

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 80

februar / svečan 2001
leto VII

MENGSAN

*De koder sonce ho...
sir iz soeta bo pregnan,
Derojak
Prost bo vsak,
le vräg, se sosed bo mejak.
Na zadnje se, pozatli!
Kozarce zase vzdignimo!
Tri smo zato se zbratli,
Tri dobro v sercu mislimo.
Dokaj dni
Naj živi
Bog, kar nas*

KNJIŽNICA DOMŽALE
LJUBLJANSKA 58
1230 DOMŽALE

OPTIK

Martina Škofic

Ljubljanska 87, Domžale
Telefon: 061 714 006

P.E. MENGEŠ
SLOVENSKA 24
Telefon: 061 738 980

TRGOAVTO KOPER

Trgovina BURNIK

Mengeš, Prešernova 3, tel./fax: 061 7237 785

AKCIJA

Clarion zvočniki 130 W	11.900,00 SIT
Magnetni nosilec smuči	5.200,00 SIT
Nosilec smuči # 4 pari	3.499,00 SIT
Strešni kovček Cargo 6	39.389,00 SIT
Odmrzovalec stekel	429,00 SIT
Telovadna naprava	74.990,00 SIT
Orbitrek	35.990,00 SIT
Skuter Piaggio ZIP	289.990,00 SIT
Rotacijska kosilnica 472 - 2 t	39.990,00 SIT
Agregat za pranje vozil ..	19.998,00 SIT

Nudimo vam tudi aumulatorje Fiamm in Solite za osebna in tovorna vozila, svetlobno opremo Hella, Saturnus, Philips, Mag. Marelli, prevleke za sedeže, rezervne dele za osebna in tovorna vozila, antifriz, snežne verige, ročno orodje Iskra, orodje Unior, motorna kolesa Tomos, skuterje Giler in Piaggio, čelade Nolan, kolesa Rog, Atala, Field, rezervne dela za skuterje, kolesa itd.

Možnost plačila s kreditom ali več čeki.

Trgovina je odprta od 8. do 19.ure, v soboto od 8. do 12. ure. Obiščite nas in se sami prepričajte o pestri in konkurenčni ponudbi!

elektroinštalacije:
novogradnje, adaptacije,
prenove
♦
domofoni, video domofoni
♦
avtomatizacija
dvoriščnih, garažnih ... vrat
na daljinsko odpiranje
♦
zapornice
♦
ogrevanje
žlebov, tal, dvorišč, klančin

**IZVEDBA je kvalitetna
in v dogovorjenem roku!**
PLAČILO na obroke!
GARANCIJA in SERVIS
zagotovljena!
-----

telefon: 01 723 81 67
GSM: 041 683 671

Miroslav BRVAR S.p.

Zavrti 36
1234 Mengeš

KAIRO

INŽENIRING d.o.o.

Slovenska cesta 24 • Mengeš
Telefon: 01-7230 986, 7230 987

URADNE URE: PON-PET: 9.00-12.00, 16.00-18.00, SOB 9.00-12.00

Prodamo:

Na Dobenu zazidljivo parcelo 936 m² za stanovanjsko hišo ali vikend.
V Šmarci pri Kamniku zazidljivo parcelo 2300 m² kot nadomestno gradnjo za poslovne prostore.
V Mostah pri Komendi zazidljivo parcelo 3800 m², z lokacijskim dovoljenjem za poslovno dejavnost.
V Komendi stan. hišo (k+p+n+m) s posl. prost. v prizidanem delu (slačičarna) na parceli 900 m².
V Šmarci pri Kamniku stan. hišo z gostinskim lokalom (tudi kuhinja) v kletnih prostorih z velikim vrtom.
V Nožicah, na obrobju, v mimem okolju in na sončni legi, stan. hišo v III. grad. fazi na parceli 760 m².
Vinje-Dolsko, več stanovanjskih hiš, zgrajenih do III. gradbene faze, lepo in mirno okolje na parcelah do 700 m², voda, elektrika do hiše, objekti že zavedeni v katastru; pridobljena hišna številka, ugodni plačilni pogoji (kupec provizije ne plača).
Na Drenovem griču - vrstno stanovanjsko hišo (p+m) v III. gradbeni fazi.
V Ljubljani na Rudniku vrstno stanovanjsko hišo, 139 m² neto stanovanjske površine z atrijem.
V Dravljah - enote stan. trojčka v podaljšani III. gradbeni fazi, s površino posameznih enot od 274 m² do 284 m² in zemljišče od 210 m² do 285 m².
Na Duplici pri Kamniku večje, staro dve leti, po naročilu opremljeno stanovanje v mansardi, površine 100 m², v stanovanjski hiši s štirimi stanovanji, staro dve leti, vseljivo junija 2001.
V Domžalah dvoinpol. stanovanje v II. nadstropju od XI (dvigalo), vzhodna lega, vseljivo avgusta 2001.
Vodice nad Ljubljano- zbiramo interese za nakup stanovanj različnih velikosti v večstanovanjski hiši.
V Domžalah poslovni prostor, primeren za trgovino, s tovornim dvigalom, v dveh etažah z izdelanim in opremljenim prtiličjem površine 68,69 m² ter izdelano kletjo, površine 69,20 m².
V Šmarci pri Kamniku stanovanjsko hišo, staro osem let, velikosti 12x11, popolnoma opremljeno z gostinskim lokalom velikosti cca 10 m², na parceli 395 m² s pokrito teraso ob prometni cesti.

Kupimo:

Za znanega kupca (petčlanska družina) samostojno stanovanjsko hišo na mirni lokaciji.
Na območju Kamnika iščemo enosobno stanovanje do 80.000,00 DEM.
Na relaciji od Grosuplja do Kranja gradbeno parcelo cca. 600 m².

Oddamo:

V centru Mengeša ob Slovenski cesti popolnoma izdelan poslovni prostor, primeren za vse dejavnosti, razen za gostinsko dejavnost, površine 25,75 m².

Drage bralke, spoštovani bralci!

“Potrebujete račun?” se je glasilo vprašanje, ki sem ga pretekli mesec slišal tako pogosto, da sem postal nanj pozoren. Zgodilo pa se je tudi, da so se v trgovini ali lokalu enostavno naredili neumne, vzeli denar, niso pa dali računa.

Morda bo kdo rekel, da se vznemirjam zaradi malenkosti, saj je šlo v vseh teh primerih za manjše zneske, vendar tudi velike stvari so sestavljene iz drobcev.

Nekoč smo Slovenci svoj davkoplačevalski denar pošiljali na Dunaj, kasneje v Beograd, zdaj pa imamo že deset let svojo državo. Se mar Slovenci res ne zavedamo, da davek, ki ga plačujemo, potrebuje NAŠA država za svoje funkcioniranje in razvoj splošnega blagostanja.

Sta si morda slovenski narod in država v vojnem razmerju ali pa se samo oklepamo “simpatičnih” navad iz časa, ko smo bili del Balkana? Kdo bi vedel!?

Urednik

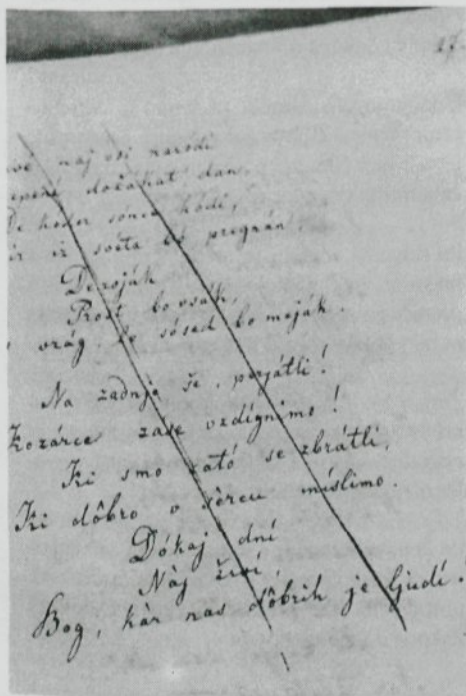

Foto: PETER OKRLEP

ŽUPANOV UVODNIK	4
OBČINSKA UPRAVA	4
OBČINSKI SVET	8
PODJETNIŠTVO	10
POLITIČNE STRANKE	11
IZ PARLAMENTA	11
DRUŠTVA	12

111. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

PORTRET MESECA	22
----------------	----

Trojanškova Micka

22

KULTURA	23
NAŠA ŠOLA	25
NAŠ VRTEC	28
IZ PRETEKLOSTI	28
ŠPORT	29

Rok Benkovič:

PETI NA SVETU

ŽIVLJENJE V OBČINI	32
KMETIJSTVO IN EKOLIGIJA	33
PRI SOSEDIH	34

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

- » Glasilo ureja uredniški odbor: Matjaz Koncilja - odg. urednik (041 661 517, e-mail: matjaz.koncilja@siol.net), Alojzij Janežič, Mateja Jemec, Ana Jernejčič, Terezija Potočar - Korošec, Tatjana Sivec Strmšek, Majda Trobec
- » Odgovorna urednica Uradnega vestnika: Irena Podboršek, tel. (01) 7247 106
- » Tehnična urednica in oblikovanje: Sabina Kompare, tel. (01) 723 0 903
- » Lektoriranje: Lili Epih
- » Realizacija: Nagelj d.o.o. GRAFIČNI STUDIO HERLE tel. & fax: (01) 721 30 74
- » Izdaja: Občinski svet Občine Mengeš. Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov. Prejemajo ga vsa gospodinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.
- » Distribucija: Primož Kržan, tel. 7237 296

PRISPEVKE z disketami (zapis v Wordu, shranjene kot 'samo tekst/text only'), rokopise, fotografije, oglase ter drugo gradivo za naslednjo številko Mengšana lahko pošljete na naslov: Slovenska c. 30, 1234 Mengeš ali oddate osebno v sprejemni pisarni Občine Mengeš med uradnimi urami, najkasneje do **10. marca.**

Drage občanke, spoštovani občani!

Štirindvajseti uvodnik pišem v pravi pomladni zimi v lepih dneh po dolgotrajnem deževnem in oblačnem vremenu. Smo polni dela, dogodkov in problemov - vse zelo krepilno v tem običajno prehladnem in viroznem obdobju.

Dogodek je ta mesec to (za mene), da smo vsaj v občini Mengeš začeli s prvim konkretnim korakom flzagotavljanja zdrave pitne vode« - prebili smo vse papirnate ovire in pri odcepu ceste za lovsko kočjo začeli z izvedbo okoli 150 metrske globinske vrtine za vodo iz dolomitov. Upajmo, da bo uspešna! Za oskrbo iz kamniškega vodovodnega sistema se trudimo v pravno obliko spraviti na sestankih in v zapisnikih podane izjave. Poleg tega pa tudi zapisa-

no, še ne v dokončni verziji študije. Pričakujemo močno udeležbo Ministrstva za okolje in prostor ter odločitev o sodelovanju tovarne Lek, katere predstavnik je spremljal izdelavo študije.

Vse zainteresirane vabim na javno obravnavo osnutka Ureditvenega načrta Mengeškega pokopališča, ki bo 5. marca ob 18.00 na Občini Mengeš. Načrt predvideva dolgoročno ureditev celotnega območja zato je pomembna vsako mnenje, predlog ali pripomba. Na predlagani osnutek UN Pokopališče Mengeš je možno posredovati pisne pripombe do 10. marca 2001. RAZMIŠLJANJE (aktualno?!): Dogajanja v politiki, tista namerno slaba, škodljiva za občestvo, včasih s primesmi hudobije in celo sovraštva, bi človeka brez vere, prepričanja in brez upanja na dobro stran človeške osebnosti, brez vztrajanja in brez potrpljenja hitro spravila v slabo voljo in v obup. Vse to pa seveda ne sme biti razlog za brezčutje in nesamokritičnost ter slab posluš za pobude in drugačna mnenja.

Samostojni smo v oceni in upoštevanju biblijske prerokbe (osebno prirejena): flKar boste slabega (in dobrega) storili (drugim), Vam bo dano« (sv. Luka je to na koncu svojega evangelija zapisal: "S kakršno mero namreč merite, s takšno se vam bo odmerilo."

Prav lep pozdrav!

Tomaž Štebe

povabila in informacije

Sodelovanje s študenti in dijaki ter drugimi iz Občine Mengeš z ambicijami, željo po pridobivanju in izpopolnjevanju znanja in izkušenj ter boljših možnosti za (dobro) zaposlitev ali za zanimivo delo:

- prostor; urbanizem; kataster parcel, stavb, infrastrukture; oblikovanje
- uporaba grafičnih paketov (zaželjene izkušnje z ACAD ali ArcView) v povezavi z obvladovanjem podatkov
- Ohranjanje dediščine, sodelovanje z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj - popis in izdelava podlag za določitev pogojev
- dolgoročni strateški razvojni načrt Občine Mengeš
- občanke in občani z višjo ali visoko izobrazbo ali študentje, ki bi sprejeli naloge pri: izdelavi kritične ocene stanja (samostojno razmišljanje in/ali z anketo); izdelavi vizije, ciljev, aktivnosti za dolgoročno uspešen in zadovoljiv razvoj.
- informatika in sodobno pisarniško poslovanje občine (tudi sodelovanje z drugimi občinami, Centrom pri Vladi RS za Informatiko in podjetji):
- podpora uporabnikom oz. programiranje, administriranje v obvladovanju podatkov (Access), HTML (internet spletnih strani), preglednicah (MS Office oz. IBM/LN-Domino SmartSuite)
- oblikovanje manj zahtevnih obrazcev in pregledov ali bolj zahtevnih in programiranje v uporabniško-programskem okolju Lotus Notes (standard za dokumentiranje v državni upravi; najbolj razširjeno okolje za skupinsko delo), pomoč uporabnikom in administriranje WIN NT operacijskega sistema, SQL strežnika in poslovnega paketa DataLab
- Predstavitev pobude "OBMOČJA OBMOČJA BREZ GENSKO SPREMENJENIH ORGANIZMOV V EVROPSKI UNIJI IN SLOVENIJI«, v sredo dne 07.02.2001 ob 11.00 uri v Jazz klubu GAJO, Beethovnova 8, Ljubljana. Naslov organizatorjev: Združenje ekoloških kmetov osrednje Slovenije, Metelkova 6, 1000 Ljubljana, tel. 041 725 991 in UMANOTERA - Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, Metelkova 6, 1000 Ljubljana.
- Osnovna šola za odrasle in mladostnike. Šolanje je BREZPLAČNO, financira ga Ministrstvo za šolstvo in šport. Naslov: Izobraževalno središče Miklošič Ljubljana, Miklošičeva 26, tel. 01 231 11 81,
- Prosti delovni mesti za kovinarja v Leobnu v Avstriji. Zveza: Gospod Claus Kastner tel. +43 699/142 237 01; e-mail: claus.kastner@hmt.at. Informacijo sem prejel na sestanku v Kamniku na predstavitvi EU izkušenj v občini Trofaiach s katero sodeluje Občina Kamnik.

Nadzorni odbor

Občine Mengeš je Občinskemu svetu poročal o nadzoru porabe proračuna v letu 1999 in prvi polovici leta 2000

Nadzorni odbor je na 23. seji Občinskega sveta Občine Mengeš na podlagi 31. člena svojega poslovnika poročal o rezultatih pregleda zaključnega računa Občine Mengeš za leto 1999 in realizaciji proračuna Občine Mengeš v 1. polletju 2000.

Nadzorni odbor je pri izvajanju funkcije nadzora prišel do naslednjih ugotovitev (povzeto iz zapisnikov Nadzornega odbora):

Prihodki leta 1999 so bili realizirani v višini 501.176.000 SIT. Odhodki proračuna pa so bili realizirani v višini 480.632.000 SIT. Neporabljen sredstva v višini 135.279.000 SIT so se prenesla v proračun za leto 2000.

Pri pregledu prihodkov je ugotovil, da je bila poraba v segmentu A (stroški delovanja občine) v okviru predvidevanj (85 % realizacija), ravno tako tudi v segmentu B (družbene in društvene dejavnosti), kjer je bila realizacija 96 %. Zelo slab izkoristek je bil na segmentu C (vzdrževanje in investicije v komunalno infrastrukturo), saj je bila realizacija komaj 64%. Župan je pri poslovanju občine v določenih primerih presegel svoje pristojnosti ter kršil Odlok o proračunu Občine Mengeš ter določila Zakona o financiranju občin.

Oddaja javnih naročil, za katera je potreben javni razpis, ne poteka v skladu z Zakonom o javnih naročilih, zato obstaja sum, da gre za vnaprejšnji dogovor pri oddaji del.

Pri sklenitvi pogodb za ureditev ulic so bila v pogodbo vnesena tudi dela, za katera ni bilo v proračunu zagotovljenih sredstev in za katera ni bilo gradbenega dovoljenja.

Župan ne spoštuje podpisanih pogodb, kar predstavlja rizično poslovanje, zaradi česar bi pogodbeni partner lahko zahteval varstvo svojih pogodbenih pravic.

Pri knjiženju računov so napake, ki zamegljujejo dejansko porabo sredstev na posameznih postavkah, kar predstavlja kršitev določb Zakona o računovodstvu.

Na podlagi omenjenih ugotovitev je Nadzorni odbor k zaključnemu računu za leto 1999 dal mnenje z zadržkom in predlagal:

- da strokovne službe odpravijo ugotovljene napake pri knjiženju,
- da župan ponovno predloži zaključni račun v razpravo občinskemu svetu,
- da župan realizira sklep občinskega sveta o reviziji poslovanja za leto 1999,
- da župan realizira sklep občinskega sveta o sprejetju Pravilnika za oddajo javnih naročil brez javnega razpisa.

Pri poslovanju v prvi polovici leta 2000 je Nadzorni odbor ugotovil, da izvajanje proračuna

Občine Mengeš ni bilo učinkovito in da je bilo ugotovljenih več hujših kršitev zakonov, ki urejajo delovanje občin. Ugotovljena je bila nenamembnost in preseganje odobrenih sredstev v proračunu, preseganje pristožnosti, nezakonitosti župana in strokovnih služb pri izvedbi postopkov, zlasti pa uporaba proračunskih sredstev za dela, ki so se izvajala brez ustreznih z zakonom zahtevanih dovoljenj.

Na podlagi navedenih ugotovitev je Nadzorni odbor dal negativno mnenje k polletni realizaciji proračuna Občine Mengeš v letu 2000. V skladu z določili Zakona o lokalni samoupravi je, glede na ugotovljena dejstva, ki predstavljajo hujše kršitve, obvestil Računsko sodišče in Ministrstvo za finance Republike Slovenije.

Terezija Korošec Potočar

Regionalno povezovanje občin

Slovenija je začela z uvajanjem regij zaradi približevanja Evropski uniji. Zahtevam Evropske unije prilagajamo politiko regionalnega razvoja in celoten sistem delovanja regij.

Velik pomen za izvajanje regionalne politike bo imela strategija regionalnega razvoja Slovenije, katere namen je v skladu s strategijo gospodarskega razvoja Slovenije in prostorskim planom Slovenije določiti cilje regionalnega razvoja. V strategiji regionalnega razvoja bodo določeni instrumenti in politika za doseganje ciljev regionalnega razvoja. Na podlagi te strategije bomo v regijah pripravili regionalne razvojne programe.

Tudi občine Domžale, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Trzin in (deloma) Vodice so pred časom sklenile dogovor o sodelovanju pri pripravi analize razvojnih predlogov / projektov.

Omenjene občine naj bi potem na tej osnovi pripravile skupni razvojni program, v katerem bodo določeni njihovi razvojni cilji, po možnosti usklajeni z razvojnimi programi Ljubljane in drugimi občinami v takojimenuvan osrednji slovenski urbani (statistični) regiji (Grosuplje, Litija, Dol, Vrhnika, Medvode in druge južne ljubljanske občine, ki se tudi povezujejo). Na ta način bi lahko dosegli bolj enakovredno upoštevanje programov in predlogov z vseh koncev regije, ki obsega veliko število manjših in večjih občin. Način priprave regionalnega razvojnega programa bo v tej veliki osrednji slovenski regiji torej nekoliko drugačen kot v drugih regijah po Sloveniji.

Za razvoj regij namenja država iz lastnih in evropskih virov precejšnja sredstva, ki bodo med regije razdeljena na podlagi kriterijev, predstavljenih v Strategiji regionalnega razvoja Slovenije. Kriteriji v strategiji bodo sledili zahtevam Evropske komisije, ki bo vnaprej predstavila pogoje in načine za črpanje sredstev. Za črpanje sredstev je dolgoročno načrtovanje regionalnega razvoja in poznavanje postopkov ter kriterijev različnih finančnih programov odločilnega pomena.

Rezultat priprave razvojnih programov bodo pripravljene zasnove izvedbenih razvojnih projektov, namenjenih razvoju regij. Razvojni program bo program za nadaljnje delo občin in drugih vključenih in bo bolj kot v analizo stanja v območju usmerjen v predloge razvojnih projektov. Za izvedbo gospodarskih projektov bodo občine v sodelovanju z lokalnimi podjetji skušale pridobiti ugodne ponudnike, izvedbo neprofitnih projektov pa bodo zagotovile z združevanjem lokalnih in drugih virov.

Prednosti občine (skupine občin) z izdelanim razvojnimi programom:

- preudarno usmerjanje finančnih sredstev,
- jasno določene in v širokem krogu podprte razvojne usmeritve,
- učinkovitejše izvajanje dejavnosti za pospeševanje in usmerjanje razvoja,
- učinkovitejše vzpostavljanje sodelovanja s sosednjimi občinami,
- konkurenčnost občin(e) pri sodelovanju na razpisih,
- promocija občin(e),
- boljše sodelovanje z občani,

- premišljen razvoj občin(e), ki ne bo povzročal socialnih težav in prekomerno obremenjeval okolja.

Za pripravo razvojnega programa naj bi občine po uvodni analizi predlogov razvojnih programov / projektov z javnim razpisom izbrale izvajalca, ki bo poleg priprave programa skrbel tudi za usklajevanje njihovega programa z regionalnim razvojnimi programom. Občine že imajo izdelanih nekaj predlogov projektov, ki bi jih rade vključile v skupni in regionalni razvojni program, idejne projekte pa bo potrebno ustrezno oceniti, predstaviti in ovrednotiti.

OBČINA DOMŽALE

Občino Domžale v okviru povezovanja zanima izboljšanje železniških in drugih prometnih povezav, ki bodo povečale konkurenčnost območja in še bolj izrabile prednosti lokalnega gospodarstva. Občini se zdijo najpomembnejši projekti, ki rešujejo večje število uporabnikov in omogočajo razvoj območja. Kot regionalni projekt vidijo tudi urejanje ravnjanja z odpadki, kjer bi lahko izkoristili lego občine in temeljiteje izkoristili domače vire. Potreben je tudi usklajen razvoj obrtnih con in centrov za razvoj malega gospodarstva. V kmetijstvu je pomembno povezovanje in prodaja pridelkov na lokalnem trgu.

V občini Domžale je stopnja registrirane brezposelnosti 9,2 %, v letu 1999 pa je bila rast prebivalstva kar 8 %. Bruto osnova za dohodnino je v občini presegala Slovensko povprečje za 13,6 % in je znašala 787.416 SIT. V občini je nekaj območij, ki zaradi varstva narave otežujejo razvoj, posebnih omejitev za kmetijstvo pa v občini na podlagi predpisov ni.

OBČINA KAMNIK

Za občino Kamnik se v okviru regionalnega povezovanja zdijo pomembni projekti Terme Snovik, nadaljnji razvoj čistilne naprave Domžale-Kamnik in celostna ureditev Velike planine, poleg tega pa še projekt ureditve ravnjanja z vodo in izraba virov pitne vode. Občino Kamnik poleg omenjenih zanima še projekt dolgoročnega ravnjanja z odpadki in povezovanje občin za regionalni projekt ravnjanja z odpadki.

Na projekte v regionalnem razvojnem programu je po menju občine Kamnik potrebno gledati s treh vidikov: okoljskega, gospodarskega in socialnega, ki jih je potrebno enakomerno razvijati.

V občini Kamnik je stopnja registrirane brezposelnosti 10 %, v letu 1999 pa je bila rast prebivalstva 4,4 %. Bruto osnova za dohodnino je v občini predstavljala 96,1 % slovenskega povprečja in je znašala 665.779 SIT. V občini je nekaj območij, ki zaradi varstva narave otežujejo razvoj, nekaterim območjem občine pa so bile na podlagi predpisov priznane tudi omejene razmere za razvoj kmetijstva.

OBČINA KOMENDA

Občina Komenda vidi svoje razvojne možnosti v povezavi območja z učinkovito transportno (železniško) povezavo. Železniške povezave naj bi spodbudile nagel gospodarski razvoj, zlasti ob železniških trasah. Poleg prometnih povezav občino zanima tudi sodelovanje z drugimi občinami pri razvoju komunalnih storitev. V prvi vrsti tukaj najprej računajo na načrtovan pristop k urejanju ravnanja z vodami in odpadnimi vodami.

V občini Komenda je stopnja registrirane brezposelnosti 8,1 %, v letu 1999 pa je bila rast prebivalstva kar 6 %. Bruto osnova za dohodnino je v občini presegala Slovensko povprečje za 3,5 % in je znašala 717.105 SIT. V občini je nekaj območij, ki zaradi varstva narave otežujejo razvoj, posebnih omejitvenih dejavnikov za kmetijstvo pa v občini ni.

OBČINA LUKOVICA

Občino Lukovica v okviru skupnega razvojnega programa in pozneje regionalnega programa zanima predvsem skupni projekt ravnanja z odpadki. Poleg tega projekta vidijo svoje razvojne možnosti tudi v razvoju kmetijstva in turizma, v okviru regionalnih povezav pa želi občina izboljšati poplavno varnost in stanje voda na svojem območju.

V občini Lukovica je stopnja registrirane brezposelnosti 7,6 %, v letu 1999 pa je bila rast prebivalstva kar 9 %. Bruto osnova za dohodnino je v občini predstavljala 88 % slovenskega povprečja in je znašala 612.531 SIT. V občini je nekaj območij, ki zaradi varstva narave otežujejo razvoj, občini pa so bile na podlagi predpisov priznane tudi razmere, ki omejujejo razvoj kmetijstva.

OBČINA MENGEŠ

Od regijskega povezovanja občina Mengeš pričakuje sodelovanje na projektih komunalne infrastrukture in energetike (plinifikacija, drugi obnovljivi viri, ...), zanima pa jo tudi prometno povezovanje s hitro železnico, ki bo povečala konkurenčnost in privabila nove naložbe. Občina želi sodelovati tudi pri projektih zagotavljanja zdrave pitne vode in čiščenja odpadnih voda ter pri ravnanju z odpadki in odpravljanju vseh žarišč onesnaževanja.

V občini Mengeš je stopnja registrirane brezposelnosti 8,7 %, v letu 1999 pa je bila rast prebivalstva kar 5,3 %. Bruto osnova za dohodnino je v občini presegala Slovensko povprečje za 11 % in je znašala 769.585 SIT. V občini je nekaj območij, ki zaradi varstva narave otežujejo razvoj, posebnih omejitvenih dejavnikov za kmetijstvo pa v občini na podlagi predpisov ni.

OBČINA MORAVČE

Občina Moravče vidi svojo vlogo v regionalnem razvoju predvsem v zagotavljanju turističnih zmogljivosti za celotno območje ter v kmetijstvu, kjer s sodobnimi oblikami pridelave in predelave lahko ponudi kakovostno hrano ter druge pridelke in izdelke. Kot enega skupnih projektov z drugimi občinami v Moravčah predlagajo tudi ureditev zadrževalnika Drtjščica in druge projekte, ki bodo vsebinsko povezani med občinami. V okviru regionalnega povezovanja predlagajo tudi projekt zagotavljanja pitne vode.

V občini Moravče je stopnja registrirane brezposelnosti 7,6 %, v letu 1999 pa je bila rast prebivalstva 6 %. Bruto osnova za dohodnino je v občini predstavljala 85 % slovenskega povprečja in je znašala 593.642 SIT. V občini je nekaj območij, ki zaradi varstva narave otežujejo razvoj občine, občini pa so bile na podlagi predpisov priznane tudi razmere, ki omejujejo razvoj kmetijstva.

OBČINA TRZIN

Občina Trzin vidi razvojne možnosti območja v povezovanju občin za izvajanje različnih skupnih zadev, med njimi inšpekcijski nadzor, skupno prostorsko načrtovanje, promet, turizem in razvoj gospodarstva. Poleg tega namerava občina sodelovati tudi pri projektih podpore malemu gospodarstvu in razvoju prometne infrastrukture, ki bo izboljšala razvojne možnosti območja.

V občini Trzin je stopnja registrirane brezposelnosti 8,3 %, v letu 1999 pa je bila rast prebivalstva kar 12 %. Bruto osnova za dohodnino je v občini presegala Slovensko povprečje za 50 % in je znašala 1.045.213 SIT. V občini je nekaj območij, ki zaradi varstva narave otežujejo razvoj občine, posebnih omejitev za kmetijstvo pa v občini na podlagi predpisov ni.

Vse povezane občine od sodelovanja z Ljubljano pričakujejo partnersko in projektno sodelovanje, kjer bodo v regionalni razvojni program prišli projekti, ki bodo pomembni za celotno regijo in ne le za določena manjša območja.

O pripravi skupnega razvojnega programa in regionalnega programa lahko več informacij dobite na občini, o regionalnem razvoju pa vas bomo v prihodnjih številkah našega glasila še obveščali. Več o regionalnem razvoju lahko preberete tudi na domačih straneh Agencije Republike Slovenije za regionalni razvoj.

Jurij Kobal, OIKOS;
Uvodni del dopolnil Tomaž Štebe

**INFORMACIJA
O MOŽNOSTI ODDAJE
PAPIRJA
V ZABOJNIK PRI OBČINI**

Občina Mengeš je med kulturnim domom in poslovno stavbo na lokaciji Slovenska c. 28 postavila kontejnerje za ločeno zbiranje odpadkov.

Občani lahko oddajo papir, steklo, karton vsako sredo popoldne od 15.00 do 17.00 ure in ob petkih od 9.00 do 11.00 ure.

**ODDAJA PAPIRJA V
»PAPIRNICI KOLIČEVO«**

Star papir lahko oddate tudi v Papirnici Količevo in sicer vsako drugo soboto v mesecu od 8. do 12. ure. Cena za oddan papir je 8 SIT/kg.

Matjaž ROGELJ, nekdanj naš krajan iz Topol in učenec Osnovne šole Mengeš - čestitam za uspešen študij, izdelavo in zagovor naloge na mednarodnem tekmovalstvu iz poznavanja računalništva, izvirnosti in novih idej. Čestitam tudi staršem, vzgojiteljem in profesorjem.

Tomaž Štebe, župan

Čestitke in dobre želje
namenjam vsem ženskam
ob 8. marcu - dnevu žena in
ob 25. marcu - materinskem dnevu
in vam izrekam spoštovanje,
še posebej materam, ženam in
dekletom, ki s svojimi materinskimi
in ženskimi čustvi nesebično skrbite
za družine, najbližje ali pomoči
in čustev potrebne.
Tomaž Štebe, župan

OBVESTILO

Občinska uprava Občine Mengeš, skladno s programom priprave za izdelavo sprememb in dopolnitev ureditvenega načrta Loka pri Mengšu za območje urejanja UN – LOKA PRI MENGŠU, objavljenega v Ur. v. št. 8/2000 z dne 28. oktobra, obvešča in poziva vse zainteresirane lastnike zemljišč znotraj območja urejanja, da sodelujejo pri vsebinski določitvi namenske rabe in pogojev izrabe prostih nezazidanih stavbnih zemljišč, kakor tudi pri morebitnih ostalih spremembah in dopolnitvah obstoječega Odloka – UN – Loka pri Mengšu.

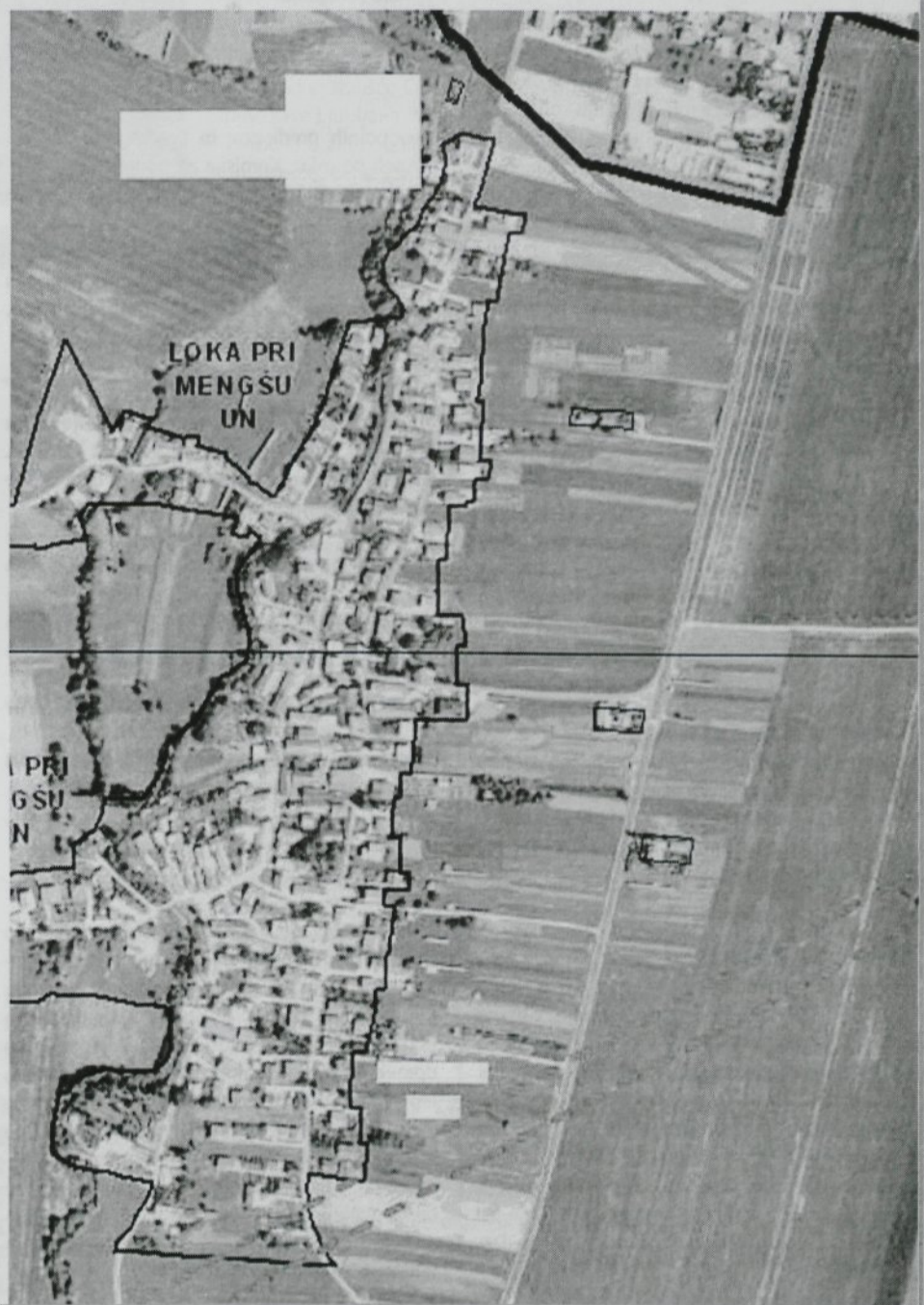
Spremembe (dopolnitve in izboljšave) bodo zelo pomembne za bodoči izgled in uporabo zazidljivih zemljišč. Odpravljeni morajo biti tudi zapleti in težave investitorjev in uvedena mora biti urbanistična zasnova za lepšo podobo kraja, ki je v interesu prebivalcev Loke. Pri tem projektu bo sodeloval tudi Uaški odbor Loka, (predsednik, člani). K sodelovanju vabimo vse organizacije, podjetja in občane.

Sodelovanje lahko izkažete s pisnim posredovanjem vašega predloga, s pripisom "spremembe UN – Loka", na naš naslov, ki je Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, kateremu priložite tudi skico predvidene oziroma zelene pozidave.

Občinska uprava bo o poteku postopka sprememb in dopolnitev UN – Loka pri Mengšu, (čas javne razgrnitve in javne obravnave), sproti seznanjala in obveščala občane v glasilu Mengšan.

Župan:
mag. Tomaž Štebe, dipl. ing.

ZAČETEK SPREMEMB IN DOPOLNITEV UREDITVENEGA NAČRTA ZA OBMOČJE UREJANJA Z OZNAKO UN - LOKA PRI MENGŠU

Na podlagi 6. člena Odloka o podeljevanju priznanj Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 21/97 in 1/99) je Občinski svet Občine Mengeš na svoji 24. seji dne 14. februarja 2001 sprejel

SKLEP

O JAVNEM RAZPISU ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE MENGEŠ ZA LETO 2001

1.

Priznanja občine, ki jih podeljuje Občinski svet Občine Mengeš, so najvišja priznanja občine za dosežke, ki prispevajo k boljšemu, kvalitetnejšemu in polnejšemu življenju občanov. Imajo pomen za razvoj in ugled občine na gospodarskem, kulturnem, športnem, humanitarnem področju in na drugih splošno koristnih področjih delovanja v občini in širši skupnosti.

2.

Priznanja se podeljujejo občanom, skupinam občanov, podjetjem, zavodom, društvom in skupinam, združenjem in drugim pravnim in civilno pravnim osebam s področja ali z delovanjem na področju občine Mengeš.

3.

Za leto 2001 bodo lahko podeljena naslednja priznanja:

- 1 zlato priznanje
- 2 srebrni priznanji
- 3 bronasta priznanja

Zlato priznanje

se podeli posamezniku za nad 25 - letno uspešno delo na področju sedanje občine Mengeš, s katerim prispeva k ugledu in razvoju občine ter podjetju, zavodu in društvu za več kot 50 - letnico dela.

Srebrno priznanje

se podeli posamezniku za nad 15 - letno uspešno delo na področju sedanje občine Mengeš, s katerim prispeva k ugledu in razvoju občine ter podjetju, zavodu in društvu za več kot 25 - letnico dela.

Bronasto priznanje

se podeli posamezniku za nad 5 - letno uspešno delo na področju sedanje občine Mengeš, s katerim prispeva k ugledu in razvoju občine ter podjetju, zavodu in društvu za več kot 15 - letnico dela.

Predloge lahko posredujejo občani, skupine občanov, podjetja, zavodi, društva in skupine, združenja in druge javne osebe najkasneje do 15. marca 2001 v zapečateni ovojnici, na naslov Občinski svet Občine Mengeš, Komisija za podeljevanje priznanj (ne odpiraj), Slovenska c. 30, 1234 Mengeš.

Predlog

mora vsebovati naslednje podatke:

- točen naziv, naslov predlagatelja;
- ime in priimek, rojstne podatke, naslov, poklic predlaganega kandidata oziroma naziv in točen naslov organizacije, skupnosti, podjetja, društva, ki ga predlagajo za priznanje;
- vrsto priznanja;
- podrobnejšo obrazložitev predloga z navedbo kriterijev

Nepopolnih predlogov in predlogov, ki bodo prispeli po roku, Komisija za podeljevanje priznanja ne bo upoštevala.

Občinski svet Občine Mengeš
Župan, mag. Tomaž Štebe, dipl. ing.

V skladu s Pravilnikom o podeljevanju Trdinove nagrade (Uradni vestnik OM, št. 23/97) Odbor za družbene in društvene dejavnosti objavlja

RAZPIS

za posredovanje predlogov za podelitev Trdinove nagrade dijakom, študentom in posameznikom za leto 2001

1.

Trdinove nagrade so priznanja, ki se podeljujejo dijakom in študentom, ki s posebnimi prizadevanji in uspehi prispevajo k delovanju športnih, kulturnih in drugih društev, ki delujejo na območju občine Mengeš; posameznikom, ki so opravili diplomsko nalogo s tematiko, ki je lahko temeljna podlaga za razvoj in kvaliteto življenja v občini Mengeš ter dijakom in študentom, ki so v študijskem oziroma šolskem letu izdelali projektno ali raziskovalno nalogo s tematiko, ki je lahko temeljna podlaga za razvoj in kvaliteto življenja v občini Mengeš ter predstavlja spodbudo za nadaljnje strokovno delo.

2.

Za leto 2000 bodo lahko podeljene naslednje Trdinove nagrade:

- do tri Trdinove nagrade za izjemno delovanje v društvu (1 na področju športa, 1 na področju kulture, 1 na drugih društvenih področjih);
- do tri Trdinove nagrade za posameznika za diplomsko nalogo;
- do tri Trdinove nagrade za posameznika za projektno ali raziskovalno nalogo.

Višina posamezne nagrade je 100.000,00 Sit.

3.

Predloge za dodelitev Trdinove nagrade za izjemno delovanje v društvu posredujejo društva (kulturna, športna in druga), ki so registrirana za izvajanje svoje dejavnosti na področju občine Mengeš.

Predlog za dodelitev Trdinove nagrade za posameznike za diplomsko nalogo posredujejo posamezniki, ki so zaključili študij z diplomsko nalogo s tematiko, ki predstavlja temeljno podlago za razvoj in kvaliteto življenja v občini Mengeš.

Predlog za podelitev Trdinove nagrade za posameznike za projektno ali raziskovalno nalogo posredujejo posamezniki, ki so v šolskem letu oziroma študijskem letu 1999/2000 izdelali projektno ali raziskovalno nalogo s tematiko, ki je lahko temeljna podlaga za razvoj in kvaliteto življenja v Občini Mengeš ter predstavlja spodbudo za nadaljnje strokovno delo.

4.

Predlog za Trdinovo nagrado za izjemno delovanje v društvu mora vsebovati:

- točno ime in naslov predlagatelja;
- ime in priimek, rojstne podatke, potrdilo o šolanju, potrdilo o državljanstvu, dokazilo o stalnem prebivališču v občini Mengeš, kratek življenjepis kandidata;
- podrobno obrazložitev o kandidatovem aktivnem delovanju v delu društva oziroma njegovih uspehih.

Predlog za Trdinovo nagrado za diplomsko nalogo mora vsebovati:

- ime in priimek kandidata, rojstne podatke, potrdilo o opravljeni diplomski, potrdilo o državljanstvu, dokazilo o stalnem prebivališču v občini Mengeš, kratek življenjepis.
- diplomsko nalogo;
- obrazložitev diplomske naloge v smislu uporabnosti za temeljno podlago za razvoj in

kvaliteto življenja v Občini Mengeš oziroma nadaljnje strokovne obdelave.

Predlog za Trdinovo nagrado za posameznika za projektno ali raziskovalno nalogo mora vsebovati:

- ime in priimek kandidata, rojstne podatke, potrdilo o šolanju, potrdilo o državljanstvu, dokazilo o stalnem prebivališču v občini Mengeš, kratek življenjepis.
- projektno oziroma raziskovalno nalogo;
- obrazložitev projektne oziroma raziskovalne naloge v smislu uporabnosti za temeljno podlago za razvoj in kvaliteto življenja v občini Mengeš oziroma nadaljnje strokovne obdelave.

5.

Predloge posredujejo društva in posamezniki najkasneje do 20. aprila 2001, v zaprti ovojnici na naslov: Občina Mengeš, Odbor za družbene in društvene dejavnosti, Slovenska cesta 30, 1234 MENGEŠ, z oznako »Predlog za Trdinovo nagrado«.

6.

Nepopolnih predlogov in predlogov, ki bodo prispeli po roku, Odbor za družbene in društvene dejavnosti ne bo upošteval.

7.

Pregled in končni izbor bo opravil Odbor za družbene in društvene dejavnosti, potrdil pa Občinski svet Občine Mengeš. Trdinove nagrade bodo podeljene na slovesnosti ob občinskem prazniku.

**ODBOR ZA DRUŽBENE
IN DRUŠTVENE DEJAVNOSTI**
Predsednik Viljem Marjan Hribar l.r.

OSNOVNA ŠOLA MENGEŠ,
OBČINA MENGEŠ IN
TURISTIČNO DRUŠTVO MENGEŠ

**VAS VABI
NA PRIREDITEV**

**TURIZMU POMAGA
LASTNA GLAVA**

**PRIREDITEV BO
V SREDO, 07. 03. 2001 OB 16. URI
V KULTURNEM DOMU MENGEŠ**

VLJUDNO VABLJENI!

Predvideni dnevni red 25. seje Občinskega sveta Občine Mengeš, ki bo v sredo 7. marca 2001

- Sprejemanje zapisnika zadnje seje
- Odlok o proračunu Občine Mengeš za leto 2001 (I. obravnava)
- Odlok o začasnem financiranju Občine Mengeš v letu 2001
- Odlok o spremembi Odloka o ustanovitvi Knjižnice Domžale (hitri postopek)
- Odlok o ustanovitvi skupnega organa Občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin (I. obravnava)
- Pravilnik o prodaji, oddaji v najem, oddaji za gradnjo in menjavi stavbnih zemljišč v lasti Občine Mengeš
- Sklep o prodaja dela stanovanjske enote v lasti Občine Mengeš
- Spremembe Statuta Občine Mengeš (II. obravnava)
- Spremembe Poslovnika Občinskega sveta Občine Mengeš (I. obravnava)
- Sklep o povečanju cen storitev vrtca
- Pregled nerealiziranih sklepov občinskega sveta
- Predhodno stališče Občine Mengeš o variantah železniške povezave Ljubljana-Brnik
- Poročilo o aktivnostih gradnje glavne ceste Želodnik - Vodice in obvoznice Mengeš

1 1 3 P O L I C I J A

Kronika dogodkov za mesec januar 2001 na območju občine Mengeš

Prometna varnost:

Obraavnanih je bilo 7 prometnih nesreč, pri katerih je v 6 primerih nastala materialna škoda, v 1 nesreči pa so se udeleženci lažje telesno poškodovali.

Vzroki prometnih nesreč so:

- nepravilni premik z vozilom - 2x
- izsiljevanje pešca na prehodu za pešce - 1x
- neupoštevanje prometne signalizacije - 1x
- neprilagojena hitrost - 1x
- izsiljevanje prednosti - 1x
- neustrezna razdalja med vozili - 1x
- Prometne nesreče s pobegom - 2x

Javna varnost: Policisti so opravili 3 intervencije zaradi kršitve javnega reda in miru, in sicer vse v zasebnih prostorih.

Kriminaliteta:

Policisti so obraavnali 10 kaznivih dejanj, med njimi:

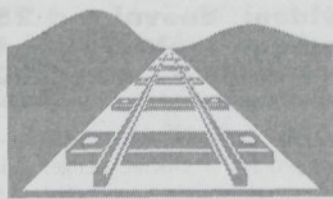
- vlomi v hiše, stanovanja, kleti - 2x
- vlom v lokal - 1x
- tatvine - 3x
- vlom v vozilo - 2x
- poškodovanje tuje stvari - 1x
- kršitev nedotakljivosti stanovanja - 1x

Policisti so obraavnali tudi požar na osebem avtomobilu. Ob vlamu v lokal je bil s pomočjo varnostne službe prijet tudi storilec vloma, ki so ga policisti osumili storitve več kaznivih dejanj, zato z zbiranjem obvestil še nadaljujejo.

Policisti PP Domžale

Nasvet: Na območju PP Domžale beležimo več kaznivih dejanj tatvin iz odklenjenih stanovanj, vozil in poslovnih prostorov, kakor tudi vlomov v stanovanja, stanovanjske hiše in kleti stanovanjskih objektov. Policisti zato naprošamo, da pojav sumljivih oseb sporočate na PP Domžale. Policisti naprošajo vse, ki bi kar koli vedeli o nerazrešenih primerih, naj informacije sporočijo na PP Domžale, tel. št. 7241-218 ali na anonimni brezplačni telefon 080 1200.

Železniška proga Ljubljana-Brnik

V pregled in mnenje vam pošiljamo študijo prostorske preverbe železniške proge Ljubljana-Brnik, ki jo je izdelalo SŽ Projektivno podjetje Ljubljana pod št.3434 in bo vključena v Prostorski plan 2020, ki je v pripravi.

**Železniška proga
Ljubljana-Brnik je obdelana v dveh variantah:**

Varianta Vižmarje

se na postaji Vižmarje odcepi od obstoječe železniške proge Ljubljana-Jesenice ter zajema naselja Šmartno, Gameljne, Skaručno, Vodice in Brnik.

Varianta Jarše

pa se na postaji Jarše odcepi od obstoječe železniške proge Ljubljana-Kamnik in zajema naselja Mengeš, Žeje, Moste, Komendo, Nasovče, Lahovče in Brnik.

Predvidena železniška proga Ljubljana-Brnik bo potekala tudi na območju vaše občine, zato prosimo, da študijo pregledate in nam jo vrnete skupaj z vašim pisnim mnenjem.

Mag. Blagomir Černe, univ. dipl.inž.
Šef službe za strategijo in razvoj

Obisk predstavitve projekta

Podjetniški krožek za osnovnošolce

Vse večji problem današnje mladine je vsekakor vprašanje, kako kvalitetno izkoristiti prosti čas in pri tem odnesti kar največ nasvetov in informacij za življenje. Ponudba je velika in le od posameznika je odvisno, kakšna bo njegova odločitev. Pri tem ne gre zanemariti staršev, ki velikokrat ne vedo, kako zaposliti svoje otroke.

V petek, 5.1. 2001 se je Občina Mengeš odzvala prijaznemu povabilu gospoda Štefana Skledarja, direktorja zavoda Naš laz, in me prosila da se udeležim predstavitve projekta Podjetniški krožek za osnovnošolce, ki se že šesto leto uspešno odvija v izvedbi podjetja Sun d.o.o. iz Gornje Radgone.

Prvi so tovrstne krožke uvedli Angleži v času velike brezposelnosti v jeklarski industriji, da bi ponovno motivirali in vlili upanja obupani množici ljudi. Tako so tudi pri nas začeli s tem projektom v Pomurju, kjer prav tako vlada velika brezposelnost.

Krožek poteka enkrat tedensko, namenjen pa je otrokom iz 7. in 8. razredov. Čeprav se ga po dosedanjih izkušnjah udeležujejo predvsem učenci z boljšim učnim uspehom, pa je primeren tudi za tiste z malo slabšim.

Program je pripravljen na osnovi igre, tako da učenci ne dobijo občutka, da se učijo. V krožku se na zanimiv način seznanijo s pojmom podjetništva, utrjujejo potrebo po skupinskem reševanju problemov, se srečajo z nujnostjo načrtovanja in izdelajo pravi mali poslovni načrt ter svoj projekt tudi realizirajo (npr. organizirajo šolski ples, nastop plesne skupine...).

Morebitni zaslužek nikakor ni povod za pristop h krožku, saj ga učenci porabijo npr. za nakup novega računalnika, obnovitev učilnice... Svoje štirimesečno delo nato predstavijo na forumu, ki običajno poteka na dan odprtih vrat šole. Organizatorji projekta pa razmišljajo tudi o medregionalnem tekmovanju, na katerem bi izbrali najboljše tri projekte in jih tudi nagradili.

Podjetniški krožek vodijo usposobljeni mentorji, ki morajo predhodno opraviti tridnevni program usposabljanja, dodatno pa skušajo organizatorji v delo vključiti tudi učitelje.

Krožek je delno financiran s strani države, preostali del sredstev (200.000 SIT) pa je potrebno pridobiti na lokalnem ali regionalnem nivoju; pri tem je predvideno sodelovanje občin, zbornic, podjetij...

Projekt je dolgoročno zanimiv tudi za gospodarske ustanove, saj gre za vzpodbujanje podjetnosti med mladino, ki se bo s prvo konkretno izkušnjo uspešneje lotila naslednjega projekta. Krožek pa lahko predstavlja še tako pomembno vodilo pri odločitvi za nadaljne šolanje.

Urša Jelen

HUBAT PETER s.p.
HP COMMERCE d.o.o.

HITRA DOSTAVA - KONKURENČNE CENE

KURILNEGA OLJA

Možnost plačila na obroke

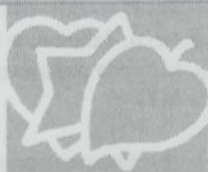

Dobemo 75, 1234 Mengeš

Telefon : 01 / 723 09 00, Fax : 01 / 723 09 01

POLITIČNE STRANKE

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov

V a b i l o

ZLSD in Ženski forum vabita

v počastitev dneva žena

v sredo, 7. marca 2001, ob 19. uri

v Oranžerijo Mengeš

na večer s tercetom Katrinas.

Predsednik Janez Dimec

IZ PARLAMENTA

Zaradi prihodnosti je nujno odgovorno ravnanje

Med tistimi ukrepi, ki sta jih v novi sestavi sprejela vlada in parlament, je največ pozornosti prav gotovo vzbudila sprememba pokojninske zakonodaje v mesecu decembru. V zadnjem času se je nanjo vsul plaz kritik predvsem s strani opozicije (SDS in NSi), ki skuša dokazati, da so bili s tem upokojenci okradeni in bodo izgubili skoraj celo pokojnino. Ker so ob že tako nizkih pokojninah večine takšne dezinformacije namenjene prav povzročanju ogorčenja, bi želela kot poslanka, ki je ukrepe vlade tako kot večina v Državnem zboru podprla, problematiko dodatno pojasniti.

Vsa Evropa in tudi drugi v svetu so v zadnjih letih soočeni s krizo pokojninskih sistemov. Problem je v demografskih gibanjih, saj se povečuje število starejših ljudi in njihova življenjska doba (in s tem doba uživanja zaslužene pokojnine), po drugi strani pa je vse manj mlajših ljudi, ki so v družbeno pravičnem sistemu pokojninskega zavarovanja tisti, ki zagotavljajo skozi prispevno stopnjo pokojnino in varnost starejši generaciji. Razmerje se je iz 1:6 v zadnjih letih znižalo na 1:2 in še manj. Torej na enega upokojenca prideta le še dva delovno aktivna prebivalca. Že nekaj let mora tudi naša država namenjati del proračunskih sredstev za zapolnitev

pokojninske blagajne - v zadnjem letu okoli 4% bruto družbenega proizvoda in skoraj petino celotnega proračuna naše države. Za leto 2001 je tako načrtovan transfer v pokojninsko blagajno v višini okoli 200 milijard tolarjev. Še pred desetletjem problem ni bil velik in si je država lahko iz pokojninske blagajne denar celo izposojala. Res pa je tudi, da smo zaradi težav v industriji tudi na veliko upokojevali, in to tudi ljudi pri petdesetih, torej v letih, ko bi morali biti še kako delovno aktivni.

Trend primanjkljaja v pokojninski blagajni se v zadnjih letih kljub pokojninski reformi ne zmanjšuje. Mnogi so že ob njenem sprejetju menili, da ni bila zadostna. Kljub vsemu je treba priznati, da sta tudi mlajša in srednja generacija (po moji oceni zelo tiho) sprejela nase velik del bremena pokojninske reforme. Soočeni smo z dejstvom, da nam država kljub trenutno zelo visokim obremenitvam za našo starost ne zagotavlja več varnosti. Zanj bomo morali z dodatnim pokojninskim (prostovoljnimi) zavarovanjem poskrbeti sami.

Prav tako se bo močno povečala tudi starost, s katero se bomo lahko upokojili in bomo morali delati bistveno dalj časa. Ta poskus reforme je temeljil in bil pospremljen z izjavami, da naj bi vsak del prebivalstva, torej vse generacije, nase prevzel svoj del bremena. Pri tem naj bi se tudi pokojnine dvignile samo za toliko, kot se dvigajo življenjski stroški in naj ne bi rasle hitreje kot plače.

In prav v tem je jedro problema zadnjih sprememb. Vlada nam je v parlament poslala podatke, ki kažejo, da so pokojnine v zadnjih letih občasno rasle hitreje kot plače. Na to je imel vpliv način izračunavanja dvigov v začetku leta. Takrat so namreč podatke popolnoma popačile decembrske visoke plače, v katere so bile vštete tudi božičnice in trinajste plače. Plače so potem v januarju ponovno padle, tudi za več kot 10% vendar pa so se pokojnine valorizirale kot da se to ni zgodilo. Večinoma so na raven plač prišle šele v jeseni.

Zaradi takšnih podatkov smo se poslanci vladajočih strank odgovorno odločili, da se sistem valorizacije pokojnin spremeni in se s tem izniči spremembe plač, ki so začasnega ali sezonskega značaja. Ukrepi so bili namenjeni le temu, da se popravijo računске napake. Pri tem je potrebno poudariti odgovorno in pošteno držo stranke Desus in tudi Zveze društev upokojencev Slovenije, ki sta spremembe podprli. Seveda pa zadeve ni hotela in noče razumeti opozicija, ki hoče pokazati takšno spremembo kot krajo in upokojence neprestano vznemirja z demagogijo, da gre za tatvino.

Ob tem je potrebno poudariti, da se bomo s težavami na področju pokojninske reforme tako v Sloveniji kot tudi drugje po Evropi (ki ima večinoma urejen visok status socialne varnosti) v prihodnosti še srečevali. Tako zaradi demografije kot tudi negativnih vplivov globalizacije, ki v bitki za novimi in večjimi dobički išče trg delovne sile, ki je čim cenejši in čim bolj socialno neurejen. Ob tem je jasno, da bodo potrebne dograditve pokojninske reforme tudi v Sloveniji.

Glede zadnje odločitve v parlamentu pa imam sama povsem čisto vest. Podatki in izračuni so mi pokazali, da so bile spremembe nujne. Res je, da bi bile brez njih pokojnine višje ob novi valorizaciji, a brez prave osnove, saj ne bi odražale resničnega stanja plač, pa tudi našega gospodarskega položaja ne.

Takšne, včasih tudi na prvi pogled manj prijetne ukrepe, je žal potrebno sprejemati. Vsaj odgovorna politika se tega zaveda, saj ne smemo misliti le na trenutne ugodne učinke, pač pa prevzemati tudi odgovornost za nekoliko bolj oddaljeno prihodnost. Neodgovorno povečanje danes bi namreč lahko pomenilo v prihodnosti zlom celotnega sistema.

Cveta Zalokar Oražem,
poslanka v državnem zboru

Odškodnina

za prisilno delo v izgnanstvu

V avgustu 2000 je začel veljati nemški zakon, po katerem nemška vlada in podjetja zagotavljajo v enakih deležih, sredstva za izplačila nadomestil nekdanjim suženjskim in prisilnim delavcem ter drugim žrtvam nacističnih krivic. Nemški zakon priznava, da storjena krivica in povzročeno človeško trpljenje ne moreta biti resnično poplačana z denarjem in da zakon prihaja prepozno za tiste, ki so izgubili življenja kot žrtve nacističnega režima ali so medtem umrli.

Kdo lahko vloži zahtevek?

Suženjski delavci

Osebe, ki so bile v svoji domovini ali zunaj nje v koncentracijskem taborišču, getu ali zaprte v kakem drugem zaporu s primerljivimi razmerami in prisiljene v suženjsko delo. Primerljive razmere vključujejo nečloveško ravnanje, nezadostno prehrano in pomanjkanje zdravstvene oskrbe. Suženjski delavci lahko prejmejo do 15.000 DEM.

Prisilni delavci v podjetjih ali javnih službah

Osebe, ki so bile odpeljane iz svoje domovine v Nemčijo ali na ozemlje pod nemško okupacijo in prisiljene delati za podjetja ali javne službe ter so živele v težkih razmerah. Težke življenjske razmere vključujejo omejeno svobodo gibanja ter stalni policijski nadzor in preiskave. Osebe, ki so bile prisiljene delati v svoji domovini, pa čeprav so jo okupirali Nemci, niso upravičene do izplačila. Prisilni delavci lahko prejmejo do 5.000 DEM.

Prisilni delavci v kmetijstvu

Osebe, ki so bile odpeljane iz svoje domovine v Nemčijo ali na ozemlje pod nemško okupacijo in prisiljene delati v kmetijstvu. Osebe, ki so bile prisiljene delati v kmetijstvu v svoji domovini, pa čeprav so jo okupirali Nemci, niso upravičene do izplačila. Prisilni delavci v kmetijstvu lahko prejmejo do 2.000 DEM.

Žrtve osebnih poškodb

Osebe, na katerih so bili izvajani medicinski poskusi, lahko prejmejo do 15.000 DEM. Osebe, ki so bile kot otroci nameščene v dom za otroke suženjskih in prisilnih delavcev in je bilo njihovo duševno ali telesno zdravje zelo prizadeto, lahko prejmejo do 15.000 DEM.

Starši umrlega otroka

Starši otroka, ki je umrl v domu za otroke suženjskih in prisilnih delavcev. Oba starša skupaj (ali eden od njiju, če je drugi umrl) lahko prejmeta do 15.000 DEM.

Osebe, ki so izgubile premoženje

Osebe, ki so zaradi rasnega preganjanja v obdobju nacizma izgubile premoženje ob neposredni udeležbi nemških podjetij in zaradi kraja svojega bivanja ali ker niso imele dostopa do informacij o premoženju niso mogle prejeti plačila ali vložiti zahtevka po prejšnjih nemških odškodninskih zakonih.

Osebe, ki premoženja niso izgubile zaradi nacističnega preganjanja ampak v zvezi z nacističnimi krivicami in ob neposredni udeležbi nemških podjetij.

Dediči

Peživeli zakonec in otroci lahko vložijo zahtevek za enake deleže morebitnega plačila za suženjsko ali prisilno delo, osebno poškodbo ali smrt otroka, ki bi ga sicer dobi izplačanega oseba, ki je umrla po vključno 16. februarju 1999. Po nemškem zakonu žrtve, ki so umrle pred 16. februarjem 1999, niso upravičene do izplačila.

Preživeli zakonec in otroci lahko vložijo zahtevek za enake deleže morebitnega plačila, ki bi ga dobila oseba, ki je izgubila premoženje in je umrla kadar koli pred vložitvijo zahtevka za izgubo premoženja na obrazcu IOM.

Če za pokojnim ni preživelega zakonca ali otrok, lahko zahtevek vložijo vnuki. Če vnukov ni, lahko zahtevajo izplačilo bratje ali sestre umrlega. Če umrli ni zapustil niti preživelega zakonca niti otrok, vnukov, pravnukov, bratov in sester, lahko zahtevek vložijo v oporoki imenovani dediči.

V imenu vseh, ki zahtevajo izplačilo po umrli osebi, se vloži skupni zahtevek na enem samem

obrazcu. Zahtevek je treba vložiti pri organizaciji, ki bi bila pristojna za zahtevek umrlega, če bi ta še živel.

Vojni ujetniki niso upravičeni do izplačila

Do izplačila niste upravičeni, če ste bili, oziroma je bila pokojna oseba, za katero zahtevate plačilo vojni ujetnik. Zahtevek pa lahko vložite, če ste bili oziroma je bila pokojna oseba, za katero zahtevate plačilo, poslana ali premeščena v koncentracijsko taborišče ali odpuščena kot vojni ujetnik.

Vsi, ki ste že posredovali podatke o prisilnem delu Krajevni organizaciji Društva izgnancev Slovenije Domžale, boste predvidoma v februarju prejeli že delno izpolnjen obrazec, ki ga boste dopolnili, podpisali in predložili v podpis predsedniku našega društva.

K obrazcem boste priložili tudi fotokopijo izkaznice oz. odločbe ter vsa druga dokazila, ki jih imate. Tako vlogo kot dokazila bo potrebno oddati na domžalsko društvo, kjer boste prejeli tudi vso pomoč in informacije o izpolnjevanju in oddaji dokumentov.

Informacije

lahko dobite pri predsedniku Jožetu Kvedru (72-31-627) oz. tajnici Veri Vojska (041 634-505) ter v uradnih urah ob petkih od 13. do 14. ure, lahko pa se oglasite tudi pri Društvu izgnancev Slovenije, Komenskega 7, Ljubljana ter Mednarodni organizaciji za migracije - MOM, Trdinova 7, Ljubljana.

Skraini rok za vlaganje zahtevkov je 11. avgust 2001.

Društvo izgnancev Domžale

**ŽUPNIJSKA KARITAS
M E N G E Š**

Trdinov trg 8 • Telefon: 01 7238 977

Pisarna in skladišče sta odprta
ob petkih od 16. do 18. ure.

ŽR: 50120-620-149-1301110-134\98

Preživeli bomo lepe

zimске počitnice

na Kopah na Pohorju

Zveza prijateljev mladine Domžale bo organizirala v času zimskih počitnic **Zimovanje na Kopah na Pohorju**. Zimovanje je namenjeno 20 otrokom osnovnih šol iz občin Domžale, Mengeš, Trzin, Moravče in Lukovice. Šole bodo predlagale posamezne otroke, ki se drugače zimovanja ne morejo udeležiti zaradi slabega finančnega položaja v družini.

Šest dni se bodo otroci smučali, sankali, tekli na smučeh, dričali z gumami in počeli še veliko drugih stvari. Z otroki bo preverjena ekipa vaditeljev in učiteljev smučanja ter teka na smučeh, medicinska sestra pa bo skrbelala za zdravje.

Otroci bodo imeli pet obrokov dnevno, po večerji pa še veliko zabave.

Zimovanje na Kopah bo potekalo v organizaciji podjetja Leštan&Leštan, ki bo v času zimovanja otrokom priskrbelo tudi smučarsko opremo.

Finančna sredstva bo prispevala Zveza prijateljev mladine, za finančno pomoč pa smo zaprosili tudi podjetja in ustanove. Nekatera podjetja oz. klubi so se na našo prošnjo že odzvali (AS Domžale Servis d.o.o., Lions klub Domžale, Količevo Karton d.o.o.).

Če želite tudi vi prispevati za zimovanje otrok, lahko denar nakažete na ŽR Zveze prijateljev mladine Domžale št.: 50120-678-55279. Vsakega prispevka bomo zelo veseli.

**Zveza prijateljev mladine Domžale
Marika Haler, predsednica**

n a o b i s k u

Gabriela Bartol

Gospa Gabriela Bartol se je rodila 9.2.1911 v Sodražici na Dolenjskem. V družini je bilo 13 otrok. Trije so umrli majhni, ostali pa so doživeli kar lepo starost, eni pa so še živi.

Osnovno šolo je dokončala v Sodražici, nato pa odšla v Ljubljano, kjer je končala trgovsko šolo, potem pa še medicinsko šolo za instrumentarko. S 24. letom je stopila v red usmiljenih sester, kjer je še danes. Do leta 1948 je službovala v Splošni bolnici v Ljubljani, nato pa je šla pod silo razmer domov v Sodražico, kjer je delala na kmetiji in negovala bolna starša. Leta 1960 je šla v Kikindo, kjer je zopet delala v bolnici kot instrumentarka. Leta 1971 se je upokojila in se vrnila v Ljubljano. Leta 1981 pa je prišla v Mengeš k svojim redovnim sestram. Je še zelo vitalna, zato pomaga v kuhinji pri pripravi hrane. Gospa Gabriela Bartol je še zelo mladostnega videza, gibčna, dobrega razuma in prijetnega govorjenja. Z gospo Z. Ilič sva ji zaželeli še veliko zdravja in srečnih let.

Draga Bevk

Ura zdravja v Mengšu

Vaše zdravje je v vaših rokah!

Takšen je moto svetovnega dneva sladkornih bolnikov v letu 2001, ki zagotovo pove veliko, pa ne le bolnikom s sladkorno boleznijo, temveč tudi vsem nam, ki nas pestijo še druge bolezni "sodobnega časa" - kot radi rečemo - ali pa smo še med tistimi, ki se čutijo zdrave, polne energije in moči - tako zase kot za druge...

Do kdaj še?

Vsakdanje hitenje za boljšim jutri nam v boju za materialnimi dobrinami izničuje življenje, v katerem bi bili zares srečni. Še preden se zavevamo, si večina izmed nas postavi tisto neizbežno vprašanje: Zakaj ravno jaz? Šele ko resno zbolimo, se zavevamo, kako neizmerno velika dobrina je zdravje, ki ga največkrat prepuščamo mnogim naključjem. Spomnimo se šele takrat, ko je bolezen že tu in ko je morda prepozno...

Kaj storiti?

Kako zaznati in posredovati pravočasno prave informacije na pravem mestu, da bodo našle pot v prava ušesa in da bodo prava prizadevanja rodila zaželene sadove?

Vsa ta in še mnogo več vprašanj si že leta zastavljamo tudi patronažne sestre, ki obiskujemo ljudi po domovih največkrat ravno takrat, ko je njihovo zdravje še dodobra načeto in je naše delo le »gašenje požarov« pri spremljanju hudo bolnih občanov. Takrat le lajšamo tegobe že nastalih posledic kroničnih bolezni, ki jih v veliki meri povzročata nezdravo življenje, z malo volje in zdrave pomoči pa bi v veliki meri kaj zlahka obvladovali...

Kako?

S preventivo-s preprečevanjem bolezni ...

V razvitem svetu so že zdavnaj spoznali, da je treba odpraviti razvade, kot so kajenje, pitje alkohola, uživanje preveč slane in kalorične hrane, neredne obroke, premalo se gibamo in nenazadnje živimo v stresu. Vso pozornost moramo posvetiti, da nas lastne zmote ne pohablja in ubijajo vseprek - vsaj ne prezgodaj.

Vemo, da je umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja še vedno na prvem mestu v svetu in tudi pri nas. Ali veste, da v starosti od 54 do 64 let umre 33 % Slovencev in 10 % Slovenk zaradi namerno prezrtih načel zdravega življenja? To se dogaja torej ljudem v najlepših letih in na mnoge dejavnike lahko odločilno vplivamo sami ali pa

s pomočjo zdravnika, če ga obiščemo še pravočasno. Res je, da na spol (moški so bolj ogroženi kot ženske), starost in dednost ne moremo vplivati, lahko pa na mnoge druge dejavnike.

Katere?

Prevelika telesna teža

Dokazano je, da je povezana z zvišanim krvnim pritiskom, boleznimi srca, z možgansko kapjo... Zdravo prehranjevanje je preprosto, saj narava ponavadi ne komplicira - prisluhnimo ji in pomagali bomo sebi.

Zvišane krvne maščobe

Holesterol je tesno povezan z nastankom arterioskleroze - to je bolezenski proces v stenah našega ožilja. Žile se zožijo in zožitve na srcu so ponavadi najbolj usodne - od nenadnih bolečin v prsnem košu, ki sicer minejo po počitku ali zaužitju zdravil, lahko pa tako »popuščanje srca« kaj hitro privede do srčnega infarkta, nenadne smrti.

Kajenje

Kadilci tvegajo dvakrat več kot nekadilci in s številom dnevno pokajenih cigaret se nevarnost bliskovito povečuje. Zmanjšajmo vendar to tveganje na minimum, ne ogrožajmo še nekadilcev, ne bodimo slab zgled mladim!

Zvišan krvni tlak

Ima ga vsak peti ali celo četrti prebivalec naše dežele, le polovica ve zanj in le tretjina se bolj ali manj uspešno zdravi. Izmerimo ga in znižajmo ga!

Čezmerno pitje alkohola

Slovinci smo v samem evropskem vrhu! Smo zato kaj bolj veseli, manj čemerni ali morda manj - samomorilni? Nasprotno!

Zvišan krvni sladkor

Kako vedeti, da imamo sladkorno bolezen? Temeljno priporočilo strokovnjakov je, naj bi si vsi odrasli po 45. letu dali določiti krvni sladkor na tešče. Pri normalnem izvidu (3,8 - 5,5 milimolov na liter) naj se vrednosti preverjajo vsaka tri leta, sicer pa... pot vodi (nujno!) k vašemu

zdravniku. Ne čakajmo in ne tolašimo se, da je to samo prehodno ali nekaj, kar se nas ne tiče. Pa še kako! V Sloveniji je po podatkih že 100.000 ljudi s to boleznijo!

Telesna nedejavnost in stres

Gibanje, gibanje in še enkrat gibanje - kakršno koli (hoja, tek, kolesarjenje, sprehodi, ples...). Ne pozabimo na družabnost, na smeh - prvi ponudimo roko in verjemimo prijetno boste presenečeni, kako topla je lahko dlan, kako sproščujoč je objem, nasmeh in vzemite si čas - vsaj malo.

Pohvalila bi občane Mengša in okolice, ki že tri leta prihajajo kontrolirat svoj krvni sladkor in pritisk v Zdravstveni dom - v prostore RK Mengeš. Vsak četrtek od 8. do 9. ure patronažne sestre ob pomoči prostovoljcev Rdečega križa namenjajo uro zdravja vsem občanom, ki to želijo. Veseli smo vsakega, ki se oglasi, zlasti tistih mladih ali mlajših, pa tudi onih, malo manj mladih, kijih zaskrbi, če je »vse v redu«.

NOVO

meritve holesterola

Odslej bo mogoče izmeriti tudi holesterol, kar smo obljubljali že nekaj časa. Vedeti morate, da smo želeli najti najboljšo možnost, ki bi dajala zares dobre rezultate (čeprav to ni nujno poceni). Radi bi pritegnili mlajše, še aktivne, ki nikoli nimajo časa stopiti do zdravnika, čeprav jih nekaj tišči v prsih, postanejo hitro zasopli, če gredo po stopnicah (potem se raje peljejo z dvigalom ali tudi z avtom do bližnjega sosedu...). A da bi zaradi takih malenkosti motili zdravnika? Ja, slišali so že za tega ali onega znanca, ki mu je nenadoma odpovedalo srce -no, ja, je že bilo kaj narobe - sicer pa, kdo bi razmišljal? Pa dajte vi!

Ne lažite več sebi in drugim!

Vedeti morate, da ne zvišan krvni tlak, ne zvišan krvni sladkor, ne holesterol - vse to nič ne boli. Če nas bolečina privede do zdravnika, bi nas vedenje o tem, da smo ogroženi vsaj preko enega dejavnika tveganja (običajno je teh dejavnikov istočasno več), moralo še bolj vzbuditi, da bi nekaj naredili za sebe.

Za merjenje holesterola, ki traja cca 5 minut z odmerkom kapljice krvi (iz prsta) na tešče, potre-

bujete le telefon, da se na meritev naročite. Ko smo pred nedavnim iskali zanesljiv in točen aparat, smo imeli nemalo težav. Na tržišču je nekaj merilcev, ki se uporabljajo v vsakdanji praksi, ko pa smo to preizkusili in teste opravili sami, smo ugotovili, da so meritve netočne, zato nismo želeli sebe izpostaviti z nestrokovnim nadzorom vrednosti holesterola.

Želeli smo tak aparat, ki bi v najkrajšem času in na preprost način pokazal prave rezultate. Po dolgem iskanju smo ga dobili. Imenuje se Chole Steck L-D-X. To je natančen diagnostični aparat za merjenje maščob in sladkorja v krvi. Izmerimo lahko: celotni holesterol, HDL (dobri holesterol), LDL (slab holesterol), triglicevide, razmerja med TC/HDL, krvni sladkor...

Na zaslonu se po 5 minutah izpiše rezultat, na podlagi katerega lahko izračunamo v procentih vaš rizični faktor za srčno bolezen in vaše tveganje v naslednjih 4 do 12 letih ob razvadah, s katerimi živite sedaj.

Aparat je bil testiran na Kliniki za endokrinologijo in boleznih presnove v Kliničnem centru v Ljubljani in ga priporočajo zaradi njegove zanesljivosti in natančnosti. Ker se za merjenje uporabi za vsakega posebna merilna kasetna, ki stane cca 3.500 SIT (1 zabojnik) bo tudi meritev stala le toliko, saj si bomo vsi še naprej s prostovoljnimi delom prizadevali, da bi vas prišlo čim več. V Ljubljani za enake meritve občani odštejejo 5.000 SIT, v Mengešu bi šlo le za kritje vrednosti nabave materiala.

Ukrenite kaj zase še danes in tistih nekaj minut časa se vam utegne še kako dobro obrestovati!

Patronažne sestre vam bomo še istočasno skušale svetovati čim več v zvezi z vašimi rezultati, vi pa boste takrat, ko boste hoteli vedeti, pokazati tisti pogum in tisto mero odgovornosti, ki je nujna, da ostanete srečni in zdravi.

Tudi Rdeči križ Mengeš je za začetna merjenja prispeval nekaj sredstev, da bi cena storitve bila za kakšnega tisočaka nižja (za prvih 30), zatorej pohitite, da pravočasno še ujamete zdravnika ter svoj vlak (morda še neizpolnjenih) želja le kdaj dohitite!

**Za patronažno službo ZD Domžale, Mengeš
Vida Čeh**

P.S.

Iskrena hvala Rdečemu križu Občine Mengeš, da nas podpira v naših prizadevanjih preventivnega ukrepanja in da smo postali pravzaprav že zelo tesni sodelavci. Gospa, ki je predsednica te široke organizacije, Majda Trobec in vsi v odboru ter vsak, ki prispeva svoj delež, pa si zaslužijo ob priliki kakšno posebno medaljo, čeprav je zavest, da storijo veliko, najboljša nagrada.

111. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

PGD MENGEŠ

10. februarja ob 18. uri je bil v Kulturnem domu Mengeš sklican 111. redni letni občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Mengeš. Odprl ga je predsednik Jože Žargi. Uvodoma je pozdravil predstavnike sosednjih gasilskih društev in goste. Sledila je izvolitev organov občnega zbora in prebiranje poročil.

Prvi je poročal gospod Jože Žargi, ki je ugotovil, da je bilo preteklo leto za PGD Mengeš zelo uspešno. Zelo uspešno je bilo tudi sodelovanje z drugimi menseškimi društvi in Občino Mengeš, ki je finančno pomagala pri nabavi novega gasilskega vozila, sredstva za novo vozilo pa je pomagal pridobiti tudi nekdanji poslanec državnega zbora gospod Janez Per, in sicer pri Ministrstvu za obrambo. Staro vozilo so gasilci najprej hoteli prodati, ker pa zanj ni bilo interesa, so ga podarili manjšemu gasilskemu društvu na Hrvaškem. Mengeški gasilci se zavedajo pomena vključevanja novih članov v društvo ter njihovega izobraževanja in izpopolnjevanja. Pomembna je tudi materialna plat gasilstva. Oprema, ki jo kupujejo, je zelo draga, plačevati pa morajo tudi DDV, kar bi jih po njihovem mnenju država lahko oprostila.

Nato je bil pred mikrofonom povabljen poveljnik PGD Mengeš Stane Šimenc.

POROČILO POVELJNIKA PGD MENGEŠ ZA LETO 2000

Leto 2000 je bilo za naše društvo zelo uspešno in delovno, saj smo plan dela, katerega smo sprejeli na jubilejnem 110. občnem zboru, v celoti izpolnili. Seveda je največ aktivnosti potekalo ob izdelavi in opremljanju novega gasilskega vozila Mercedes Atego in zbiranju finančnih sredstev. Kar nekajkrat smo morali obiskati izdelovalca nadgradnje vozila g. Pušnika, da smo sproti spremljali izdelavo, se dogovarjali o raznih tehničnih problemih in izboljšavah, poleg tega pa je bilo potrebno v Slovensko Bistrico dostaviti tudi veliko opreme.

Vzporedno so potekale priprave za slovesno praznovanje 110-letnice društva, ki smo ga pričeli z veliko medobčinsko gasilsko reševalno vajo na objekt občine, Kulturnega doma in Karo centra. V dvorani smo 7. julija pripravili svečano akademijo, ki jo je popestril koncert Mengeške godbe, veliko število gostov ter gasilcev iz bližnje okolice in prijateljskih društev iz raznih krajev Slovenije.

V nedeljo 9. julija smo ob čudovitem vremenu izpeljali veliko parado po Mengšu, na ploščadi pa izvedli slovesno proslavo 110-letnice in prevzem ter blagoslovitev novega gasilskega kombiniranega vozila GVC 16/25 Mercedes Atego. Našo slovesnost je s svojo navzočnostjo polepšal predsednik GZ Slovenije in delegacija pobratenege društva iz St. Ilj-a iz avstrijske Koroške.

Naša delegacija je 11. novembra odpeljala specialno gasilsko vozilo TAM 125 v sosednjo državo Hrvaško. Vozilo smo namenili kot humanitarno pomoč gasilcem iz vasi Gornja in Dolnja Bršlanica pri Kutini. Slovesen sprejem, pogostitev ter spominska darila ter ganjenost preprostih vaščanov nas je prepričala, da je bila naša odločitev pravilna.

INTERVENCIJE: požari, prometne nesreče, tehnične intervencije

V letu 2000 smo kot centersko društvo imeli 41 intervencij (lani 30), od tega 16 požarnih (lani 14), tehničnih 14 (lani 13) in šestkrat (6x) posredovanje v prometnih nesrečah..

Na območju občine Mengeš smo imeli 36 intervencij, izven občine pa 5.

Poudariti velja, da so bile akcije dokaj uspešne, posebno še v treh primerih požarov, ko je bilo zaradi hitrega posredovanja obvarovano veliko premoženja.

Za večino intervencij (26) smo prejeli pozive preko osebnih klicalkov, za ostale pa telefonsko iz Republiškega centra za obveščanje s številom 112. Alarmiranje je potekalo zadovoljivo z izjemo nekaj primerov, kar pa je odvisno tudi od točnosti podatkov prijave ter spretnosti in usposobljenosti operaterja na številu 112. S popravki in dopolnitvami požarnega načrta naj bi te pomanjkljivosti odpravili.

KRONOLOŠKI PREGLED INTERVENCIJ

- 05.01.2000 Poziv za požar na novem podstrešju »Melodije«, kjer se je močno kadilo. Goreli so leseni odpadki in žagovina, ker delavci, ki so si v mrazu kurili, ognja niso dovolj pogasili.
- 10.01.2000 Intervencija v hudi prometni nesreči pred Rodico, kjer so trčila 4 vozila (zaščita kraja nesreče, pomoč ponesrečencem, posipanje in čiščenje cestišča).
- 19.01.2000 Dimniški požar na Liparjevi 60 (kontrola podstrešja in čiščenje dimnika).
- 23.01.2000 Izvoz za požar na Kolodvorski cesti, kjer se je kadilo iz stanovanja. Lastnik je zaspal, na štedilniku pa se je vžgalo meso.
- 25.01.2000 Zapiranje vode v klima napravi v trgovini Rašica. Iz naprave je brizgala voda in para.
- 28.01.2000 Čiščenje in pranje ceste po prometni nesreči pred gasilskim domom, Slovenska cesta.

- 31.01.2000 Požar v provizorični garaži ob delavnici roletarstva Peterka, Slovenska cesta. Zaradi hitre intervencije in pravočasne odstranitve posod z bencinom je bila prihranjena velika materialna škoda, ki bi lahko nastala na delavnici. Vzrok: odložen še živ pepel na leseno prikolico.
- 08.02.2000 Kontejnerski požar v TAMIZ-u (zaradi odloženega žarečega pepela in saj so se vneli odpadki).
- 14.02.2000 Požar na podstrešju nove restavracije Mohorič, Slovenska c., ko je prižgana žarnica vžgala špirovce in naprej ostrešje. Tudi v tem požaru je bila zaradi hitrega posredovanja prihranjena velika materialna škoda.
- 24.02.2000 Črpanje vode s potopno črpalko iz jaška za cisterno s kurilnim oljem na občini Mengeš (voda je dvignila cisterno).
- 28.02.2000 Po pozivu z številki 112 smo vlomili v hišo skozi okno v 1. nadstropju v ulici dr. Tineta Zajca. V hiši je od znotraj zaklenjen obležal obnemogel bolan domačin; nudili smo mu prvo pomoč ter počakali na prihod reševalnega vozila in zdravniška.
- 15.03.2000 Aktivirani smo bili za travniški požar v Trzinu; med vožnjo smo prejeli preklic intervencije in nato dežurali v gasilskem domu.
- 16.03.2000 Gašenje odpadkov papirnate embalaže, kateri so goreli ob kozolcu s senom v Loki (lastnik je odpadke tam požigal).
- 18.03.2000 Poziv za gozdni požar v industrijski coni Trzin. Informacija o požaru ni bila točna.
- 22.03.2000 Sodelovanje v hudi prometni nesreči na cesti Mengeš-Rodica (zaščita nasreče, reševanje ter posipanje in čiščenje ceste).
- 27.03.2000 Črpanje vode ob močnem deževju v Dalmatinovi ulici 8.
- 30.03.2000 Aktivirani zaradi močnega kajenja iz trgovine "Smrkolin", Slovenska c. Delavci so podrli strop, skozi okno pa se je kadilo, kot bi gorelo.
- 04.04.2000 Sodelovanje v prometni nesreči na cesti Mengeš-Duplica.
- 08.04.2000 Večji gozdni požar v Stanu za bivšo mengeško opekarno. Požar je bil hitro pogašen, pogorelo pa je 2 ha mešanega gozda. Vzrok: nameren požig ali malomarnost.
- 08.04.2000 Gašenje odpadkov listja in smeti ob lovski koči v Mengšu.
- 01.05.2000 Puščanje vode v bloku na Levčevi 13/B; voda je tekla iz kopalnice v spodnje nadstropje in to okrog polnoči.
- 01.05.2000 Črpanje vode ob močnem deževju v Janševi in Slamnikarski ulici.
- 12.05.2000 Izlitje kurilnega olja iz soda v Šolski ulici. Posipanje ceste s peskom "Absorbent" ter čiščenje in pometanje.
- 18.05.2000 Poziv zaradi močnega dima v "Melodiji". Delavci so brez obvestila kurili velike količine odpadne embalaže.
- 25.05.2000 Gašenje gorečega drevesa za vrtcem Gobica v Šolski ulici. Občan je zažgal razne odpadke naložene ob drevesu.
- 08.06.2000 Sodelovanje v prometni nesreči na Slovenski c. pri Emoni, kjer je tovorno vozilo do smrti povozilo pešca.
- 08.06.2000 Sodelovanje z dvema voziloma v požaru gospodarskega poslopja in hleva na Viru.
- 27.06.2000 Gašenje odpadkov v jami SCT.
- 14.07.2000 Sodelovanje v požaru kozolca dvojnika v Šinkovem turnu.
- 14.08.2000 Tehnična intervencija v Mostah, kjer se je izlilo kurilno olje v pritok Tunjščice (zajezitev vode v pritoku in razsvetljava prostora).
- 16.08.2000 Intervencijski dovoz pitne vode v Jable za 250 glav živine, ter po kmetijah v Loki, severnem delu Trzina, po ulicah v Loki in na Gmajni; zaradi okvare na glavnem vodovodu. Pripeljano je bilo 32.000 l vode z dvema voziloma.
- 22.08.2000 Poziv za reševanje rodovniškega mačka z električnega droga visoke napetosti, v Svetčevi ulici (pregnal ga je curek vode z visokim tlakom).

- 16.09.2000 Sodelovanje z dvema voziloma v velikem požaru deponije papirja v Papirnici Količevo.
- 13.10.2000 Gašenje požara na opuščnem skladišču "Emone" v Šolski ulici, kjer je bil požar namerno podtaknjen. Pri gašenju in razkopavanju se je naš član zastupil z dimom, zaradi česar je naslednji dan v službi imel prometno nesrečo.
- 19.10.2000 Izvlačenje osebnega vozila iz brežine na Pristavi s pomočjo električnega vitla.
- 21.10.2000 Dimniški požar v Šolski ulici 5 smo pogasili z gasilnikom na prah ter očistili dimnik in okolico na podstrešju, pri čemer smo odkrili napako, ki bi lahko povzročila večji požar. Dimnik je imel luknjo, ki je bila zadela z že tlečo desko.
- 21.12.2000 Sodelovanje v prometni nesreči pri Petrol servisu v Mengšu, zaščita nesreče, odstranitev vozila ter odklop akumulatorjev in čiščenje ceste.
- 24.12.2000 Gašenje velikega požara odprtega hleva v Jablah, kjer je poginilo 6 telic, preostale pa so pobegnile preko lat. Na požaru smo sodelovali s 4 vozili in 16 člani, ter poleg gašenja požara cca 500 m³ goreče slame, skrbeli za razsvetljavo z elektro agregatom ter s cisterno opravili še štiri (4) dovoze vode na požarišče. Uporabljena je bila sledeča večja oprema: tlačne cevi B (5 kosov), tlačne cevi C (10 kosov), trojak (3 kosi), hitri napadi (2-krat), ročniki C (3 kosi), ter svetlobni stolp in el. agregat. Akcija je trajala 8 ur in pol, in sicer od 23.31 do osme ure zjutraj 25.12.2000.
- 25.12.2000 Ob 12.20 in 17.05 ponovno aktivirani za gašenje slame, ki se je vžigala na deponiji v Jablah.
- 28.12.2000 Aktivirani za lovljenje pobeglih telic iz Jabelj ob cesti Mengeš-Koseze. Zaradi teme je bila akcija neuspešna, sodelovalo je 9 članov.
- 29.12.2000 Ponovno aktivirani za lovljenje govedu ob cesti Mengeš-Koseze; eno telico smo ujeli in odpeljali, druga pa je pobegnila. Sodelovalo je 11 naših članov z dvema voziloma.

Požarna in mesečna poročila, ki jih moramo pošiljati na Ministrstvo za obrambo RS, morajo vsebovati tudi podatke o urah in stroških intervencij po ceniku Gasilske zveze Slovenije.

Na 41. intervencijah je bilo opravljenih 579 dnevnih in 219 nočnih ur naših članov ter 142 strojnih ur na vozilih in agregatih. Skupni strošek intervencij za l. 2000 znaša 3.370.000,00 SIT, ta strošek pa krijemo iz redne letne dotacije občine Mengeš.

DOVOZI VODE z gasilskimi vozili

- dva dovoza na Dobeno za iztiranje brežin	(9000 l)
- dva dovoza na delovišče, Prelovškova ulica	(9000 l)
- dovoz v polnilnico »TINA« v Nasovčah	(4500 l)
- intervencijski dovoz v Jable, Loko in Trzin	(32000 l)

Skupno je bilo prepeljano 54.500 l pitne vode.

PRAKTIČNE VAJE

- dve nočni vaji smo izvedli ob jubilejih naših članov Franca Šinkovec (50 let) in Filipa Kimovec (60 let), udeležili pa smo se tudi praznovanja 70-letnice člana Vinka Burgar in častnega poveljnika Franca Blejca.
- v O.Š. Mengeš smo sodelovali na evakuacijski vaji (reševanje s spustnico)

- na veliki reševalni vaji »Potres 2000« v Domžalah na objekte SPB smo prikazali reševanje s spustnico iz 3. nadstropja.
- v počastitev 110-letnice smo organizirali in izvedli veliko gasilsko reševalno vajo na objekte občine, KD in Karo centra, s predpostavko, da se je zrušil helikopter.
- sodelovali smo še na gasilsko reševalni vaji v Topolah in v tovarni »Helios« Količevo.

DEJAVNOSTI V MESECU POŽARNE VARNOSTI

- pregledali smo nadtalne hidrante pri Fit-topu, Kamniški cesti ter v vrtcih Sonček in Gobica, kjer smo pregledali tudi zidne hidrante; o pomankljivostih smo obvestili GZ Mengeš.
- s tremi (3) enotami smo sodelovali na občinski nočni vaji na Dobenu
- za učence drugih (2.) razredov O.Š. Mengeš smo pripravili ogled gasilskega doma in opreme, združenem s preventivnim predavanjem in prikazom gašenja z vozili.
- po enakem programu smo izvedli tudi obiske vseh otrok iz vrtcev Sonček in Gobica.
- z mentorji smo nudili pomoč GZ Mengeš pri izobraževanju šestih (6.) razredov O.Š. z ogledom gasilskega doma in predavanji o opremi in vozilih.
- v posebni šoli Roje smo pripravili preventivno predavanje in tekmovanje z brentačami ter vlečenjem vrvi za učence in učitelje.
- za zaključek meseca požarne varnosti je društvo izvedlo samostojno vajo na »Hostnikovo« domačijo s petimi (5.) vozili in 33 člani in članicami.

REDARSKO SLUŽBO in POŽARNO STRAŽO smo nudili

- dvakrat (2x) na prireditvah »Pod mengeško marelo«
- ob prvomajskem kresu na Gobavici in novoletnem ognjemetu trikrat v Kulturnem domu ob raznih prireditvah
- ob festivalu koračnic in ob odkritju spomenika slikarju Francu Jelovšku
- dva dni na Mihaelovem sejmu v Mengšu
- ob dnevu Zavarovalnice Triglav v Mengšu je sodelovalo kar 21 naših članov
- štiri dni so naši člani nudili pomoč na prehodih za pešce ob t.im. »Šolski poti« ob začetku pouka

UDELEŽILI smo se tudi sledečih SLOVESNOSTI IN PRAZNOVANJ:

- Florjanove maše v Trzinu in Mostah
- parade in proslave 110-letnice PGD Dob, ter prevzema novega vozila in proslave 120-letnice PGD Domžale
- proslave 60-letnice PGD Bukovica-Utik in 110-letnice ter prevzema novega gasilskega vozila v PGD Moravče
- slovesnosti praznovanja 90-letnice pobratenege društva v St. Ilju na avstrijskem Koroškem, združeno z blagoslovitvijo lepo prenovljenega gasilskega doma
- delegacija našega društva se je v Semiču udeležila tudi proslave ob 100-letnici smrti in odkritja spomenika našemu rojaku dekanu Antonu Alešu

Gasilska tekmovanja

Sem gasilka Špela iz Prostovoljnega gasilskega društva Topole. Hodimo na različna tekmovanja in osvajamo odlična mesta. Bile smo na občinskem in regijskem tekmovanju. Na vsakem tekmovanju izvajamo dve različni vaji. Prva vaja je zbijanje tarče v najkrajšem času. Devet gasilk je razdeljenih v tri skupine. Dve gasilke v vsaki skupini prineseta po eno vedro vode, tretja pa zbija tarčo. Koso zbite vse tri tarče, je vaje konec. Druga vajapa je prenašanje vode iz enega soda v drugi sod v določenem času. Pri tej vaji gasilke izmenično nosimo vodo iz enega soda v drugi sod. Čim več vode prenesemo iz soda v sod, boljši je rezultat. Po končanem tekmovanju je razglasitev in podelitev pokalov najboljšim ekipam. S prijateljicami gremo po tekmovanju vedno na pico.

Gasilka bom ostala zato, da bom pomagala ljudem v stiski.

Na pomoč!

Špela Urankar, 3. d
OŠ Mengeš

TEKMOVANJA V LETU 2000

Žal so tekmovanja naša slaba točka, saj so razen ekip veterank in veteranov ostale ekipe nastopile samo na tekmovanjih GZ Mengeš, za kar je del krivde tudi na poveljniku.

Na tekmovanjih GZ Mengeš so tekmoval: ena ekipa pionirjev in ena mešana, mladinci, člani A, člani B, veteranke in veterani.

Na državnem tekmovanju v Mariboru sta naše društvo zastopali ekipi veterank in veteranov, ki pa kljub dobri pripravljenosti nista imeli »športne« sreče; veteranke so dosegle 6. in veterani 10. mesto. Ti naši starejši člani in članice pa naj bodo vzgled mlajšim generacijam, da bi jih bolj posnemali pri resnosti na vajah in tekmovanjih. S treningi pričnejo že zgodaj spomladi in vadijo vse do zadnjega tekmovanja v Mengšu.

- Letos so veteranke nastopile na devetih (9), veterani pa na dvanajstih (12) tekmovanjih širom Slovenije; od tega je bilo po pet (5) tekmovanj za pokal GZ Slovenije. Veteranke so lahko ponosne na uspeh tekmovanj; 7-krat prvo (1.) mesto in prvo (1.) mesto za pokal GZ Slovenije.
- Veterani so v pokalnem tekmovanju zasedli odlično šesto (6) mesto z ozirom na to, da so bili edina ekipa, ki je vse leto nastopala po pravilniku GZ Slovenije, s starostjo vseh članov ekipe nad 63 let. Vsem iskrene čestitke in hvala.
- Dve naši ekipi šoferjev sta nastopili na tekmovanju z gasilskimi vozili v Preddvoru.
- Uspešno smo organizirali in izvedli drugo (2.) tekmovanje veterank in veteranov za pokal GZ Slovenije, združeno s tradicionalnim tekmovanjem za pokal GZ in občine Mengeš. Tekmovanja se je udeležilo 25 moških in 7 ženskih ekip iz vse Slovenije.
- Dve naši ekipi sta uspešno nastopili na tekmovanju v vodnem nogometu v Trzinu.

IZOBRAŽEVANJE

Pomembna naloga gasilskega društva je izobraževanje operativnih članov za izvajanje odgovornih operativnih nalog gašenja in reševanja, ki ga od nas zahteva raznolikost gasilskih in reševalnih intervencij, ter po drugi strani raznolika in draga gasilska oprema, s katero moramo znati upravljati.

V sodelovanju z GZ Mengeš smo uspeli v izobraževalnem centru na lgu izvesti:

- celodnevni izobraževalni tečaj za 18 članov nosilcev osebnih klicalkov
- dvodnevni tečaj za specialnost dihalnih naprav, katerega je opravilo šest (6) članov; Jure Šinkovec, Andrej Dornik, Miha Šinkovec, Urban Baloh, Jan Veber in Anže Šinkovec.
- dvodnevni obnovitveni tečaj za tehničnega reševalca sta opravila Zdravko Čebulj in Marjan Kimovec
- štiridnevni tečaj za poveljnika PGD je uspešno opravil podpoveljnik Tomaž Žargi
- V organizaciji GZ Mengeš je bil izveden strojniški tečaj, katerega je uspešno opravilo 16 naših članov.
- V društvu smo trikrat (3x) izvedli urjenje operativnih članov o uporabi dihalnih aparatov, orodja, opreme in vozil v intervencijah, ter instruktažo šoferjev in operativnih članov za delo na novem gasilskem vozilu.

Vsi operativni člani se moramo zavedati pomembnosti izobraževanja, saj bomo le tako kos vsem nalogam, ki jih od nas zahteva gasilska služba. Žal vsa izobraževanja na lgu potekajo v delovnih dneh, vsi pa vemo, kako težko je danes dobiti dopust celo za humanitarno dejavnost, pa tudi finančni stroški izobraževanja so previsoki. Na tem področju čaka GZ Slovenije še veliko dela in trdega pogajanja z vlado.

Po navodilih GZ Slovenije se mora na občnih zborih gasilskih društev podati tudi poročilo o operativni pripravljenosti, usposobljenosti in opremljenosti gasilskih enot.

Kot osnova za dobro operativno pripravljenost nam služi že požarni načrt z navodili, seznamami, načrti, ipd. Lahko nam je v veliko pomoč, seveda pa ga morajo vsi člani dobro poznati in se po njem tudi ravnati. Po pravilih gasilske službe mora imeti gasilsko društvo III. kat., kot je naše, minimalno 32 usposobljenih gasilcev. Tu nas čaka še veliko dela, saj kljub 50 operativnim članom nimamo 32 vsestransko usposobljenih za raznovrstne akcije in intervencije. Sistematično bomo morali pristopiti k usposabljanju teh članov.

Po merilih za operativne enote nam primanjkuje sledečih kadrov: uporabnik dihalnega aparata - 4 čl., tehnični reševalec - 2 čl., specialnost nevarnih snovi - 3 čl., strojnik-šofer (C kat.) - 2 čl. In bolničar - 4 čl.

Opremljenost naše enote z vozili je dobra, primanjkuje pa nam kvalitetne tipizirane zaščitne opreme za operativne gasilce. Kljub novonabavljeni osebni zaščitni opremi nam bo še vedno primanjkovalo 14 garnitur zaščitnih oblek, dve (2) zaščitni obleki pred visoko temperaturo, 14 gasilskih čelad, 32 parov kakovostnih škornjev ali visokih čevljev, 24 parov kvalitetnih zaščitnih rokavic, 3 garniture ustreznih dihalnih aparatov, 4 baterijske svetilke, 8 reševalnih vrvi, zamenjava iztrošenih tlačnih cevi in še bi lahko našteval.

Vse to bi morali imeti, če hočemo zaščititi življenja in zdravje naših članov v raznih akcijah pri izvrševanju gasilske službe, seveda pa je vse povezano z velikimi finančnimi sredstvi, saj je gasilska oprema izjemno draga.

Omenil sem že, da smo plan dela v celoti realizirali, skozi celo leto pa se pojavijo tudi neplanirana dela in akcije; naštel bom le nekaj najpomembnejših:

- čiščenje kanalizacije in odtokov pri občanah (6-krat)
- celoletno izobešanje in snemanje zastav ter transparentov po Mengeš
- urejanje okolice doma ter vzdrževanje rož in zelenja
- razmaščevanje in pranje vseh asfaltnih in parkirnih površin okrog občine, KD in vrtcev v okviru očiščevalne akcije ter pomoč pri lovski očiščevalni akciji gozdov
- menjave cen na bencinskem servisu skozi celo leto
- postavitve mlajev za 1. Maj, Dan državnosti in 110-letnico s pomočjo gasilcev iz Loke in Topol
- dve akciji čiščenja vozil, oblek in opreme po velikih požarih
- priprava in pospravljanje veselilnega prostora na ploščadi ob dnevu Zavarovalnice Triglav (dovozi in postavitve 400 garnitur miz in klopri)
- pomoč pri izvedbi Mihaelovega sejma s postavitvijo stojnic, miz, klopri, požarno stražo, ter čiščenjem in pranjem prireditvenega prostora
- redni pregledi in servisiranje dihalnih aparatov
- udeležba na žalni komemoraciji na Zalokah

To je bil delen povzetek opravljenih del iz operativne knjige društva.

Na raznih posvetih in tudi občnih zborih je bilo s strani delegatov slišati priporočila, da naj v poročilih navedemo tudi podatke, koliko prostovoljnih delavni ur so člani gasilskih društev opravili v enem letu za humanitarno delo v občini. Po povzetku samo evidentiranih del, vaj, akcij, intervencij, izobraževanj, ipd, so člani, članice in mladina našega društva v letu 2000 opravili preko 7500 prostovoljnih delovnih ur.

POGREBI

V letu 2000 nam ni umrl noben član našega društva, na zadnjo pot pa smo pospremili trinajst (13) podpornih članov in članic: Ivanko Zorman, Antona Jamšek, Jaka Škofic, Andreja Colnar, Marijo Drešar, Franca Premk, Miha Levec, Pavlo Burnik, Pavla Veider, Jožeta Križman, Violeto Vrtačič in Toneta Rihtar. Udeležili smo se tudi pogrebov članov sosednjih društev iz PGD Jarše-Rodica in Trzina.

Ob koncu poročila bi se rad zahvalil vsem, ki ste mi vseskozi pomagali pri delu ter žrtvovali svoj čas, delo in znanje za napredek društva in gasilstva v dobrobit naših občanov. Vsem, ki ste sodelovali v številnih akcijah, vajah, tekmovaljih, ter skrbeli za urejen dom in okolico, za vedno čista in vzdrževana vozila, orodje in opremo. Hvala lepa.

Obenem prosim vse člane, da vsaj tako kot ste meni ali še bolj, pomagate novemu poveljniku, ki bo začasno prevzel to odgovorno funkcijo. Le s slogo, strpnostjo in razumevanjem bomo vsi skupaj kos nalogam, ki jih od nas zahteva gasilska služba.

Če sem morda kaj izpustil, prezrli ali pozabil navesti, prosim, da me v razpravi dopolnite.

Poročila poveljnika bosta s poročili dopolnila hišnik in gospodar Tomaž Žargi in vodja voznega parka Franci Skok.

Z NAŠIM POZDRAVOM

V SLUŽBI LJUDSTVA - N A P O M O Č I

**Poveljnik prostovoljnega gasilskega društva Mengeš
Stane Šimenc**

Vodja voznega parka Franci Skok je razložil velik pomen pridobitve novega vozila Mercedes Atego 1225 in predstavil aktivnosti pri vzdrževanju gasilskih vozil.

V poročilu tajnice PGD Mengeš so bili predstavljeni podatki o sejah upravnega in nadzornega odbora in predsedstva ter udeležbi na teh sejah. Ustanovljene so bile tudi številne komisije. Tajnica je poročala tudi o gibanju članstva, o opravljanju finančnih storitev, ki ji pritičejo in o poslovanju s pošto.

ANDREJ VRTAČIČ
Fortunata Berganta 3, 1240 Kamnik
Telefon/faks: 01 83 12 355, GSM 041 689 750

Pooblaščen izvajalec za vgradnjo strešne kritine:

- BRAMAC
- OPEČNA KRITINA (CREATON, TONDAH)
- ESAL (SALONIT ANHOVO)
- TEGOLA CANADESE
- TRIMO TREBNJE

Garancija:
- 10 let za delo
- do 50 let za material

KRONA VSAKE HIŠE JE DOBRA KRITINA!

Natančno, pojasnjeno s številkami, je bilo tudi poročilo blagajnika PGD Mengeš za leto 2000. Sledilo je še poročilo mentorja mladih gasilcev ter hišnika in gospodarja Tomaža Žargija. Tomaž Žargi je posebej poudaril velik dosežek, ki ga predstavlja nakup novega avtomobila in opreme, ki je v njem. Na to vozilo so mengeški gasilci lahko zares ponosni. Nabavili so tudi veliko druge opreme. Poročal je tudi predstavnik nadzornega odbora, ki je povedal, da je bilo poslovanje gasilcev vestno in gospodarno.

V razpravi o poročilih so se gasilci najprej zahvalili poveljniku Stanetu Šimenču, ki zaradi zdravstvenih težav odstopa s svoje funkcije. Janez Koncilija, poveljnik Gasilske zveze Mengeš, je pripravil precej dolg in podroben komentar poveljnikovega poročila. Predvsem se mu je zdelo zelo neurejeno področje zaščitenosti gasilcev v razmerju do delodajalcev: zavarovalnica bi morala stimulirati delodajalca, ki ima zaposlene gasilce z ustreznimi popusti. Gasilci so aktivni na področju vzgoje mladih, regijski svet pa jim je naročil, da delajo tudi na področju žena med gasilci. V tem letu so uspeli sklicati sejo članic gasilske zveze, tako da se bo po občnem zboru ustanovila komisija, evidentirana kandidatka za predsednico komisije in pa članico predsedstva je Mateja Jemec. Zelo aktivni so tudi veterani. Gasilci se bodo v prihodnje lotili tudi subvencioniranega poučevanja voznikov za izpit kategorije C. V pripravi je tudi informatizacija v gasilstvu. Pripraviti je treba računalniške evidence. Z novo vlado se gasilci skušajo dogovoriti o odpravi DDV-ja za gasilstvo.

Sledilo je še več pozdravov, spregovoril pa je tudi župan mag. Tomaž Štebe, ki je poudaril pripravljenost finančno pomagati gasilcem, če je njihova zahteva upravičena.

Matjaž Koncilija

Za 20 let - Taborniški dom

Taborniki Rodu upornega plamena Mengeš beležimo v letu 2000 dvajset let uspešnega dela. O tem in o novi pridobitvi mengeških tabornikov je bilo govora na pravkar končanem občnem zboru v mesecu januarju v Osnovni šoli Mengeš.

Prav tu smo s taborništvo pred dvajsetimi leti tudi začeli. Tudi tokrat je bil to prostor za ocene dela in načrtovanje prihodnosti.

Dosedanji starešina Lojze Ručman je v svojem nagovoru poudaril pomen taborništva predvsem glede vzgoje mladine, ustvarjanja osebnosti in kasnejše uspešnosti teh mladih ljudi v življenju. Pomembna je tudi vpetost društva v življenje kraja, povezanost in sodelovanje z društvi Mengša kot tudi s sosednjimi taborniškimi rodovi, kar je kar stalnica v dvajsetletnem delovanju.

Kot vsa društva pa tudi taborniki nismo bili imuni za vzpone in padce v svojem delovanju. Vendar danes z veseljem ugotavljamo, da smo preživeli in vmes tudi kaj lepega in koristnega počeli in kar je še bolj pomembno, da imamo prav sedaj mlado, zagnano in že kar izkušeno mlado vodstvo. Zato upamo, da v bližnji prihodnosti ni bojazni za taborništvo v Mengšu.

Ugotovili smo, da je bilo minulo leto izrazito delovno. Večino našega letnega programa dela smo izpolnili: zimovanje, taborjenje, vrsta tekmovalj (realizirana skoraj v celoti), premalo pa smo ob tem storili na področju organiziranosti, izobraževanja in pridobivanja novega članstva.

Da je temu tako, je vzrok tudi Letno gledališče Mengeš. Taborniki RUP Mengeš smo namreč po daljšem dogovarjanju le uspeli podpisati pogodbo

Društvo upokojencev Mengeš

sklicuje,

v skladu s statutom in sklepom

uo društva,

REDNI LETNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA,

ki bo v soboto, 10. marca 2001,
ob 14. uri v prostorih Osnovne šole
Mengeš z običajnim dnevnim redom.

Posebnih vabil na občni zbor ne bo.

Upravni odbor Društva upokojencev Mengeš

AVS

AUDIO
VIDEO
SERVIS

pooblaščen servis:

SHARP KENWOOD

1234 Mengeš, Hribarjeva 38
tel, fax.: 061/738-409

servisiranje:

E-mail: avs.menges@siol.net

delovni čas:

9. - 12. in 15. - 18. ure
sobota: 10. - 12. ure

tehnične informacije

pri odločitvi za nakup

audio-video aparatov

SHARP in

KENWOOD

- TV APARATI,
- CD KOMPONENTE,
- VIDEOREKORDERJI,
- HI-FI KOMPONENTE vseh znamk;
- KAMKORDERJI znamke SHARP;
- AVTORADIJI,
- DVD (digital versatile disk) in
- MINIDISKI znamke KENWOOD

z Občino Mengeš. Z letom 2000 smo prevzeli v upravljanje opuščeno in zanemarjeno Letno gledališče. Mengšani mu radi rečemo kar "prug".

Takoj smo se lotili dela in načrtno pristopili k prenovi celotnega kompleksa LGM. Najprej smo vzeli v plan osrednji objekt. Šli smo v akcijo, in to v več smeri:

- pridobivanje finančnih in materialnih sredstev
- pridobivanje najugodnejših izvajalcev (za zidarsko in tesarsko delo)
- organiziranje prostovoljnega dela

Rezultat vsega tega je, da je danes objekt v spodnjem delu že usposobljen za našo kot tudi prvobitno dejavnost, manjka le še nekaj notranje opreme in ureditev podstrešja v celoti. Ob tem je bilo opravljeno skoraj 2400 ur prostovoljnega dela tabornikov in prijateljev taborništva kot tudi pruga.

December 2000, prva seja v novih prostorih.

Z nabirko po Mengšu, finančnim vložkom Občine in velikim posluhom predvsem privatnega sektorja, tega resnično ne bi mogli napraviti. Z vsemi oblikami vlaganj - finance, material, delo, je bilo v prenovo vloženi nekaj manj kot šest milijonov tolarjev.

Posebno zahvalo in priznanje ob tem zaslužita podjetji Kalcer Trzin in MBB Mengeš, ki s svojim vložkom izstopata. Podjetje Kalcer nam je napravilo strop in dalo luči, podjetje MBB pa je nudilo ličarske storitve. Pa tudi drugi ste se kar dobro odrezali. Taborniki smo zato resnično in iskreno hvaležni za vsak prispevek, dobro besedo ali nasvet, hvala za ure požrtvovalnega dela. Ustvarili smo nekaj lepega, nekaj skupnega, nekaj, kar nas druži. Nekaj, kar naj bi služilo nam tabornikom pa tudi krajanom in okoličanom Mengša.

V letu 2001 nas čaka še veliko dela, potem pa imamo namen naš "prug" tudi vsebinsko oživiti. Naj se kaj lepega in koristnega dogaja v njem.

Glavne stvari, ki jih nameravamo še letos postoriti v LGM, pa so: dokončanje osrednjega objekta, postavitve manjše drvarnice za objektom, urediti zunanje WC-je, kot tudi očistiti in urediti celoten kompleks. Ob tem bodo potrebna tudi manjša zemeljska dela. Verjamem, da vas kot Mengšane zanima, kaj in kako je z LGM. Zato sem temu namenil tudi nekaj več vrstic. Pa oglasite se kaj v našem skupnem flprugu.

Še o občnem zboru. Izvolili smo novo vodstvo, podelili priznanja ob naši nekoliko zamujeni dvajsetletnici, vse pa zaključili s skromno zakusko.

Pa lepo pozdravljeni!

**Tokrat za tabornike, sedaj že bivši starešina
Lojze Ručman**

Vabljeni vsi, ki si želite pogovora, druženja in ste osamljeni!

V oktobru smo v Mengšu ustanovili medgeneracijsko skupino starejših oseb za samopomoč. Skupino smo poimenovali Koraki. Naše druženje v skupini je namenjeno predvsem zблиževanju ljudi, pogovoru, izhajamo zlasti iz spominov življenjskih izkušenj in spoznanj ter trenutnih zagat in stvarnih možnosti za njihovo smiselno reševanje. Ob lepem vremenu pa se bomo sprehodili, se naužili svežega zraka in si ogledali kakšne zanimivosti. **Če vas je najino vabilo pritegnilo, vas vabiva, da pokličete po telefonu 724 71 00 Marto ali 723 07 40 Tatjano. Veseli bova vaših klicev.**

Marta in Tatjana

PRIREDITVE

V KD ANTON LOBODA LOKA PRI MENGŠU

6. OTROŠKA MAŠKARADA

s klovnom Žaretom in

čarodejem Tonijem.

Sobota, 24.02.2001 ob 15h

pred GD Loka

SPUŠČANJE LUČK

PO PŠATI NA GREGORJEVO

Nedelja, 11.03.2001 ob 18h

pri kamnitem mostu v Loki.

MATERINSKI DAN

Sobota, 24.03.2001 ob 16h v GD Loka.

VABLJENI !

49. občni zbor Planinskega društva Janez Trdina Mengeš

26. januarja je bil v Mengeški koči na Gobavici občni zbor mengeških planincev. Najprej smo si ogledali diapozitive smrtnih sten južnoameriških Andov. V njih se je v pretekli sezoni preizkusil naš član in načelnik alpinistov Marjan Kovač.

Uradni del je otvoril predsednik društva Miro Šušteršič s pozdravom gostom. Poslušali smo zanimiva poročila, kritike in razprave. Posebej smo izpostavili upadanje članstva v društvu. Problem ni le v pobiranju članarine, ampak tudi v pripadnosti društvu. Ob tem smo posebej poslušali razlago o ugodnostih novih članarin.

Po novem smo vsi člani s plačano članarino nezgodno zavarovani v domačih in evropskih gorah. Ugodnosti lahko uveljavljamo tudi pri prenočitvah v domačih in večini evropskih planinskih koč. Članarino lahko poravnate na Mengeški koči ali pa pokličete tel. št. 723 72 96, če seveda k vam ne bo osebno prišel predstavnik PD.

Izleti bodo organizirani v skladu s programom. Informacije o njih dobite v društveni omarici, Mengšan ali po tel. 723 86 17 in 721 73 63 (Šušteršič).

Naslednje leto bo za naše društvo jubilejno. Praznovali bomo 50-letnico PD in 30-letnico alpinističnega odseka. V počastitev te obletnice pripravljamo vrsto prireditev.

Poleg odprave v Himalajo, ki naj bi obogatila lepo bero uspehov mengeških alpinistov, bo poskrbljeno tudi za manj zahtevne planince. Vi samo poskrbite za kondicijo in dobro voljo ter se nam pridružite.

Mengeški planinci

PLANINSKO DRUŠTVO JANEZ TRDINA MENGEŠ

Program izletov za leto 2001

Mesec	Dan	Izlet	Zaht.	Vodnik	Opombe
Januar	26.	Občni zbor		UO	Podrobni podatki o posameznem izletu (datum, vrsta prevoza, oprema), bodo objavljeni v časopisu Mengšan in na oglasni tabli društva.
Februar	3.	Sv. Primož-Velika planina	LP	MO	
	25.	Mulejev memorial		AO	
		Cima Bella	TS	J. Slokan	
Marec	11.	Dovška Baba	TS	J. Slokan	
	24.	Porezen-pohod	ZP	P. Kržan	
	31.	Kum	ZP	L. Popelar Lek	
April	7.	Trimski pohod	LP	PO	
		Po Moravški planinski poti	LP	M. Volkar	
	22.	Ambrož-pl. Osredek	ZP	I. Vrhovnik	
Maj	5.	Pod Kriško steno	TS	J. Slokan	
	16.	Javorov vrh, Kališče	LP	M. Prelovšek	
	26.	Pohorje	LP	M. Benda Lek	
		Rokovnjaški pohod	LP	P. Lavrič MDO	
Junij	2.	Struška	LP	T. Bugar	LP lahka pot
	17.	Po poti saškega kralja † Z Julijci	ZP	J. Hribernik Lek	ZP zahtevna pot
	30., 1.	Špik	ZZP	S. Bernard	ZZP zelo z. pot
Julij	21.-29.	Mladinski tabor		M. Lužar	Želimo vam veliko lepih in varnih dni v gorah.
	14.-15	Drežnica - Krničica -Krn	ZP	B. Borštinar	
Avgust	26.	Pl. Korošica - Kofce	ZP	J. Hribernik	
	15.,16	Kriški podi	ZP	G. Kržan	
September	8., 9.	Jalovec	ZZP	M. Skok	
	29.	Dedno polje †Zelnarica	ZP	J. Župan Lek	
Oktober	4.	Pokljuka - Tošč	ZP	B. Borštinar	Vodniki in UO društva
	20.	Črničev -Menina planina	LP	U. Gradišar	
November	9.	Izlet v neznano	LP		

TROJANŠKOVA MICKA in njenih 80 let

Že nekaj časa s sosedo ugibava o "pravih" letih Trojanškove Micke z Dobena. Od kar jo poznavam, na zunaj ne kaže vidnih znakov staranja. Medtem ko ona le preveri še kje drugod in pove, da ji je konec januarja že voščila ob visoki okrogli obletnici, sem se odločila, da jo obiščem še sama.

Hotela sem se ji napovedati po telefonu, a se ni oglasila. Ker se je že mračilo, bi morala vedeti, da ima ona še toliko opravkov v hlevu in okrog hiše, mi je dejala, ko sem ji zaželela dober večer. S skromnim domačim jabolčnim zvikom in lešnikovo čokolado sem ji voščila za rojstni dan. Bila je vesela in vidno presenečena. Potem mi je začela pripovedovati zgodbe svojega življenja. Vseh ne bi mogla nikoli napisati, ker jih je enostavno preveč in zanimivo, vse so še tako žive pred njenimi očmi, čeprav segajo daleč nazaj v njejo mladost.

Naposled mi je le povedala, da se je rodila 21. januarja 1921. leta na Križu 17 pri Komendi, v družini Remic, tretja po vrsti od šestih otrok, od katerih živita še dve sestri in brat. Prav slednji se pripelje večkrat do nje in ji pomaga predvsem v košnji in pri pripravi drv za zimo. Ker sva se v pogovoru močno oddaljili od glavne teme pogovora, sem ji zastavila še nekaj vprašanj.

Kdaj ste prišli na Dobeno?

Že šestinštirideseto leto teče. Prišla sem točno 1. maja leta 1955, tedaj stara 34 let. Bila sem vajena vsakršnih kmečkih opravil, saj sem pred tem štiri leta delala v kmečki zadrugi v Komendi. Še prej pa sem pomagala v pralnici in na polju v graščini na Križu pri Komendi. Na Dobenu sem ravno tako morala poprijeti za vsako delo, le otrok nisem imela. Pač tako je bilo. Mož je bil kar 20 let starejši od mene, primernejšega po letih nisem dobila, ker jih je preveč vojna vzela. Zdaj sem vdova že 20 let, ravno letos, 5. januarja, sem imela to črno obletnico.

Ste kmečko upokojeni. Kako živite?

Pokojnina je majhna, ko mi odtrgajo še dodatno zdravstveno zavarovanje, mi ostane 28.000,00 SIT, potem pa še vsi stroški. Če ne bi bila skromna tudi sama, bi bilo pa težko. Čeprav živim sama, nisem osamljena, saj se večkrat ustavi kakšen popotnik, da se kaj pogovorimo ali obujamo spomine.

Kaj si najraje skuhate? Ali se plinskega štedilnika ne bojite?

Skuham najraje krompir, zelje, mleko - vse, kar je doma pridelano. Jaz pravim, kmečko hrano. Edino kruha pa ne pečem doma, samo zame je to malo preveč. Pozimi kuham na štedilniku na drva, poleti je pa prevročje, zato je na plin tako priročno. Nič se ne bojim kuhanja na plin, samo "vsa kolesca moraš imeti not" (gotovo je mislila v glavi) in ne skleroze. Ko te pa ta doleti, potem pa se ni za hecat.

Ste se navadili na telefon?

Nekaj časa je bilo kar mučno, ko človek še ni navajen. Največkrat pokličem Ivano Čičkovo. Njo res pogrešam, saj je večkrat prišla gor na klepet ali pa jaz dol - do studenca. Zdaj telefona ne bi dala iz hiše za nič na svetu.

Koliko glav živine pa še imate?

Eno kravo, enega bika in eno telico, ki bo kmalu povrgla teleta. Potem je tu nekaj kokoši in petelin, po katerem se dobro orientiram. Če poje zvečer na kupu gnoja, bo drugi dan gotovo deževalo. Pri hiši je še pes Runo, okrog mene pa se trenutno podlijo tri tigrasto pisane mačke. Pri delu mi veliko pomaga brat, vendar je tudi on že opešal, sicer pa pravi, da se ne spleča več kmetovati. Jaz

pa pravim, a jesti se pa spleča, a ne? Istočasno pa se zahvaljujem vsem, ki so mi kdaj pomagali pri grabljenju sena, sploh pa pri odvozu sena, da ga ni zmogli dež. Včasih ga je večkrat, pa kaj sem hotela. Tako je to moje kmečko življenje.

Kaj bo s kmetijo, jo bo prevzel brat?

Nobenemu je ne prodam in še ne prepisem. Kdor bo do smrti skrbel zame, jo bo dobil. V dom za ostarele pa ne bi šla rada, to ni za kmečkega človeka, jaz pravim, da je to zadnja postaja pred jamo. Pa naj se sliši še tako čudno.

Ali kaj berete, vidim, da nimate televizije?

Televizije ne maram, radio pa dosti poslušam, sploh nočni program, ker dostikrat ne morem spati. Drugače pa veliko berem. Naročena sem edino na Kmečki glas, dobri ljudje pa mi prinesejo še Našo ženo, Delo, Mladino, Lado (to bo gotovo Lady), resda malo pozneje, ampak je kar zanimivo branje. Pa seveda Mengšan. Vse preberem. Nazadnje sem se celo zagledala na sliki v njem, ko sem prerezala trak ob odprtju ceste pri studencu. To je res veliko dobro delo za Dobenco.

Zdravje. Vam služi?

Še kar. Probleme imam že od leta 1972 s krajšo desno nogo. Zato tudi najbolje hodim v visokih škornjih, pa še dobre so za dobenski teren. Pri zdravniku pa nisem bila že dolgo, če kaj rabim, naročim kakšnemu sosedu, tako tudi kdaj kaj iz trgovine. Peš ne morem več toliko hoditi, leta so le naredila svoje.

Ob njenem 80. rojstnem dnevu jo je obiskal tudi župan, gospod Tomaž Štebe. Razveselila se je darila, predvsem knjige z naslovom Mengeš in Trzin skozi čas. Kar naprej jo prelistava in mi kaže slike, na katerih prepoznavam ljudi. Ob tej priložnosti se tudi javno zahvaljuje za to pozornost.

Ob koncu je izrazila še eno skrito željo. Vesela je, ker šolarje vozi tako velik kombi in sprašuje, če bi se lahko kdaj peljala z njim v dolino po opravkih ali pa nazaj, sploh če bi še kaj kupila in poti ne bi zmogla peš. To bi bila zadovoljna. In jaz ji verjamem.

Ana Jernejčič, Dobeno

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK V MENGŠU

Občina Mengeš ter Glasbena šola Domžale, predvsem pa njen mengeški oddelek, so na predvečer slovenskega kulturnega praznika, v sredo, 7. februarja ob 19. uri, pripravili osrednjo občinsko proslavo.

Večer je bil razdeljen v dva dela. Prvega so oblikovali učenci glasbene šole pod budnim vodstvom svojih učiteljev z zelo zanimivimi in kakovostnimi nastopi, ki so sledili slavnostnemu govoru, v katerem so bili osvetljeni nekateri manj znani deli Prešernovega življenja.

Nastopila sta otroška zbor Domžalčki in Črički, poleg posameznih nastopov, pa so učenci nastopili tudi v trobilnem kvartetu, godalnem in pihalnem orkestru ter tolkalnem ansamblu, s čimer so navdušili povsem polno dvorano obiskovalcev. Na glasbilih so jih spremljali tudi njihovi učitelji Ljerka Bernard Boljunčič, Martina Golob Bohte, Rudi Kocman, Hervin Jakončič, Karel Leskovec, Alojz Pirnat, Anastazija Sešek, Nataša Stopar, Olga Stele, Andreja Polanec Kolenc, Anton Savnik in Jožica Vidic, ki so svojim navdušenjem in zagonom še popestrili večer. Kot pevec in igralec klavirja pa je nastopil Miran Juvan.

V drugem delu je z recitacijami Prešernovih pesmi nastopila tudi posebna gostja večera, dramska igralka in vsestranska umetnica Jerica Mrzel. Ob koncu so ji pri recitaciji Glose pomagali celo učitelji sami.

Toda, nikar ne mislite, da tudi obiskovalci niso prispevali svojega, saj so morali na koncu vstati in zapeti Zdravljico, ki je bila nastisnjena tudi na zadnji strani zelo lično in domiselno oblikovanega vabila. Prijeten večer je povezoval Niko Robavs.

Mateja Jemec

Govor ob osrednji občinski proslavi ob kulturnem prazniku v Mengšu

ZAKAJ IMAM RADA PRŠERNA?

Spet smo se zbrali na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu, ki ga praznujemo na dan njegove smrti. Včasih se nam zazdi, da postajajo te proslave že skoraj nuja in da imajo kaj malo opraviti s kulturo in Prešernom samim ter da so postale neka obveznost, ki jo moramo izpolnjevati vsako leto. Res? Pravzaprav smo imeli v zadnjih dneh večkrat priložnost slišati povabilo, da naj si na kulturni praznik vzamemo čas zase in naredimo nekaj, česar že dolgo nismo storili, predvsem pa naj v roke vzamemo kakšno knjigo ali pa obiščemo kakšno kulturno prireditev.

In kje je pri vsem tem Prešernovo mesto? V letu 1999 smo praznovali 150-letnico njegove smrti in v Kranju je bil prirejeno srečanje z naslovom Prešernovi dnevi v Kranju, kjer so se zbrali prešernoslovci, preučevalci Prešernove dobe, literature in takratnega življenja iz vsega sveta. Pokazali so, da Prešeren v sebi skriva tolikšno bogastvo misli, da o njem še zdaleč ni bilo rečenega ulega, predvsem pa ne o njegovi poeziji, ki jo berejo povsod po svetu. Morda se zdi komu ta trditev preveč smela, saj je tistih, ki znajo slovensko dokaj malo, pa vendar. Že premnogi prevajalci so skušali preprostost in prešernost njegovega izraza približati tujim jezikom, vendar priznavajo, da so s tem imeli nemalo težav, saj je njegov izraz blizu ljudskemu in vendar zelo jasen ter nedvoumno sporočilen. Kranjska občina je prevajanje Prešernove poezije poimenovala Prešernova pot v svet in z veseljem ugotavljamo, da so se nemškemu prevodu pridružili še angleški, slovaški, ruski, italijanski, hrvaški in tudi madžarski, če naštejemo le nekaj od vidnejših poskusov.

Jasnost Prešernovega izraza naj bi izhajala iz njegovega pravniškega znanja, ker si mora sleherni pravnik izoblikovati svoj lastni virtualni pojmovni sistem, in kjer so pomembne jasne pravne opredelitve. No, glede jasnosti pravniškega izrazja se morda mnogi ne bi strinjali, gotovo pa drži, da je Prešeren v svojih pesmih tako močno izrazen tudi zato, ker je bil pravnik, je poudaril Matjaž Zupančič.

Zdi se, da se še vedno ne zavedamo pomembnosti in neverjetnih razsežnosti predmarčne dobe in romantičnega gibanja v začetku 19. stoletja na Slovenskem. Predromantični filozofi, na čelu s Herderjem, so poudarjali pomen ljudskega pesništva, romantika je začela iskati korenine naroda in obudila zanimanje za lastni jezik, nenazadnje je šele 19. stoletje prineslo pojmovanje naroda na takšen način, kot ga pojmuje danes, torej da je narod opredeljen z jezikom, ki ga govori.

In kakšna je bila slovenska resničnost takratnega časa? Pretirano bi bilo reči, da Slovenci sploh nismo bili seznanjeni s takratnimi literarnimi tokovi in da za marsikaj niti izvedeli nismo. Gotovo novice niso potovale s takšno hitrostjo kot danes, vendar pa so se vsaj tisti Slovenci, ki so študirali na Dunaju, morda v Pragi, ali pa so se odpravili v francoski Pariz, spoznali drugačne, bolj napredne misli. Povsem upravičeno pa lahko trdimo, da zamisli in noutoarije niso dosegle širšega kroga ljudi.

V Sloveniji se govori slovensko, lahko slišimo marsikdaj, čeprav je bilo to v Prešernovem času vsaj za meščanski krog bolj posebnost kot pa pravilo, saj so meščani, četudi Slovenci na svojih »soirejih in dîneejih«, torej slavnostnih in priložnostnih srečanjih, govorili največkrat nemško, nekje tudi francosko ali italijansko, slovenščino pa so uporabljali v pogovoru s preprostejšimi in neizobraženimi ljudmi. Poleg neizobraženih pa so slovenščino govorili predvsem dubovniki in redki narodni zanesenjaki. Ko se je Prešeren odločil za pesnjenje ni bila izbira slovenskega jezika kar sama po sebi umevna, kar lahko spoznamo tudi skozi njegove zgodnje nemške pesmi. Marsikateri raziskovalec je celo prepričan, da mu je nemški jezik tekel bolj gladko. Po drugi strani pa je bil to čas prebujanja in oblikovanja prvih leposlovnih besedil in oblikovanje pesmi ter govorjenje slovenščine je lahko slej ko prej pomenilo določen prestiž v nekaterih krogih.

Da je slovenski narod enakoureden, je bilo v predmarčni dobi potrebno dokazati z uveljavljanjem

lastnega kapitala in lastnega jezika. Industrializacija je v deželo pribajala le počasi, prvi parni stroj na Slovenskem so postavili namreč šele leta 1835, tudi gradnja južne železnice je potekala v zadnjih letih Prešernovega življenja. Dobivali smo prve časopise, med njimi so bile tudi Bleiweisove Novice, ki so prvič izšle leta 1843 in nato se je oblikovala misel, da je Bleiweis Prešerna zapostavljal. Toda, Novice so bile vendar časopis z gospodarskimi nasveti in kar pogledamo, koliko strani je namenjenih literarnim besedilom v današnjem Gospodarskem vestniku ali Kmečkem glasu. S tem, ko je začel Prešeren svoje slovenske pesmi tudi objavljati, pa je tudi on dokazal, da se je slovenski jezik sposoben izražati na vseb ravne, od vsakdanjih, vljudnostnih pogovorov, pa do oblikovanja strokovnih besedil in seveda umetniškega izražanja. Še danes se srečujemo z mnogimi poimenovalnimi težavami, kako bolj je to veljalo za čas pred nami.

V lanskem decembru smo obeležili 200-letnico rojstva našega največjega pesnika. Priprave na praznovanje so bile zelo obsežne in v okviru prireditev, ki so obeležile visoko obletnico njegovega rojstva, je nastala tudi nadaljevančka o Prešernu. Začela so se mnoga ocenjevanja, da nadaljevančka ni prikazala, tistega, kar bi morala. Vprašajmo se, kaj pa bi nadaljevančka morala prikazati? Njegovo pesnjenje, njegovo življenje, njegovo drugačnost ... ?

Z drugo izdajo Poezij v letu 1866 in spremnim esejem Josipa Stritarja, je bil Prešeren postavljen na visoko mesto in usak od nas si je izoblikoval svojo lastno podobo o njem. Zato je prikaz življenja neke tako slovite in vendar že mistične osebnosti vedno trd oreb za ustvarjalce, ker je že vnaprej jasno, da sta režiserjeva in scenaristova predstava drugačni od gledalčeve. Menim pa, da so se laični kritiki vse preveč posvetili manj pomembnim platem življenja, saj je zares pomembno pravzaprav samo njegovo delo, torej njegove pesmi, ki so izbor najbolj dodelanih klasičnih, bližnjevezbodnih in renesančnih oblik. Pravijo namreč, da se pravi pesnik pokaže le v obvladovanju oblike, svojo sposobnost in genij lahko dokaže le takrat, ko mora izraz prilagoditi strogim ritmičnim in oblikovnim merilom.

Pestrost tem in oblik Prešernove poezije pa nam dokazuje izjemno žejo po znanju, ki je vse življenje rasla v pesniku in človeku, saj je bila njegova nemirna in iskalna narava značilna za vsa področja njegovega življenja. Dokazano je, da je Prešeren bral, pisal in govoril vsaj v sedmih jezikih, v njegovi knjižnici najdemo pa je moč najti najbolj znane in celo razupite knjige njegovih sodobnikov. Čeprav je Čop veljal v svojem času za enega najbolj izobraženih ljudi na Slovenskem in je marsikdaj svetoval Prešernu pri spogledovanju s tujimi temami in oblikami, pa je vendar tudi Prešeren iskal po literaturi svojih sodobnikov, in zato je tudi slovenil, denimo Byronovo Parizino ali Bürgerjevo Lenoro in mnoge druge.

In ob večjih obletnicah njegovo delo, njegova narodnooblikovalna zamisel ostaneta skorajda pozabljena ali neopažena ob preučevanju njegovega življenja in predvsem njegovih pomanjkljivosti. Toda Prešeren je bil tudi v času svojega življenja zelo spoštovan in cenjen med sodobniki, naj so bili Slovenci ali pa tudi tujci, saj je Poljak Korytko zapisal, da ga slovenščino uči največji med kranjskimi poeti. Gotovo so bili med njimi tudi taki, ki ga niso marali, toda kdo od nas pa je navdušen od veselja, če ga nekdo javno osmeši in Prešeren je svojimi puščicami počel prav to: Ravnikarju je namenil: Gorjancov naših jezik potujčevaš, si kriv, da kolne kmet molitve braviš, Slomska pa je označil kar za Zlomška! Če se posmebuje eden od bolj spoštovanih ljudi, kot je bil Prešeren, je bila žalitev torej še večja. Poleg vsega se je kanonizacija njegove literature začela skoraj hkrati s koncem njegovega življenja, torej z izdajanjem prvih beril za takratne osnovne šole, saj je že Bleiweis v svoje berilo 1851 vključil eno Prešernovo pesem, kasneje Miklošič leta 1853 že več in število Prešernovih pesmi v šolskih berilih se je zviševalo, vse do današnjega dne. Koseski je v berilih nastopal kvečjemu še kot prevajalec Schillerja, nikoli pa ne z večjim številom svojih pesmi.

Zakaj skušamo torej danes, ko je znanje in vedenje o Prešernu doseglo že kar visoko raven, prizadevanja naših predhodnikov izničiti? Z uvažanjem postmodernistične brezbrzičnosti in izničenjem nekdanjih vrednot, vključno s Prešernom in njegovo poezijo, delamo sebi in narodu večjo škodo, kot si lahko predstavljamo. Če je Prešeren vedno povezoval vse Slovence, ne glede na pokrajinsko pripadnost in vero, če je njegova poezija postala last naroda, kateremu je namenil v svojem življenju orfejsko in prometejsko vlogo, kot Orfej je narod popeljal na novo, boljše pot, in kot Prometej je trpel za svoj ljubi narod, zakaj mu dandanašnji mladi rod vrača z zasmehovanjem in nespoštovanjem njegovega dela? Je morda to čas, ko se moramo uprašati, zakaj nočemo biti ponosni, da smo Slovenci?

In prav zato imam sama Prešerna rada. Ker je s svojim delom povzdignil slovenščino med jezike evropske romantike, ker je s svojimi zamisljimi pomagal pri oblikovanju naše države in ker se kljub vsemu ni znal okoristiti na račun drugih, temveč je končal reven, vendar cenjen, tako cenjen, da so bile njegove napake spregledane in oproščene.

Zato naj tudi za nas velja prošnja, da naj postanemo drugačni:

*Tě in take vě nosíte
Tožbe, strune! Tje do nje;
Ako mór'te, omečíte
Neusmiljeno srce.*

Mateja Jemec

17. MENGEŠKA MARELA

18. februarja 2001 se je v mengeškem kulturnem domu spet zgodila prireditev Pod mengeško marelo, prireditev za katero je bilo toliko zanimanja, da so razprodali vstopnice v dvorani kar dvakrat in to do zadnjega kotička. Prireditev je prenašal tudi prvi program nacionalnega radia in pa Zveza lokalnih televizijskih postaj.

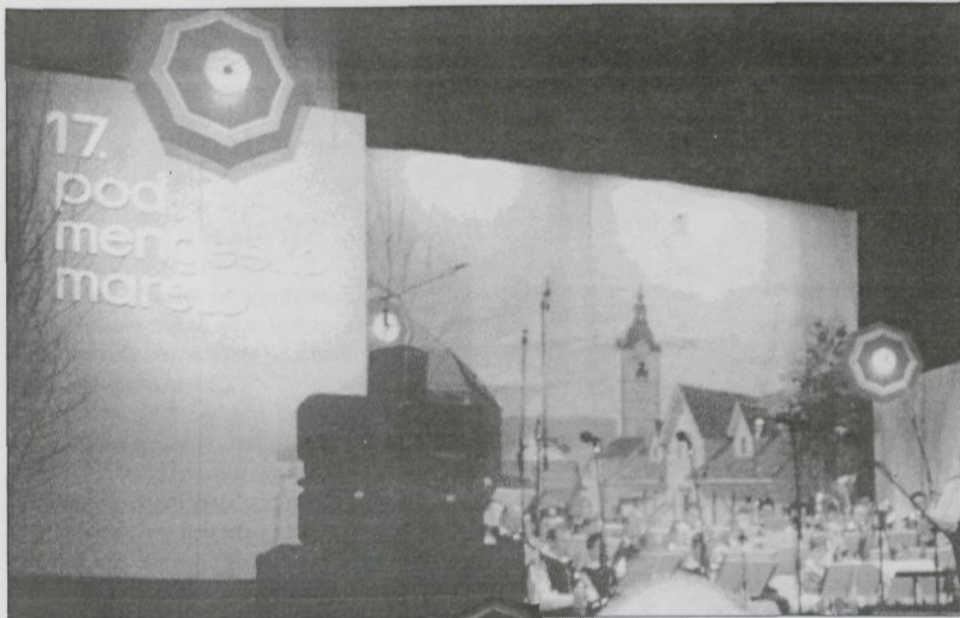
Nastopili so narodnozabavni ansambli, ki imajo člana v sami godbi, vsaj tako sta Nataša Bolčina Žgavec in Janez Dolinar razložila logiko izbora ansamblov, povabijo pa tudi posebne goste. Najprej smo prisluhnili ansamblu Sicer, ki nastopa že tretje leto in je nedavno izdal zgoščenko in kaseto z naslovom Življenje je lepo.

Sledil je nastop Mengeške godbe pod vodstvom Primoža Kosca, pel pa je Ivan Hudnik. Slamnik je novoustanovljeni ansambel, katerega člani imajo v povprečju manj kot dvajset let, a že obetavno igrajo in prepevajo. Ob začetku Mengeške marele pred sedemnajstimi leti pa je bil mlad in atraktiven ansambel Stoparji iz Loke pri Mengšu. Prijetno so presenetili tudi ta večer.

Za humor sta poskrbela Franc Pestotnik - Podokničar in Ivica Oštir. Pišek Alojz je združil veterane Mengeške godbe. Najmlajši član šteje 51 let, najstarejši pa 88 let. Kot so sami izračunali so skupaj stari 1860 let. Vodi jih Vinko Sitar, med njimi pa so kar trije nekdanji kapelniki mengeške godbe. Seveda je na Mengeško marelo prišel tudi ansambel Nagelj izpod kamniških planin. Po dolgih letih se je ponovno zbral ansambel Dobri znanci. Ansambel se je prvič pojavil na radiu leta 1956 za to pa je imel največ zaslug pevec in humorist Marjan Roblek Matevž, ki je tudi ta večer pel skupaj z Jožetom Kovačem. Čeprav je pavza od zadnjega skupnega nastopa trajala kar petintrideset let, sta nastopila skoraj brez vaje.

Prireditve so se udeležili tudi gostje iz avstrijske Koroške, ki sta jih pozdravila tudi humorista Ivica Oštir in Podokničar v vlogi

avstrijskega turista. Tolkalska sekcija Mengeške godbe je izvedla skladbo zgolj na tolkalih. Voditelja pa sta se morala zahvaliti tudi številnim sponzorjem, ki jih skoraj ni mogoče naštet, tako veliko je bilo njihovo število. Generalni sponzor je bil izdelovalec harmonik - Lanzinger.

Ansambel Borisa Razpotnika zadnje čase ni bil prisoten na glasbeni sceni. Razlog je zelo opravičljiv: pevka Renata in harmonikar Boris sta dobila naraščaj, ki zahteva veliko časa. Zdaj so na pomoč priskočile babice in ansambel že spet pridno vadi in pripravlja novo ploščo. Za ansamblom Borisa Razpotnika je ponovno nastopil Ivan Hudnik.

Gledalci v dvorani pred radijskimi in TV sprejemniki so ta večer lahko spoznali tudi odrezavo Jernejo Bratuž - kraljico vina za leto 2001, ki šteje 21 let in je študentka tretjega letnika ekonomije, doma iz Prlekije. Okronali

so jo lani 9. novembra v HIT-u v Novi Gorici. Iz sosednje Hrvaške, iz hrvaškega Zagorja je prišel ansambel Dečki z bregov, ki nastopa že od leta 1977. Radi igrajo svojo glasbo, zelo pa spoštujejo tudi Avsenikove note. Franc Pestotnik Podokničar, ki je bil tudi scenarist prireditve, je uspešno razvedril občinstvo s političnimi vici, ki jih za vsak slučaj v tem zapisu ne bom ponavljal.

Nataša Bolčina Žgavec je z velikim veseljem na oder povabila tudi Alpski kvintet, starejši ansambel kjer so pridobili mlade moči. Prireditev so zaključili Čuki, ki zadnje čase nastopajo kot narodno zabavni ansambel, zaigrali in zapeli so tudi svoje stare uspešnice, neustavljiv aplavz pa so dosegli, ko so odložili vse instrumente in izredno lepo in ubrano zapeli narodno pesem.

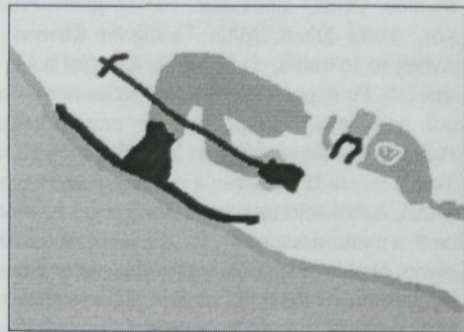
Matjaž Koncilja

Smučanje na Krvavcu

Smučanje je moj drugi najljubši šport. Smučam rad, posebej na Krvavcu mi je bilo všeč. Smučali smo vsak dan. Tudi učitelj Primož Kos mi je bil všeč in proge niso bile strme. Zadovoljen sem tudi, da sem bil v drugi najboljši skupini. Ko smo se učili smučati, smo veliko ponavljali in delali zavoje. Peljali smo se z dvosedežnico. Proga Njivice je bolj strma kot proga Gospinca. Najdaljša sedežnica na Krvavcu je Zvoh. Meni najljubša je proga Gospinca. V petek dopoldan smo imeli šolo deskanja na snegu. Učil nas je učitelj Janez Zajc. Učil nas je zavojev, drsenja in pravičnega zaustavljanja. Ta šola v naravi je bila res super!

Matic, 3.d

Učenci 3.a in 3.d razreda smo v ponedeljek, 29.1.2001 z avtobusom odšli na Krvavec. Peljali smo se z gondolo navzgor. Ko smo prispeli, smo se takoj razdelili v skupine. Razdeljeni smo bili v tri različne skupine.

V vsaki skupini smo bili učenci, ki smo znali približno enako smučati. Po enournem smučanju smo odšli v hotel. Razporedili smo se po sobah in si morali razpakirati stvari. Potem smo imeli kosilo. Po kosilu je bilo malo počitka, nato smo šli zopet smučat, na vrsti je bila že popoldanska malica in zopet malo počitka, nato smo šli zopet smučat. Po popoldanskem smučanju smo se malo učili, da ne bi preveč pozabili. Tako je bilo vsak dan. V četrtek smo si ogledali radijski in televizijski oddajnik. Šef hotela nas je odpeljal z motornimi sanmi. Bili smo zelo veseli. Zvečer smo šli tudi v savno in v disko. V disko smo vsi veselo zaplesali in pripravili krajši nastop.

V petek je bilo najboljšo kosilo - pica. Po kosilu smo šli še malo smučat in se pripravili na tekmovanje. Navijali smo drug za drugega, na koncu pa smo bili vsi zadovoljni. V soboto po zajtrku smo odšli domov, kjer so nas pričakali starši, bratci in sestre. Povsod je lepo, a doma je najlepše.

Katja Koželj, 3.d

Zimska šola v naravi

[k r v a v e c 2 0 0 1]

Tako kot vsako leto smo se tudi letos učenci tretjih razredov OŠ Mengeš odpravili v zimsko šolo v naravi. Odpeljali smo se na Krvavec, kjer smo šest dni gostovali v hotelu Dom na Krvavcu. Odšli smo v dveh izmenah. Učenci 3. b in 3. c razreda so odšli 15.1.2001 in se vrnili 20.1.2001, 3.a in 3.d pa od 28.1.2001 do 3.2.2001.

Dnevi so bili polni špornih in vzgojno-izobraževalnih vsebin. Dan se je pričel ob 7.30 uri, sledil je zajtrk in pouk, ki so ga pripravile učiteljice Simona Hrovat, Marija Korošec in Špela Flajnik. Ob pol desetih pa na snega s svojo smučarsko skupino. Učitelji Janez Zajc, Tomaž Soklič, Primož Kos, Matej Juhart, Mitja Tancig in Klemen Avbelj so se trudili, da bi nas naučili čim bolj smučati. Po napornem smučanju sta se nam ob pol enih kosilo in počitek že prav prilegla. Popoldansko smučanje smo končali ob 16.15 uri. Sledila so razna predavanja o izbiri in vzdrževanju smuči, o deskanju na snegu, vozili smo se z motornimi sanmi, si ogledali TV oddajnik in obiskali savno. Sledila je večerja in družabni večer z različnimi plesnimi in pevskimi nastopi. Dan se je za nas končal ob 22. uri, ko so nam naše razredničarke zaželele lahko noč in pogasile luči.

Najbolj razburljiv je bil gotovo zadnji dan, ko je bila na vrsti veleslalomska tekma. Vsi smo imeli kar malce treme, saj nas večina še nikoli ni vozila med količki. Ampak na koncu smo se veselili, saj smo progo vsi dobro prevozili.

Končni vrstni red najboljših treh

1. izmena

dečki	deklince
1. Gregor Skok	1. Urša Podboršek
2. Nejc Boštic	2. Nadja Vrhovnik
3. Vid Ojsteršek	3. Neža Hrovat

2. izmena

dečki	deklince
1. Matic Slokan	1. Maša Skok
2. Žiga Petrič	2. Eva Levičnik
3. Kristjan Hamberger	3. Petra Ručijaj

Imeli smo se lepo!

Zimska šola v naravi na Krvavcu

Letošnja zimska šola v naravi je bila organizirana na Krvavcu, kjer smo bili pet dni. Razdelili so nas v skupine, glede na to, kako je kdo smučal. Učitelji smučanja so bili zelo prijazni fantje. Stanovali smo v hotelu. Do tam smo se peljali s sedežnico, prvič sem se peljal sam. Že v šoli smo se zmenili, s kom bomo skupaj v sobi spali. Sobe smo imeli zelo lepe. Šolo smučanja smo imeli dvakrat na dan, dopoldne in popoldne. Čas na smučišču nam je zelo hitro minil. Moja skupina se je imenovala Snežni viharji, učil pa nas je učitelj Klemen. Prvi dan po večerji smo imeli spoznavni večer, da bi se med sabo bolje spoznali. Sredin večer smo imeli rezerviran za

kviz o znanju. Odgovarjali smo na zanimiva vprašanja. Vsi smo bili nagradjeni z lepimi nagradami. Vse teden smo tekmovali, kdo bo imel bolj urejeno sobo. Hrana je bila zelo dobra, najboljša pa je bilo petkovo kosilo + pica. Med vsemi dogodivščinami mi je bilo najbolj všeč, ko so nas z motornimi sanmi peljali na ogled televizijskega oddajnika. Šola v naravi mi je bila zelo všeč in želim si, da bi jo imeli kar usako leto.

Matej Bevk, 3.b

Ogledali smo si RTV oddajnik

Četrtek večer je bil zame nekaj posebnega. Vozili smo se z motornimi sanmi. Vožnja z njimi mi je bila zelo všeč. Bilo me je malce strah. Sopotniki sta bili Nadja in Maša. Sani so zelo hitre. Bala sem se, da bom padla na tla. Ko smo srečno prispeli do cilja, sem bila zelo vesela, da sem v sebi premagala strah. Nato smo si ogledali RTV oddajnik. Po stopnicah smo se povzpeli do kontrolne dvorane. Tam imajo veliko televizij. Meni je najbolj všeč program POP TV. Ogledali smo si tudi, kakšno moč ima strela in njene posledice. Ta dan se mi je prijetno utisnil v spomin, saj smo doživeli res nekaj posebnega.

Anja Laurič, 3.b

Prvič na smučeh

V ponedeljek, 15. januarja, smo učenci 3.b in 3.c razreda odšli v zimsko šolo v naravi na Krvavec. Bil je lep sončen, a precej mrzel dan. Ob 8.15 uri nas je avtobus odpeljal izpred šole. Gospod ravnatelj in starši so nam pomagali v slovo, mi pa smo se odpeljali novim doživetjem naproti.

Ko smo prispeli na Krvavec, smo imeli preizkus smučanja. Bila sem razporejena v skupino začetnikov. Naša skupina se je imenovala Pop smučarji. Naš učitelj je bil Tomaž Soklič. Z nami je bil zelo prijazen in potrpežljiv. Naučil nas je pluzenje, zavijanje, vstajanje ob padcu in slalom. Smučali smo dopoldne in popoldne. V preostalem času smo imeli pouk z našo razredničarko Marijo Korošec. Ob večerih smo se zabavali. Imeli smo spoznavni večer, tekmovali smo v kvizu. Tomaž nam je pokazal diapozitive slovenskih gora. Zadnji dan smo imeli poslovilni večer, ko smo se učenci predstavili z različnimi točkami.

Špela Jurman, 3.b

Kaj smo delali na Krvavcu?

Na Krvavcu smo bili v šoli v naravi. Bivali smo na vrhu Krvavca v hotelu. Skupaj smo spali Blaž, Rok, Kristjan in jaz. Naš učitelj je bil Janez Zajc. Bil je zelo prijazen. Učil nas je smučati. V prostem času pa smo se sankali, igrali mali nogomet in se vozili z bobi. Z bobi smo tudi tekmovali. Učitelj Mitja pa nam je pokazal, kako se mažejo smuči. Bil sem tudi prvič v disku. Tam smo plesali in se šli razne igrice. Bilo je zelo lepo. V petek pa sem moral oditi domov. Bil sem žalosten. Nikoli ne bom pozabil tako dobre šole. Boljša je na Krvavcu kot v Mengšu.

Žiga Gregorec, 3.d

Na Krvavcu

Smuk na Krvavcu
ta prava je stvar,
a kaj šele veleslalom,
kjer sem peto mesto pobral.

Drvimo, hitimo
po hribu navzdol,
potem pa, o groza,
štamfamo gor.

Gašper sobo pospravlja
jaz pa ležim,
utrujen od vsega
kar hitro zaspim.

Gašper znori -
Nejc - pospravljalj še ti,
da nama nagrada
z rok ne zbeži.

Nejc Rolih, 3.b

Na Krvavcu

Na Krvavcu smučamo,
tam vsem nam je lepo.
sonce sije nam toplo,
čisto jasno je nebo,
na Krvavcu je lepo.

Vsi se radi kepamo,
srečni smo, da skupaj smo.
Se po snegu mečemo,
in snežaka delamo,
na Krvavcu je lepo.

Sestavile:
Kaja Tomšič, 3.b
Tjaša Kere, 3.b
Špela Jurman, 3.b

V naši sobi

Že pred odhodom na Krvavec nas je zanimalo, kakšne sobe bomo imeli. Bomo imeli lep razgled in veliko prostora za igranje? Vse to nas je zanimalo. Po prihodu smo odhiteli pogledat vsak svojo sobo. V naši sobi smo bivali: Žan, Matej, Rok in jaz. Zelo smo bili zadovoljni s svojo sobo. Najprej smo zložili obleke, potem pa smo se šli igrat. Zjutraj nas je zbudila učiteljica. Hitro smo se preoblekli in odhiteli zajtrkovat. V torek je bilo ocenjevanje sob. Ocenjevali so, če sta postelja in omara pospravljeni. Ko smo prišli s smučanja, smo imeli dolg počitek. V naši sobi se nikoli nismo prepirali ali pretepali, vedno smo bili prijatelji. Pogovarjali smo se in se igrali. V sobi smo se sladkali s sladkarijami in čipsom. Zvečer pa smo morali v posteljo. Pogovarjali smo se pozno v noč. Rok je bil največji zabavljak. Ponoči je govoril smešnice.

Skupinsko bivanje v sobi mi je bilo zelo všeč, zato si takšnih druženj želim.

Nejc Boštic, 3.b

Je otroško varstvo res drago?

Dolgotrajne in politično obarvane debate v različnih občinskih svetih in razglabljanja novinarjev v zadnjih izdajah različnih slovenskih časopisov so me pripeljala na vsemogoče misli. Tudi črne.

Enostavno ne morem razumeti ljudi v občinskih svetih, da ne razumejo ekonomske cene vrtca. Ko prebiram izdaje občinskih glasil iz nam bližnjih in sosednjih občin, nikoli ne zasledim, da bi se v zvezi s to vsebino, še kdo oglašal. Vsake toliko časa završi, po različnih občinah svetniki in ljudje, ki delujejo v različnih odborih, sprašujejo po posameznih vrtcih, kakšna je pri poklicanih, ekonomska cena.

Ko smo končno z veliko truda in primerov iz dane prakse uspeli pri Skupnosti vrtcev Slovenije pripraviti tako imenovano Metodologijo za izračun ekonomske cene vrtca po otroku in stvar pripeljali tako daleč, da bi bil sprejet Pravilnik za izračun ekonomske cene po tej metodologiji, pa se je ustavilo pri občinah, pritožile se bodo na ustavno sodišče.

In kako je s previsokim standardom v vrtcih? Po besedah domžalske županje je zahtevani standard v vrtcih prerasel finančne zmožnosti države. Prav rada bi doživela trenutek resnice, v katerem bi se čez mizo gledali ravnateljice vrtcev in župani kot predstavniki ustanovitelja. V Uradnem listu država sporoči, za koliko se je zvišala izhodiščna plača, Kolektivna pogodba določa različne dodatke zaposlenim v vrtcih, Urad za statistiko sporoča dvige cen na trgu. Vsako leto vedno znova razlagam staršem, da je vrtce zelo velika družina z enakimi vsebinskimi izdatki, kot jih imamo doma; delo tistih ljudi, ki za njihove otroke skrbijo, pa je potrebno plačati. Brezplačno za vnuke skrbijo le njihovi stari starši ali pa otrokovi starši sami.

Zakon o vrtcih je sprejel parlament, Odredbo o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje je v septembru 1997. izdal tedanji šolski minister. Na podlagi obeh omenjenih aktov in Kolektivne pogodbe za vzgojo in izobraževanje vrtcev posluje. In kako naj vrtci dopovemo vel možem in vel ženam po različnih občinah naše države, da brez tako minimalnih sredstev, kot jih vrtci v ekonomsko ceno vračunamo, ne gre!

Končno je Odredba iz leta 1997. pokazala, da ljudje na ministrstvu razumejo majhne otroke. Iz prej nemogočih normativov smo počasi prešli na mogoče in še komaj take, ki otroku dovoljujejo, da ima v vrtcu svoje mesto, svojo identiteto, da izžareva svoj jaz, da ima še dovolj prostora, da ima okrog sebe pedagoško izobražene odrasle ljudi.

Ali je s tem država brez soglasja občin za vrtce predpisala previsok standard? Se naslednji mandat župana ali mandat za mesto poslanca v državnem zboru šteje le po kilometrih asfalta, mostovih, novih parcelah za gradnjo, industrijskih conah?

Bo kdaj v naši državi jasno tistim na oblasti, da se človek "dela" že v predšolskem obdobju, da se takrat naredi ali zelo samozavesten ali zelo omahljiv, tak, ki bo varno hodil po poteh mladosti, ali tak, ki bo zašel v alkohol in mamila. Pa boste rekli: "Saj ima vsak otrok starše." Da, ima jih, so njegov prvi zgled, vrtce in šola pa sta tista, ki slab zgled lahko popravita, pomagata mlademu človeku graditi svoj jaz, letom primeren. Svoj jaz pa otrok lahko gradi le takrat, kadar otrok v skupini ni preveč. In prav to je prinesel Zakon o vrtcih in kasneje še "Odredba."

Ali je to preveč za oblikovalce občinskih proračunov? Ali so že povsem pozabili, da so imeli majhne otroke?

Pa, dragi svetniki in svetnice delajte lepši in boljši čas za svoje vnuke! Se še kdo spomni besed: "Mladina je naša bodočnost!"

Vsem bralcem z ljubeznijo,
Mica Kavka

Pismo Mengšanom!

Pozdravljeno bodi, mrzlo polje, kjer moji očaci v grobu leže, kjer zibel je moja tekla nekdanj, kjer rojstna stoji mi hiša še zdaj. Triglava visoko snežno glavo, še v sinji daljavi vidi oko. Slovenski pesnik Simon Jenko je to pesem napisal za Sorško polje. Enak biser slovenske dežele je tudi Mengeško polje. Biserov nikjer ne sekajo, ampak jih ohranjajo.

Naša komisija je v svojem članku, ki ga je objavil domžalski časopis Slamnik dne 19.1.2001, opisala 4 predvidene domžalske sprehajalne poti. Na prvem mestu je navedena sprehajalna pot do Rodetovega znamenja, do Stobovskega in Mengeškega polja. Ker smo v program našega delovanja postavili pravilo, da je treba vsako dogajanje zajeti v celoti, bomo začeli z Mengeškim znamenjem.

Znamenja so posebno znamenita kulturna dediščina Slovencev, Franc Bernik jih imenuje »starodavna«, v primerjavi z drugimi verskimi objekti.

Mengeško znamenje je doživelo podobno usodo kot Rodetovo znamenje na Stobovskem polju. Stalo je v podaljšku Zadružniške ceste. Eno in drugo se lahko danes še rekonstruira, ker je že določena njuna prejšnja lokacija. Lokacija je namreč pri tem bistvena.

Gremo po poljski poti od Mengša proti Stobu. Naletimo na obnovljeno znamenje Mengeške Loke. Naprej proti Stobu nas pot pripelje do Rodetovega znamenja v obnavljanju. Pri Matkovi lipi se vidijo še ruševine prejšnjega znamenja. Ta pripravljana faza rekonstrukcije je sedaj odvisna od posestva Jable. Obrnemo se v naslednjo vas na vzhodu, to je Žalska vas (Domžale). Tu stoji že lepo rekonstruirano Povževo znamenje. Gremo naprej proti Študi, kjer je Dimčevo znamenje z letnico 1622, ki ga obnavljajo. Obrnemo se nazaj proti Depali vasi. Tu je Hrševo znamenje. Mimo njega pridemo po poljski poti spet v Mengeško Loko, kjer stojita rekonstruirani eno ali dve znamenji. Ko dospemo spet na podaljšek Zadružniške ceste, do predlagano rekonstruiranega Mengeškega znamenja, je ta del obodnice zaključen.

Drugi del začnemo spet pri Povževem znamenju, zaradi slik mungeških in domžalskih umetnikov se ga splača dvakrat pogledati. Proti severu pridemo do Jurjevega znamenja, to je Rodiško znamenje. Malo severneje stoji lepo obnovljeno Jarško znamenje, ki velja za Mengeško. A pravega Mengeškega bo treba šele postaviti. Mimo tega pridemo po pradalni cesti, ki danes služi kot povezovalna cesta Domžale-Mengeš spet do pravega Mengeškega znamenja v obnavljanju.

Ta cesta je lokalna, po njej ni dovoljen promet s cisternami. Zaradi bližnjih vodnih črpališč podjetja Prodnik. Cesta tvori vzhodni breg, (žale) nekdanjega jezera na Mengeškem polju.

Tako opisana znamenja narišemo v tlorisu na zemljepisno karto Domžal, ki ima zadosten obseg. Tako nastale točke povežemo z obodnico pravadnega jezera, ki se je razprostiralo na tem območju. Ta tehnični način pa nas pripelje še do enega bistvenega zgodovinskega podatka o Slovencih. Prisotnost Slovencev na ozemlju Mengeškega polja smo povezali z geološko dobo. In ta doba se lahko precej natančno določi. Tako bomo istočasno dokazali absurdnost in politično vsiljenost podatka, da naj bi Slovani (Slovenci) prišli v te kraje v 5. stoletju iz zakarpatskih močvirij.

Iz Domžal pošiljamo ta prispevek v Mengeš z željo, da se Mengšani bolj zavzamejo za svoje in naše Mengeško polje.

**Komisija za varstvo naravne
in kulturne dediščine pri
DVO Domžale Kamnik.**

**Predsednik
Jože Oberwalder, univ. dipl. ing.**

Povzetek predavanja, ki je bilo 23. decembra 2000 v KD v Mengšu

davo

KARNIČAR IN NJEGOV USPEH

Davo Karničar je v uvodu povedal, da se vse velike naloge rešujejo postopno. Smučanja z Everesta se je lotil na slovenski način, najprej s Triglava, nato z najvišje evropske gore - Mont Blanka in šele nato z Mont Everesta.

Projekt je s pripravami trajal več let. V tem času je Karničar skupaj s prijatelji spoznal goro in njene značilnosti ter nevarnosti.

Doma ima Davo ženo in kar številno družino, ki so že kmalu začutili njegovo hrepenenje. Seveda mu nihče ni naravnost rekel, da naj se vzpne na goro in uresniči svoje sanje. Družina mu je s tihim odobravanjem povedala, da mora sam v

sebi raziskati, če je res pripravljen na takšen podvig. Vse od 1989. leta dalje je Davo obiskoval posamezne najvišje gore sveta in poskušal smučati z njih. Pri tem je doživel le delne uspehe ali bolje poraze, iz katerih pa se je lahko marsikaj naučil. K nadaljevanju začrtane poti so ga spodbujali tudi ljudje, ki živijo v okolici Everesta, ki si znajo vzeti čas in se veselijo tudi manjših uspehov. Vabila ga je iskrenost in hvaležnost teh ljudi, hkrati pa se je tudi zavedal, da Everest lahko pomeni tudi izgubo zdravja in življenja. Svoje poslanstvo je čutil, ko je opazoval domače gore na Jezerskem, le-te pa je povezoval s snegom in smučanjem.

Vendar smučanje ni enostavno in enovrstno. Alpinistično smučanje se od običajnega, rekreativnega smučanja v marsičem razlikuje. Potrebno je poznati različne vrste snega in imeti znanje, kako ga obvladati. S tem pa je povezana tudi samostojnost posameznika in koncentracija, ki nam omogoča varno akcijo. Davo je imel občutek, da je namenjen k Everestu že od otroštva. Od takrat se namreč že uči varne hoje po ozkih planinskih stezah in smučanja. Imel je tudi čudovita starša, ki mu nikoli nista prepovedovala tistega, kar si je želel, ampak sta zgolj svetovala. Ves čas ga je spremljala vizija in tej viziji je znal slediti. Davu je veliko pomagala izkušnja in zgled Tomaža Humarja, ki je leto prej plezal na Dhaulagiri.

Kombinacija alpinizma in interneta se je pokazala kot izredno uspešna in uporabil jo je tudi on sam. Davo je zase vedel, da se zna povzpeti na goro in z nje smučati, v ekipo pa je povabil še druge fante, ki so imeli znanja in sposobnosti, ki jih sam ni imel, da so ga dopolnjevali. Prišli so na višino 5300 m, kjer so postavili bazni tabor z eno samo željo: priti na 8848 m visok vrh. Ogledovali so si ledeni slap, ki se je raztezal od 5300 do 6000 metrov nadmorske višine. To območje je vsekakor vredno previdnosti, saj je tu ostalo že več kot 50 alpinistov. Razpoke, ki tu nastajajo, se iz dneva v dan večajo. Res je mogoče čutiti drsenje ledenika. Vsi, ki so bili na vrhu, so preko tega območja šli desetkrat. To je bilo potrebno zaradi aklimatizacije. Na višini 6000 m so postavili prvi višinski tabor in pred alpinisti so se odkrili najlepši vrhovi (Lotse) tamkajšnjih gora, mučili pa so jih tudi višinski glavoboli. Na 7300 m so postavili nov višinski tabor in spet so se pojavili novi glavoboli, pa tudi novo zadovoljstvo. Kljub zelo močni želji doseči

d
a
v
o

k
a
r
n
i
č
a
r

vrh in zastavljen cilj je Davo vedel, da brez višje sile in dobrih misli iz Slovenije naloge ne bo izpeljal. Organizacija te odprave je bila izvrstna in oskrbljeni so bili z vsem, tudi z zelenjavo. Pred tem glavnim vzponom se je Davo spustil 400 m, da bi se telo zares spočilo. Želel si je, da bi bil na vrhu Everesta dovolj spočit, da bi bilo smučanje čim bolj kontrolirano in čim bolj odgovorno.

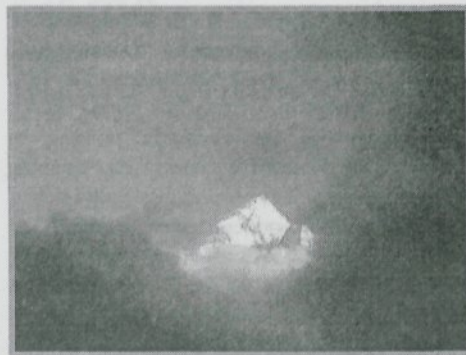
Od 7300 metrov navzgor so se vzpenjali res zelo počasi, saj je tam le še tretjino tiste količine kisika, ki smo je navajeni doma. Na 7950 m so prišli do južnega sedla in se ozrli na prehojeno pot. Takrat so se alpinisti zavedali, da ne gre enkrat, ampak desetkrat zares. Povzpeli se na vrh 8700 metrov visoke gore je težko, smuči pa so predstavljale še dodatno breme. Pravih izkušenj s to izjemno višino ni imel nihče. Hilarijeva stopnja je Davu povzročala hude skrbi, saj je bil tam tudi sipek sneg, ki nudi malo opore pri smučanju. Od južnega sedla naprej so vsi uporabljali dodatni kisik, liter in pol dodatnega kisika, kar je Davo imenoval »crkljanje«, hkrati pa je izrazil občudovanje do vseh alpinistov, ki so uspeli priti na vrh Everesta brez dodatnega kisika. Zadnji koraki so bili evforični. Davo si je Everesta želel že od 1979. leta, ko je kot pubertetnik spremljal odpravo naših alpinistov. Davo je bil presrečen, ko je stopil na vrh, hkrati pa se je zavedal svoje druge želje. Na Everest je stopilo že skoraj 900 ljudi, veliko jih je že nosile smučke s seboj, nihče pred njim pa ni uspel smučati z vrha najvišje gore. Ko si je Davo pripel smučke, se je počutil bistveno bolje kot takrat, ko je hodil v derezah. Evforiji ni pustil na plano. Hotel se je pripraviti na akcijo, ko bo treba kontrolirati prav vsak gib in zavoj. V bazi so plapolale molilne zastavice, tako da je bil tudi Buda videti zadovoljen.

Štart na smučeh ni bil tako energičen, kot jih vidimo na televiziji ob tekmovalnih nastopih, vendar dovolj odločen, da se mu je telo prebudilo. Spominja se, da ni čutil nobenega mraza, čeprav je bilo okrog 30 stopinj pod ničlo. Želel si je samo še smučati in misli mu niso nikamor uhajale. Srečno je presmučal valovito površino Hilarijeve stopnje, nad južnim sedlom je smučal mimo posmrtnih ostankov Scotta Fischerja, znamenitega gorskega vodnika, malo naprej si je dovolil prvi postanek. Bal se je, da celotne poti ne bo mogel presmučati. Začetek zahodne globeli je že dajal bolj sproščujoč občutek, več kisika. Mišice so bile že utrujene, občutil pa je tudi močno dehidracijo. Smučanje po ledenem slapu bi bilo tehnično prezahtevno in tega se je zavedal. Odločil se je za smučanje pod ledenim slapom, čeprav je obstajala velika nevarnost, da se nad njim sproži ledeni plaz. Občasno si je vzel malo počitka, da mišice ne bi zgrabil krč. Ko je prismočal v bazni tabor, ga je sprejel

kuhar, čestitat pa mu je prišla tudi novinarka. Vsi ostali so bili razporejeni na različne lokacije, kjer so se ukvarjali s snemanjem in drugimi nalogami. Presenečen je ugotovil, da ob prihodu v cilj sploh ni bil kaj dosti utrujen, zato ni veliko počival. Kmalu je telefoniral domov. Franc Oderlap se je vrnil v dolino dva dni kasneje. Razrezali so tortico in praznovali. V naslednjih dneh so se vzpeli na goro še trije slovenski alpinisti: Matej Flis kot najmlajši slovenski alpinist, Grega Lačen in Tadej Golob. Grega je zaradi zmrzlin izgubil pet prvih členkov na nogi.

Nekateri so Davovo odločitev razumeli kot preveč drzno, da nosi glavo naprodaj. Morda so imeli po svoje prav, no k sreči se je vse dobro izteklo. Davo se je zahvalil za potrpljenje in pomoč vsem svojim kolegom, ki so mu pomagali ob odpravi, predvsem pa svoji ženi, ki nikoli ni skušala ogroziti ali preprečiti njegovih želja. Takšno popotovanje je koristno tudi po drugi strani, ker višina in samota lahko ponudita priložnost za premislek o smislu našega življenja. Everest je Davu dal potrditev, da se je resnično naučil gorskega smučanja in da bi bilo smiselno, da se spusti še iz kakšnega osemti-sočaka.

Povzel: Matjaž Koncilija

narava močnejša

OD VOLJE IN TRUDA MENGŠKIH SMUČARJEV SKAKALCEV

Nekaj zadnjih januarskih dni je bilo vse pripravljeno za velik športni dogodek na Zalokah pod Gobavico. V parih dneh in mrzlih nočeh je na ozelenelih strminah nastala snežna oaza. Vse je že kazalo na nov organizacijski in športni uspeh prizadevnih članov Smučarsko skakalnega kluba Mengeš. Treba bi bilo samo še počakati na nedeljo 28. januarja, ko je bilo napovedano tekmovanje v smučarskih skokih za 3. memorial Blaža, Samota, Mateja in Jane.

Kljub temu, da je bilo v pripravo tekme vložena obilo truda in denarja; da so bila razposlana številna vabila in pripravljene plakati, se je narava namenila stvar vzeti v svoje roke. Le kdo je lahko pričakoval, da bi v tem zimskem času lahko nastopile tako nemogoče vremenske razmere. Poleg tega, da se je otopilo na skoraj neverjetnih 12° C, so svoje prispevali še obilni nekajdnevni nalivi. Tako je tekmovanje mladih tekmovalcev dobesedno splavalo po vodi.

Naslednji teden je spet posvetil žarek upanja. Temperature so padle pod ledišče, zapihal je severni veter in klubski delavci so že spet pljunili v roke. Tokrat jim je pri pripravi bele snežne zaplate med razbotohenim pomladnim cvetjem pomagal tudi teptalni stroj, ki so si ga s pomočjo prispevkov sponzorjev in občanov kupili pred kratkim. Toda tudi tokrat ni bilo sreče. Vreme je povsem ponorelo. Spet je zapihal jugozahodnik in s temperaturami, še višjimi kot pred dobrim tednom, kot vroč fen odpihnil vsa upanja prirediteljev na uspeh. Tako je letošnji, tradicionalni 3. memorial postal zelo vprašljiv. Če ne bo šlo drugače, bo treba tekmo prestaviti žal izven Mengša, najverjetneje na skakalnico na Kriški planini na smučišču Krvavec.

Da pa vse le ne bi bilo tako žalostno, je na svoj način poskrbel mladi Mengeški skakalec.

ROK BENKOVIČ peti na svetu

Na Poljskem, v zimsko-športnem centru Karpacz, je bilo konec januarja in prve dni februarja svetovno mladinsko prvenstvo v smučarskih skokih in nordijski kombinaciji. V hudi konkurenci tekmovalcev iz 17. držav so nastopili tudi reprezentanti iz Slovenije. Med njimi je bil tudi Rok BENKOVIČ, najmlajši član ekipe. Na ekipni tekmi so naši mladinci za malenkost zaostali za bronastim odličjem, z nekaj več sreče enega od Slovencev, pa bi lahko pristali na samem vrhu. Na tekmi posameznikov je naš Rok dosegel odlično 5. mesto, le Finec in trije Avstrijci so bili boljši. Tako je bil na obeh tekmah tisti, ki je največ prispeval k uspehu slovenske ekipe na tako pomembnem tekmovanju.

Bil pa je od 9. do 11. februarja že tudi na turneji po Nemčiji na tekmah evropskega pokala, kjer je v ekipni konkurenci zasedel 3. mesto.

Tako kljub svoji mladosti vztrajno trka na vrata članske vrste in samo vprašanje časa je, kdaj ga bo vodstvo reprezentance povabilo na tekmo

svetovnega pokala. Vodstvo kluba seveda upa, da bo to kaj kmalu. S tem bi se najbolje potrdilo pravilno delo trenerske ekipe in opravičil ves trud, ki ga vlagajo člani Smučarsko skakalnega kluba Mengeš.

Jože TRPLAN

Občina Mengeš

PRIZNANJE

ROKU BENKOVIČU DRŽAVNEMU MLADINSKEMU
REPREZENTANTU IN ČLANU
SMUČARSKO SKAKALNEGA KLUBA MENGEŠ
Rok BENKOVIČ, star 14 let, je dne 3. februarja 2001
na Svetovnem mladinskem prvenstvu v smučarskih skokih,
v Poljskem smučarskem središču Karpacz osvojil izjemno
5 mesto med posamezniki in 4 mesto s Slovensko ekipo.

Rok Benkovič je začel s treningi smučarskih skokov leta
1997 v SSK Mengeš. Svetovnega prvenstva se je udeležil
prvič in dosegel najboljši osebni in klubski rezultat.

V imenu Občine Mengeš in v svojem imenu
Roku Benkoviču, trenerju Alešu Selaku in Smučarsko
skakalnemu klubu Mengeš čestitam za izreden dosežek in
se jim zahvaljujem za uspešno športno in dobro
dosedanje delo z mladimi.

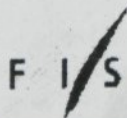
Hvala lepa za vse!

FIS JUNIOR WORLD CHAMPIONSHIP - SKI JUMPING

Results Skijumping

Karpacz, SAT 3 FEB 2001

Jury	Judges / Sprungrichter	Hill Data / Schanzendate
Technical Delegate: Dalibor Motejlek (CZE)	A: James Colby (USA)	K - point: 96 m
Assistant TD: Reed Zuhike (USA)	B: Josef Slavik (CZE)	Meter value: 2.0 Points/m
Chief of competition: Wlodyga Jacek (POL)	C: Jerzy Pilch (POL)	Jury distance: 90 m
	D: Jean-Claude Gaillard (FRA)	Temp: -4C - air; -2C - snow
	E: Janez Bestar (SLO)	

Rank	Bib	Name Club	NOC Code	Speed [km/h]	Dist. [m]	Dist. pts.	Judges Marks A B C D E	Judges Points	Round Total	Round Rank	Total
1	58	LINDSTROM VELI-MATTI,	FIN	85,4 85,1	89,5 87,5	69,0 65,0	19,0 19,0 19,0 18,5 18,5 18,5 18,5 18,5 18,5 18,5	56,5 55,5	125,5 120,5	1 2	246,0
2	30	FETTNER MANUEL,	AUT	84,6 84,5	88,0 86,0	66,0 62,0	19,0 19,0 18,5 19,0 18,5 18,0 18,5 18,5 18,0 18,0	56,5 54,5	122,5 116,5	1 3	239,0
3	22	LIEGL FLORIAN,	AUT	85,0 85,2	85,0 85,5	60,0 61,0	17,5 18,0 18,0 17,5 17,5 17,5 18,0 18,0 18,0 17,5	53,0 53,5	113,0 114,5	4 4	227,5
3	48	KAISER STEFAN,	AUT	85,0 85,1	84,0 86,0	58,0 62,0	18,5 17,5 17,5 17,5 17,5 18,5 18,5 18,5 18,0 18,0	52,5 55,0	110,5 117,0	6 2	227,5
5	29	BENKOVIC ROK,	SLO	84,7 84,6	85,0 84,5	60,0 59,0	17,0 17,5 17,0 17,5 18,0 17,5 18,0 18,0 18,0 18,0	52,0 54,0	112,0 113,0	5 5	225,0
6	33	POCHWAŁA TOMASZ,	POL	84,4 84,7	82,5 82,0	55,0 54,0	17,5 17,5 17,5 18,0 18,5 17,5 18,0 18,5 17,5 18,0	53,0 53,5	108,0 107,5	9 7	215,5
6	37	MIROSLAV FORMANEK,	SVK	84,8 85,1	84,5 82,5	59,0 55,0	16,5 16,5 16,5 16,0 16,5 17,0 17,5 17,5 17,0 17,5	49,5 52,0	108,5 107,0	8 8	215,5
8	8	LOBBEN THOMAS,	NOR	84,8 84,8	86,0 78,0	62,0 46,0	17,0 18,0 18,0 18,0 17,5 17,5 17,5 17,0 17,0 17,5	53,5 52,0	115,5 98,0	3 20	213,5
8	43	URH ZUPAN PRIMOZ,	SLO	84,9 85,3	81,0 83,5	52,0 57,0	17,5 17,0 17,5 17,0 17,5 17,0 17,5 17,5 17,5 18,5	52,0 52,5	104,0 109,5	15 6	213,5
10	5	SCHNEIDER BALTHASAR,	AUT	85,0 84,8	84,0 81,0	58,0 52,0	17,5 17,0 17,0 17,0 17,5 17,0 17,0 17,5 17,0 17,0	51,5 51,0	109,5 103,0	7 13	212,5
11	19	PODREBRSEK SIMON,	SLO	85,5 85,5	82,0 82,0	54,0 54,0	17,0 17,0 17,5 17,0 17,5 17,5 17,5 18,0 17,5 17,5	51,5 52,5	105,5 106,5	11 9	212,0

Ž I V L J E N J E V O B Č I N I

NOVO • NOVO

V Mengšan u želimo začeti z novo rubriko, ki bi bila namenjena novorojenčkom v občini Mengeš. S tem obvestilom želimo spodbuditi mlade mamice in očete novorojenčkov, da bi našega novinarja povabili v vaš dom in mu dovolili, da najmlajše občane in občanke fotografira za objavo v Mengšan u. Seveda pa bi slike radi opremili tudi s podatki o datumu rojstva, teži, višini in podobnim. Predstavimo naše korenjake!

Urednik

Feliks Šegatin

je 40 let član Prostovoljnega gasilskega društva Loka pri Mengšu. Poveljnik PGD Loka je bil od leta 1993 do januarja leta 2001. Funkcijo poveljnika je opravljal vestno in natančno. Vodil in sodeloval je pri organizaciji in izvedbi vseh akcij, ki so bile pomembne za napredek društva. Še zlasti je bil prizadeven pri nabavi novega vozila v letu 1998. Njegovo prizadevanje do gašenja in reševanja se kaže skozi bogato zbirko priznanj s strani Občinske gasilske zveze Domžale in predsedstva Gasilske zveze Slovenije.

Pri gašenju požara v Jablah v decembru leta 2000 je sodeloval v štabu za vodenje. Prizadevno je izvrševal naloge za zagotovitev uspešne intervencije, skrbel za povezavo med uslužbenci in štabom za vodenje za zagotovitev ustrezne oskrbe. Neposredno po požaru je organiziral in sodeloval pri zbiranju pobile živine. Zaradi tega dejanja mu je PGD Loka pri Mengšu podelila priznanje za požrtvovalnost pri tej gasilski akciji in Občina Mengeš Občinsko priznanje, kjer se mu je župan, mag.

Štebe Tomaž v imenu Občine Mengeš in v svojem imenu srčno zahvalil za prostovoljno in brezplačno opravljeno delo, za prevzete odgovornosti, budnost, humanost, pripravljenost pomagati bližnjemu in za pripadnost gasilstvu. Za konec pa mu je zaželel še uspešno in varno delovanje v prihodnje ter trdno vztrajanje in pripadnost gasilstvu in njihovim vrednotam.

Ali naj bomo žejni vode?

Uvod

V prejšnji številki glasila Mengšan je bil objavljen poučen članek z naslovom Merila kakovosti in čistosti vode. Avtorja sta pošteno in strokovno prikazala uveljavljene načine ugotavljanja kakovosti in čistosti vode, tako kot je v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji. Z njima se strinjamo samo glede pomembnosti vode za naše življenje in menimo, da sta to celo premalo poudarila. Trdimo, da opisana merila ne zadoščajo za določanje kakovosti vode.

V nadaljevanju bi radi predstavili, kako problem kakovosti vode vidimo in rešujemo v raziskovalni skupini Hydronic. Samo za informacijo naj povejmo, da smo v lanskem letu dobili nekaj mednarodnih priznanj za izume na področju tehnologij za izboljšavo kakovosti vod. V Pittsburgu so na našo tehnologijo ocenili kot največjo lanskoletno inovacijo na področju varstva okolja!

Voda je temelj življenja na našem planetu. V povprečju živi organizmi vsebujemo tri četrtine vode. Voda pa je tudi univerzalno topilo, ki raztaplja večino snovi, s katerimi pride v stik. Posebno nevarne so kemikalije, proizvodnja teh pa se je v svetu v zadnjih 60 letih povečala za 600-krat! Kemikalije so povsod okoli nas: v hrani, čistilih, kozmetiki, zdravilih, oblekah, pohištvu, gorivu itd. Kemikalije na različne načine pridejo v stik z vodo in jo onesnažijo.

Poraba vode se stalno povečuje in v svetu se podvoji vsakih 20 let. Dve tretjini vode se porabi za proizvodnjo hrane. Pomanjkanje primerne pitne vode postaja velik problem človeštva.

DOLOČANJE KAKOVOSTI VODE

Kemijske analize

Strokoven opis dela na področju kemijskih analiz je podan v prejšnji številki Mengšana. Zato samo na kratko povzemamo in komentiramo:

Predpisi o kontroli kakovosti vod določajo ugotavljanje poleg nekaj splošnih parametrov (pH, motnost, elektroprevodnost...) tudi prisotnost problematičnih anorganskih in organskih snovi v vodi. Vsekakor so te meritve zelo koristne za ugotavljanje vzrokov onesnaženj vode in pripravo sanacijskih ukrepov. Njihova poglavitna slabost je, da tudi najboljše t.i. razširjena analiza vode zajema manj kot tisočinko od vseh možnih kemikalij, ki bi se lahko nahajale v vodi. Tako ni podatkov za vsebnost pomirjeval, onkoloških zdravil, protibolečinskih zdravil ...

Tudi najbolj popolna kemijska in biokemijska analiza ne more dati odgovora na bistveno vprašanje današnjega časa: koliko je uporaba

določene vode škodljiva za žive organizme - torej tudi za človeka.

Biološki testi

V praksi so že uveljavljeni določeni testi strupenosti, pri katerih ocenjujemo strupenost vode glede na število poginulih testnih organizmov (vodne bolhe, alge, bakterije). V zadnjem času pa se poleg testov strupenosti uveljavljajo tudi testi genotoksičnosti vode. Z njimi zaznavamo specifične poškodbe genskega materiala, ki nastanejo v molekuli DNA zaradi delovanja strupenih oz. mutagenih snovi. Tudi pri genotoksičnih testih uporabljajo več vrst živih organizmov (bakterije, kvasovke, rastline, žuželke, ribe itd.). Pri genotoksičnih testih ugotavljajo delež celic s poškodovanimi kromosomi in večji je, bolj je voda genotoksična in s tem je tudi večja verjetnost, da bo škodovala živim bitjem.

Allium test

V raziskovalni skupini Hydronic uporabljamo Allium test zaradi njegove zanesljivosti in celovitosti. Za testiranje služijo vršički korenin navadne čebule (*Allium cepa* L.). S tem testom ugotavljamo prisotnost znanih in neznanih genotoksičnih snovi v vodi. Dosedanje izkušnje s tem testom so zelo ugodne, in sicer je ta test dokaj natančen in pokaže tudi nizko stopnjo onesnaženosti vode, poleg tega pa je nekajkrat cenejši od t.i. razširjene kemijske analize vode.

Kakšna voda teče iz vodovodnih pip v občini Mengeš?

Če problema ne želimo videti, bi lahko rekli: v skladu s predpisi. Dobro je, da se odgovorni na Občini Mengeš zavedajo problema in odgovornosti, zato so dali izdelati tudi biološke analize. To so storili med prvimi v Sloveniji in zato jim gre vsa pohvala.

Pohvale pa ne more zaslužiti kakovost vode, ki priteka iz pip. Glede na dosedaj opravljene Allium teste lahko trdimo, da je kakovost vode na robu sprejemljivosti. To velja za vodo s Krvavca, medtem ko voda iz vrtine na Mengeškem polju brez predpriprave skoraj ni primerna za pitje. V to smo prepričani tudi zaradi izkušnje z vodo na Dravskem polju. Tam je voda le malo boljše od vode z Mengeškega polja. Ko smo zmanjšali škodljiv vpliv primesi (genotoksičnost) v vodi za cca. 40 %, se je pogin piščancev na farmi zmanjšal

za trikrat! Nismo naredili nič drugega, kot da smo z našo novo tehnologijo kvaliteto vode izboljšali na nivo kvalitete, kakršno imajo v Domžalah.

Z rezultati biološkega testiranja vode v Mengšu ste bili seznanjeni v eni prejšnjih številki.

Kaj storiti?

Dejstvo je, da je kakovost vode izjemnega pomena za vse, posebej pa še za mladino. Skoraj ni dneva, ko to dejstvo ne bi bilo objavljeno v kakšnem od sredstev javnega obveščanja. Za občino Mengeš je na voljo več možnih različic oskrbe z vodo:

- Zamenjati vir vode - skleniti dogovor z eno sosednjih občin.
- Izboljšati kakovost vode iz sedanjih virov - sklenitev dogovora o vodi s Krvavca.
- Oskrba najbolj kritičnih mest (šola, vrtec) z embalirano vodo.

Vsaka od navedenih možnosti ima dobre in slabe strani, več načinov izvedb, vse pa so povezane z denarjem, dogovarjanjem in dolgoročnostjo. Odgovorni že dalj časa preučujejo možne rešitve in upajmo, da bodo uspeli izbrati najbolj ugodno. Sami mislimo, da bi bila najboljša rešitev v izboljšanju kakovosti vode iz dosedanjih virov in v čim večji naslonitvi na lastne vodne vire. Možnosti so!

Vsi problemi so rešljivi, samo če jih tudi hočemo rešiti. Problem kakovosti vode je povezan z našim obstojem, zato ga moramo rešiti. Poskrbimo, da bodo naši vnuki imeli takšno vodo, kakršno so imeli naši dedje!

Povzetek:

Kemijske analize vode so v skladu s predpisi, vendar niso dovolj popolne, ker zajemajo premalo kemikalij. Bolj popolne so biološke analize, ki pa žel še niso predpisane. Iz rezultatov kemijskih analiz je razvidno, katera od iskanih kemikalij se nahaja v vodi, biološka analiza pa, koliko so primesi v vodi lahko škodljive za živa bitja.

Dobro je, da so se v Mengšu odločili tudi za biološki test vode, na osnovi rezultatov lahko trdimo, da iz vodovodnih pip v Mengšu priteka voda slabše kakovosti. Kakovost vode je mogoče izboljšati in za to obstaja več različnih možnih rešitev.

V imenu skupine Hydronic
France Kočar, Homec

Nekaj o čiščenju ali "trebljenju" gozda

I. del

V tem letnem času, ko veliko kmetijskih opravil spi skupaj z naravo, morda pot zanese lastnike gozdov na njihove parcele in ti opazijo marsikaj. Prikrivljena mlada sorasla drevesa, koprene sroboti ali robide čez mlada drevesca, ki so jih v veliki skrbi za obnovo ne vem kdaj posadili in potem nanje pozabili. Nepreahodno goščavo starejšega smrekovega nasada, v katerem skoraj straši, odrgnjene mlade macesne, pozabljene bukove ali gabrove »koše« znotraj mladja, pokrivljene ali polomljene »oblakovce« ali »rante« znotraj že skoraj prave »ta rastne gmajne«. Kot skrbne in vestne lastnike bi nas popadla skrb za našo pozabljeno imovino, občutek krivde pred našim pokojnim dedom, ki je vzgojil smreke za ostrešje naše hiše ali hleva in na koncu, kakšno sodbo bodo o nas imeli vnuki ali pravnuki, bodoči gospodarji gozda. Kakor koli že, nekaj je res potrebno storiti.

Javna gozdarska služba v okviru Zavoda za gozdove Slovenije na podlagi načrtov za gozdnogospodarske enote in detajlnih gozdnogojitvenih načrtov vsako leto pripravi plan gojitvenih in varstvenih del, ki jih mora lastnik gozda v skladu z zakonom o gozdovih tudi opraviti.

Vemo pa, da gozd koristi vsem, ne samo lastniku gozda, in zato ima velik javni pomen. Če lastnik torej pomaga mlademu gozdu, da čim prej začne opravljati svoje naloge, s tem pomaga nam vsem in je zato upravičen do nekega nadomestila. V proračunu Republike Slovenije je tako vsako leto namenjen del sredstev za tiste, ki ta dela opravijo. Po Odredbi o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove iz sredstev proračuna Republike Slovenije pripada lastnikom gozdov subvencija za opravljena gojitvena in varstvena dela (Ur. l. RS št. 58/94, 82/99).

Pogoji za pridobitev subvencije:

- načrtovana dela morajo biti opravljena v skladu z izdano Odločbo o izvedbi potrebnih gojitvenih del in varstvenih del za zaščito pred divjadjo,
- dela prevzame in obračuna revirni gozdar.

Na višino subvencije vpliv:

- vrednost dneine,
- vrsta dela,
- delovne razmere,
- poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij gozda,
- demografska ogroženost naselja, kjer stanuje lastnik,
- vrsta in velikost posesti.

Vrednost dneine je določena z odredbo in za zasebno posest znaša 12.600 SIT.

Težavnost delovnih razmer vpliva na število potrebnih ur za izvedbo del in je pogojena:

- z naklonom terena,
- s prehodnostjo terena,
- z zaraščenostjo.

Poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij gozda vpliva na odstotek sofinanciranja vrednosti del, kije glede na srednjo stopnjo poudarjenosti funkcij za 10 % višji, če funkcije pomembno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom, in za 10 % nižji, če ne vplivajo na gospodarjenje. Funkcije so opredeljene v gozdnogospodarskih načrtih gospodarskih enot.

Če ima lastnik gozda stalno prebivališče v demografsko ogroženih območjih, ki jih določa Uredba o določitvi teh območij v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS št.19/99), mu pripada 30 % višji odstotek sofinanciranja, a ne več kot 100 % vrednosti del.

Pri velikosti zasebne posesti od 100 ha do 499 ha je odstotek stimulacije nižji za 25 %, pri posesti nad 500 ha pa je nižji za 50 %.

Vsako opravilo v mladem gozdu, ki ga imenujemo »trebljenje« ali čiščenje gozda, ima v gospodarskem »cehu« svoje ime in je ponavadi vezano na starost skupine dreves ali sestoja, malo bolj učeno, na razvojne faze gozda. Le te se določijo s starostjo dreves, njihovo višino, premerom debel in številom osebkov na enoto površine.

Mladje je mlad gozd, ki ne dosega višine odraslega človeka. Drevesca najdemo v zeliščni in grmovni plasti. Pogosto se zgodi, da bujna rast zelišč ovira razvoj drevesc, zato jih moramo obžeti. Sadike listavcev že pri sadnji označimo (obeležimo) s količkom, da jih pri obžetvi ne poškodujemo.

Gošča je naslednja razvojna stopnja. V njej opazimo troje vrst drevesc:

- najvišja drevesca, ki so najmočnejša, z velikimi krošnjami,
- najnižja drevesca, ki zaostajajo v rasti in bodo propadla,
- drevesca srednje višine.

Letvenjak je mlad gozd, višji od treh metrov. Premer večine drevesc ni večji od 10 cm. V tej razvojni fazi so že jasno izražene kakovostne lastnosti drevesc.

Drugo redčenje se izvaja v gozdu, kjer je premer večine dreves v prsni višini med 10 in 20 cm.

Zavod za gozdove Slovenije, KE Domžale
Mariaj Kolšek in Miha Zabret

O obiskih članov Društva vojnih invalidov

Na stare ljudi gledamo večinoma skozi očala težko rešljivih vprašanj: kam naj jih »spravimo«, kako naj skrbimo zanje, s čim naj jih zaposlimo in koliko nas bodo motili. In vendar lahko starejši ljudje toliko pomenijo za družino, prijatelje, znance in društvo, za življenje v vsaki skupnosti, le s svojo tiho navzočnostjo Društva vojnih invalidov Domžale. Tako so predstavniki društva pred božično-novoletnimi prazniki obiskali svoje člane - vojne invalide, družinske člane, ki so zaradi invalidnosti, starosti ali bolezni težje gibljivi, ki so socialno in ekonomsko v slabšem položaju, kot so ostali člani društva. Vojnega invalida in družinskega člana osebno obiščemo na domu ali v domovih ostarelih Mengeš, Kamnik in Domžale, se z njimi pogovorimo in povprašamo, če potrebujejo še kakšno dodatno pomoč. Tako so člani upravnega odbora društva obiskali na območju Črnega grabna, Lukovica 26 članov, na območju občine Mengeš 23 članov in še na območju občin Domžale in Moravče, pa tudi v vseh treh domovih upokoencev. Ob obisku so prejeli simbolična darila, nekaj od teh pa socialno pomoč v višini 20.000 SIT v obliki prehrabnenih bonov. Za simbolična darila in denarne bone so se prejemniki zahvalili članom UO društva.

V pogovoru z obiskanim ugotovimo njegovo socialno, zdravstveno stanje, če je potrebno, mu priiskrbimo dodatno pomoč. Društvo se lahko poveže s Centrom za socialno delo in partronažno službo.

Člane lahko obiskujemo vse leto. Društvo seznanja člane o njihovih pravicah pozakonodaji o vojnih invalidih. Finančna sredstva so iz programov, ki se financirajo iz sredstev FIHO.

Naj omenimo, da je trenutno v društvu včlanjenih 260 članov, 167 žensk in 93 moških iz vseh petih pododborov in petih občin. Povprečna starost je 75 let. Društvo nima lastnih prostorov za svojo dejavnost, tako mora inventar hraniti sam predsednik društva gospod Jože Brodar na svojem domu, na Gmajni 28, Loka pri Mengšu.

Jože Novak

Jože Brodar
- predsednik
Društva
vojnih
invalidov
Domžale.

PRI SOSEDIH

V KOMENDI SO ODPRLI ŠPORTNO DVORANO

Sodobna in sploh ne prevelika!

Čez dve leti bodo v Komendi praznovali 150-letnico šolstva. Zdaj, ko so zgradili in v petek odprli športno dvorano, bodo šolarji v občini prvič v zgodovini lahko telovadili v telovadnici.

Svečanosti so se poleg državnega sekretarja udeležili tudi načelnik upravne enote Kamnik, poslanec Maks Lavrinc, župani Kamnika, Mengša, Cerkelj, Trzina, Železnikov in podžupani Preddvora, Kranjske Gore in še nekaterih občin. Državni sekretar in kamniški župan Tone Smolnikar sta šolarje obdarila z različnimi žogami. Z darili pa se je komendski župan Tomaž Drolec zahvalil Romanu Grošlju, Nives Lah in Sanetu Zarniku.

Komenda, 22. januarja - V petek pozno popoldne so bili v Komendi veseli vsi, ki so prišli na slovesno odprtje nove športne dvorane.

Šolarji in učitelji so končno dočakali telovadnico, Komendčani so dočakali trenutek, da so dobili dvorano, za katero so se odločili na referendumu za samoprispevek, občani ostalih krajev pa so se prepričali, da imajo zdaj prostor za športne in druge prireditve. Zadovoljen in ponosen je bil župan Tomaž Drolec z občinskim svetom, saj je bil z izgradnjo sklenjen program, ki je bil z voljo krajanov Komende začet pred sedmimi leti.

Nova športna dvorana v Komendi, v kateri bodo imeli poslej pouk telesne vzgoje šolarji, v njej pa bo prostor za rekreacijo in različne aktivnosti za društva v občini, je v petek na slovesnem odprtju sprejela kar precej prek tisoč občanov in obiskovalcev ter gostov. Vsi pa so se lahko prepričali, da dvorana sploh ni prevelika, kot so takrat, pred sedmimi leti in tudi še kasneje skušali nekateri prepričati načrtovalce.

Gradnja dvorane je veljala okrog 300 milijonov tolarjev, denar pa so prispevali krajanji s samoprispevkom, občini Komenda in Kamnik, Ministrstvo za šolstvo in šport in fundacija za financiranje športnih organizacij. Dvorana bo na voljo šolarjem, društvom in krajanom oziroma občanom, v njej pa bodo tudi različne prireditve. Po večini je že opremljena, v kratkem bo dobila tudi poseben tepih iz Francije za tenis in prireditve ter tribune za 400 gledalcev. Prva prireditev bo že 7. februarja, ko bosta nastopila Stavros in Mambo Kings.

Po tem, ko je predstavil potek dogajanj z začetkom in potekom gradnje in se še posebej zahvalil prvemu gradbenemu odboru s predsednico Nives Lah in predsedniku takratne krajevne skupnosti Romanu Grošlju ter dolgoletnemu predsedniku gradbenega odbora Stanetu Zarniku, je župan občine Komenda Tomaž Drolec povabil državnega sekretarja ministrstva za šolstvo in šport, da sta prerezala trak, ki ga je na sredini dvorane poddržala nad občinskim grbom skupina domačinov v narodnih nošah.

To je bil tudi najbolj slovesen trenutek, ki so ga potem s programom obogatili najmlajši, šolarji, mladi instrumentalisti, pevski zbor, plesalci in akrobatska skupina. Predstavila pa se je tudi košarkarska ekipa, ki se je pred petnajstimi leti pomerila s takratno košarkarsko postavo Olimpije.

Dvorana, ki so jo v občini dobili po sedmih letih in po precej burnih dogajanjih in zapletih posebno na začetku, je bil več kot prazničen dogodek, ki je prepričljivo izvenel v skupno oceno, da je bila odločitev pred sedmimi leti več kot pravilna, da velja zato tistim takrat še posebna zahvala, da sploh prevelika (celo nekaj večja bi bila brez škode) in da jo zagotovo v občini s skoraj 150-letno šolsko tradicijo še kako potrebujejo.

A. Žalar

VIDEO STOP

Slovenska 28, Mengeš
Telefon: 7238 988

Odprto vsak dan v letu, tudi ob nedeljah
in praznikih od 16.00 do 21.20 ure

Patriot - zgodovinski spektakel, Mel Gibson, Heath Ledger

Dogajanje je postavljeno v Južno Karolino leta 1776. Glavni junak, heroj iz vojn s Francozi in Indijanci, se je odpovedal bojevanju in se posvetil kmetovanju in svoji družini. Toda nova vojna, tokrat za neodvisnost od Anglije, je pred vrati...

Stigmata - grozljivka,

Patricia Arquette, Gabriel Byrne, Jonatan Price
Frizerki se začnejo dogajati čudne, grozljive stvari. Pomoč poišče pri duhovniku, ta pa obvesti Vatikan, ki pošlje posebnega preiskovalca. Skupaj se spoprime s silami Zla...

Misija na Mars - fantastični, Tim Robbins, Gary Sinise

Leta 2020 pristane na Marsu Nasina odprava. Kmalu po pristanku se jim začnejo dogajati čudne stvari.

Najina zgodba - ljubezenski, Bruce Willis, Michelle Pfeiffer

Ali lahko zakon preživi 15 let zakona? V tej romantični komediji z odlično igralsko zasedbo prav gotovo...

Anna in kralj - ljubezenski spektakel, Jodie Foster, Chow Yun-Fat

Prelepa kostumografija, pokrajina Siam, avantura, dve različni kulturi, ljubezen, strast

Vabljeni na odprtje prve samostojne

RAZSTAVE

fotografij "Sanje",
avtorice Tine Krašovec,
v četrtek, 1. marca

v preddverju

Kulturnega doma Mengeš

ob 19. uri.

Razstava bo odprta do 6. aprila, vsak dan
od 10-12 ure in od 18-20 ure.

Venite rožce moje
venite zdaj z menoj.

V SPOMIN

31. januarja mineva 3 leta,
odkar se je smrtno ponesrečila
pri Naklem naša ljubljena
hčerka, mamica, žena, sestra in teta

JANA SLOKAN,
roj. Hribovšek.

Iskrena hvala vsem,
ki se je spominjate, stojite ob njenem
preranem grobu in ji prižigate
svečke v večni spomin.

V žalosti vsi njeni

Življenje je najlepše,
ko se razširja z žarom na vse strani
in vse do poslednjega hipa
z visokim plamenom gori.
N. Grafenauer

V SPOMIN

17. decembra je minilo žalostno leto,
odkar nas je zapustil
naš dragi ata, stari ata, brat in stric

FRANC KRALJ
Malnov ata iz Loke pri Mengšu

Vsem,
ki se ga spominjate,
obiskujete njegov grob
in prižigate sveče,
iskrena hvala.

Vsi njegovi.

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud, trpljenje, delo tvojih rok
za vedno nam ostaja.

V SPOMIN

22. februarja mineva leto dni
žalosti in samote, odkar nas je zapustil
naš dobri mož, oče in stari ata

JAKOB ŠKOFIC

Vsem, ki ga obranjate
v lepem spominu, stojite
ob njegovem grobu in mu prižigate
sveče, iskrena hvala.

Žena Vida,
hčerka Mija in unukinja Saša

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre - le daleč je ...*

ZAHVALA

*V 48. letu nas je mnogo prezgodaj
in nepričakovano zapustil naš
dragi mož, oči, sin in brat*

CVETO NOVAK

*Iskreno in iz srca se zahvaljujemo
usem sorodnikom, sosedom, poslovnim
partnerjem, prijateljem in znancem,
za izražena pisna in ustna sožalja,
podarjeno cvetje, sveče in svete maše
ter usem, ki ste ga pospremili
na njegovi zadnji poti.*

*Iskrena hvala Jerneju za pomoč v
prvih najtežjih trenutkih. Hvala tudi
gospodu župniku Mateju Zevniku za
poslovilni obred, pevcem Kranjskega
kvinteta, domžalskemu trobilnemu
kvartetu kot tudi gospodu Cirilu
Merčunu za poslovilne besede ter
gospodu Marjanu Sitarju za sočutno
zaigrano Tišino.*

*Vsem skupaj ter vsakemu posebej še
enkrat iskrena hvala.*

Vsi njegovi

ZAHVALA

*ob smrti
našega dragega ata*

TINETA SKOKA

*V veselem pričakovanju
njegovega 90. rojstnega dne nas je
prav nenadoma in tibo za vedno
zapustil.*

*Oba dneva,
ko smo se poslavljali od njega,
sta bila kot praznik.*

*Prihajali ste v velikem številu
in delili z nami doživetja,
ki so vas povezovala z našim atom.
Čutili smo, da je bilo življenje in
druženje z njim lepo tudi za vse vas,
ki ste ga poznali.*

*Zahvaljujemo
se vam za izrečena in
pisna sožalja, za darovano cvetje
in sveče. Posebno se zahvaljujemo
gasilcem za uso organizacijo
pogreba in množično spremstvo na
njegovi zadnji poti.*

*Hvala gospodu Žargiju za poslovilne
besede, pevcem Mengeškega zvona
za doživeto petje, pevcem
mladinskega cerkvenega zbora za
slovesno petje pri pogrebni sveti maši
in hvala tudi gospodu župniku.*

*Nenazadnje se iskreno
zahvaljujemo usem vam, ki
ste v tako velikem številu pospremili
našega ata v cerkev in zanj molili.
Bog vam naj povrne.*

Vsi njegovi

ZAHVALA

*V 75. letu nas je zapustila
draga mama*

MARIJA KLEMEN

*Iskreno se
zahvaljujemo usem,
ki ste ji darovali cvetje in sveče ter jo
pospremili na njeni zadnji poti.*

Še enkrat hvala.

Vsi njeni

strip

design Lab

tel. 01 723 0 903
fax. 01 723 0 904
e-mail: kompare@siol.net

kompare®

Kompare k.d.
Janševa ulica 3, 1234 Mengeš

MERITVE parcel, zgradb, itd.

Biro za geodetske storitve d.o.o.

Domžale, Ljubljanska c. 80
Izpostava Mengeš, Slovenska c. 30, tel. 723 96 97
(stavba Občine Mengeš, 2. nadstropje)

Sporočamo vsem, ki bi želeli:

- izmeritev parcel
- izmeritev objektov, hiš
- izmeritev cest, poti
- določitev posestnih mej
- izmeritev parcel za lokacijsko dokumentacijo
- vse ostale geodetske meritve

Skladno z Zakonom o geodetski dejavnosti (Ur. l. RS 2/2000) geodetske uprave ne bodo več sprejemale vloge strank za meritve, vloge bodo sprejemala geodetska podjetja s 15.2.2001.

Kdor bo hotel kakršnokoli meritev, se lahko oglasi v biroju.

Uradne ure:

Ponedeljek od 8. do 12. ure
Sreda od 8. do 12. ure
Petek od 8. do 12. ure

Vljudno vabljeni!

Zavod za izobraževanje odraslih

Continua Domžale

vpisuje v programa
PTI strojni tehnik
Ekonomsko-komercialni tehnik
Začetek 12. marca ob 16.00 uri na Srednji šoli Domžale.

Informacije po telefonu 01 787 35 92 ali 041 583 245

SPOROČILO

Poslanska pisarna je odprta vsak ponedeljek od 15. do 17. ure.

Informacije lahko dobite po telefonu 7214 786, kjer lahko tudi najavite svoj obisk.

Cveta Zalokar Oražem, poslanka v državnem zboru

mali oglasi • mali oglasi • mali oglasi

- Nemščina - nudim inštrukcije, tel. 723 72 40, 041 452 459
Urška Kristan, Cankarjeva 5, Mengeš
- V varstvo na moj dom v Mengšu, dopoldan ali popoldan sprejemam otroka - tel. 723 91 54.
- Likam ali pospravljam v popoldanskih urah ali v soboto tel. 723 91 54.

Nagradna križanka

Gesla, ki jih boste dobili ob rešitvi tokratne križanke, pošljite na naslov: Uredništvo glasila Mengšan, Slovenska c. 30, 1234 Mengeš, do 10.3.2001. Sreča bo med poslanimi pravilnimi rešitvami izbrala tri nagrajence, ki bodo prejeli nagrade

AKROL, Alojz Kosec s.p., in sicer:

1. nagrada: žaluzije v vrednosti 7.000 SIT
2. nagrada: žaluzije v vrednosti 6.000 SIT
3. nagrada: žaluzije v vrednosti 5.000 SIT

Pravilna rešitev decembrske križanke je bila:

URADNI SERVIS, TRGOVINA

Žreb je izmed številnih pravih odgovorov nagrade naklonil:

1. nagrada: Damjan Jerebic, Slamnikarska 8, 1234 Mengeš
2. nagrada: Tanja Kumer, Koblarjeva 7, 1234 Mengeš
3. nagrada: Breda Martinčič, Murnova 14, 1234 Mengeš

Izžrebani nagrajenci naj se dogovorijo s podjetjem **MEDIC** o prevzemu nagrade.

**ROLETE
ŽALUZIJE
MARKIZE
ROLO VRATA**

Tel./fax: **01/723-72-84**
GSM: **041/662-483**

MARKIZE - LAMELNE ZAVESE - ROLO GARAŽNA VRATA - ALU ROLETE IN BRIZGANJE PLASTIKE

ALOJZ KOSEC, s.p.
Prešernova 8
1234 MENGEŠ
SLOVENIJA

IZDELAVA - MONTAŽA - SERVIS

GLASBENI SLOG S KONČA 50. LET. IZVIRAJOČ Z JAMAJE		GESLO KRIŽANKE	ODSTAVEK	DOGOVORJEN KRAJ, TOČKA (ŽARG.)	ALJAŽ PEGAN	GOSI PODOBNA ZIVAL	ŽIRI ŠENT-JOŠT GODOVIC VRHNIKA LOGATEC	DEKLETOV PARTNER		
PRVI POVELJNIK SLOV. VOJSKE (JANEZ)										
IZDELVALEC LIVARSKIH MODELŌV					PRIŠITEK NA KAPI					
AMONIKOVA SPOJINA					SNOV ZA BRANJE					
CEVAST PODZEMNI PROSTOR	DRŽAVA V DRŽAVI TEKŌCA MASŌCŌBA						TUNIZIJA			
							GROZDNI SOK PRED VRENJEM			
AVTOR MARKO BOKALIČ	DRJAŠKI DINO-ZAVER	TRUBARJEVO ODBOJBE	ERIC CLAPTON	HLADEN LETNI ČAS	ŽIVAL S KRILNI PERJEM	PTICA, KI TOLČE PO DEBLU MALIGNA TVORBA				
							POLJE-DELEC			
STANJE BREZ PRAVIC							DREVESNI IZCEDEK			
RECITORSKI NASŌP								ŠTEVILO PROCENTOV, KI TVORI CELOTO	STREHA V OBLIKI POLKROGLE	
								OCVRTO PECIVO SLADKI TROPSKI KROMPIR	GLADEK CEMENTNI TLAK	
OSVOBODILNA FRONTA			SL. ZGODOVINAR (METOD) UMETNO USNJE			SPLAV ŽENA EROSA RAMAZOTTIJA (MICHELLE)				
PRENSALEC BREMEN					IZRAZ HVALEŽNOSTI BIVŠI SL. POLITIK (INGŌ)				PLATINA	
									GESLO KRIŽANKE	
TRČENJE			PODZEMNA ŽIVAL Z RDECIM NOSOM	LIK PRI UMETN. DRSANJU VRSTA PIHALA					MŌRIJA	
									INDUSTRIJSKI ALKOHOL	
STARA MATI, BABICA			POSLIKANA KERAMIKA, MAJOLIKA PRIPOVED. PESMITEV						SL. PESNIK IN PREVAJALEC (SEVERIN)	
VAS PRI DOLU PRI LJUBLJANI						HČERIN MOŽ			DROBNA NESNAGA NAJNIZJI SLOJ ST. GRKOV	
						MARTINA ČUFAR				
ALBERT CAMUS	VEZNIK				SKUPNOST POTOMCEV ISTEGA PREDNIKA	1. OSEBA MNOŽINE EPOHA		RIM. ZGODOVINAR	DEL ŠPORTNE IGRE, NIZ	RAČUN. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIČ
	POTEČ PO TELESU Z NOŽEM							OČE		
KRAJ MED DOMŽALAMI IN DOBOM			EMBALAŽA ZA SIPKE SNOVI KATARINA VENTURINI					GRŠKA BOGINJA Z JABOLKOM		MAKARSKA
								ARGON		
SESALNA CRPALKKA						SOCIALIZEM, VODEN IZ CENTRA DRŽAVE				
GRDA NAVADA						VELIKA REDKOST				

VELE

UREJAMO DOM

BRISAČA
50 x 80 cm

590,-

cena za kos

VEZENA BRISAČA
45 x 85 cm

790,-

cena za kos

KREP POSTELJNINA
140 X 200 cm
različni vzorci

2.490,-

cena za kos

VZGLAVNIK
60 x 80 cm

1.790,-

PREŠITA ODEJA
140 x 200 cm,
30% sintetična vlakna,
70% volna

6.990,-

JOGI RJUHA JERSEY
90/100 x 200 cm
različne barve

990,-

cena za kos

VELE
prijeten nakup

IZDELKE IZ PONUDBE LAHKO KUPITE PO AKCIJSKIH CENAH
V TRGOVINI ZARJA V MENGŠU IN BLAGOVNICI VELE DOMŽALE DO 5.3.2001!